

Egész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Január 1-től kezdve a

BUDAPESTI NAPLÓ

felére szállítja le előfizetési díját.

A BUDAPESTI NAPLÓ január 1-től kezdve:

Félévre 7 kor. — fill.

Negyedévre **3 kor. 50 fill.**

Egy hónapra I kor. 20 fill.

Egyes számonként

Budapesten és a vidéken **2** krajcár (4 fill.)

Budapesti Napló alakja és terjedelme ➡ marad a régi. ➡

👉 A Budapesti Napló ama régi előfizetőinek, akiknek előfizetése **január 1-én **tul terjed**, a díjat **kétszeresen** számítjuk be, **a lejáratot tehát megfelelően meghosszabbítjuk.****

Visszapillantás.

Budapest, december 30.

(v.) Tartsunk-e évzáró szemlét a bucsuzkodó esztendő eseményein? Illeni erősen illenék, mert bevett szokás és jó szokás: végig gondolni még egyszer egy továtundó időszakot, okulni folyásán, az erkölcsi emlékezés kincses-kamarájába elrakni azt, ami marandandó értékűt hagy hátra, ellenben kielejeztetni a tudatból, aminek emlékét megőrizni nem érdemes. Am e bölcs szokást vajmi nehéz ma gyakorolni. Az esztendő fáradt. Fáradt a nemzet is. Sok vihart, ó, tulokat látott e negyedfélszáz napon mind a kettő. A fürgeteg esztendője volt ez. Mintha minden napját a Falb kalendáriumból válogatták volna össze. Nagy pusztításokat vitt véghez ez a tartós viharzás; temérdek omladék maradt nyomában s a romok közt sok olyan, aminek kár volt elpusztulnia s aminek elvesztését az ország majd csak később fogja egész értéke szerint érezhetni. De a zivatrok nemcsak pusztítottak, hanem tisztítottak is. Egy s más téren intézményekben, némely téren pedig legalább biztatásokban közelebb vették a nemzet némely jogos igényét a valósághoz, régóta lelkesen ápolat aspirációink olyikát a teljesüléshez. Ezeket hasznos volna nyugodtan elmélkedni. De az ország fáradt. Elernyedett testtől és zsibbadt lélekkel hajos bölcselkedni; ilyenkor a megpihenés vágya elfojt minden egyéb ösztönt és törekvést.

Ma egy éve a magyar-osztrák kiegyezés válsága izgatta a lelkeket. Szilveszter-napjának delén még úgy volt, hogy széjjelme gyünk. Széll Kálmán nem tágitott a magyar érdek mellől, Koerber pedig az utolsó percig ugyancsak kötötte az ehet a karóhoz. Azt hitte, Magyarország nem mer az önálló vámtérületre vállalkozni s a végső percben majd csak beadja derekát. Széll Kálmán pedig Szilveszter-napján megmondta, hogy jogainkból és érdekeinkből nem enged, s mint hogy a másik fél sem mutatott engedékenység, hát váljunk el békességgel s újév napjára váljék közhírré a kiegyezés meghiúsulása, a vámsorompók felállításához pedig történjenek meg az előkészületek. Ez erőlyes állásfoglalás nyomása alatt Szilveszter-estéjén engedett az osztrák s az utolsó órában, igazán az utolsóban, létrejött a kiegyezés. Újévkor Széll Kálmán

elégedetten mondhatta párthiveinek, hogy a csatáról jön amugy porosan és lihegve, de meghozta a nemzetnek a kiegyezést, amelyben kivívott minden kivívhatót. Pedig abban az órában lett bukott emberré Széll Kálmán. Akkor határozhatták el Bécsben, hogy el fogják ejteni. Csalódtak benne. Simaságát és finom diplomata formáit gyengeségnek, vagy legalább mindenre való készségnek nézték. De a közel háromszendős kiegyezési alku kiabrándította őket. Kiderült róla, hogy amilyen suaviter járt el in modo, épp olyan forlitor tudott sújtani in re. Kiderült arról a sima kézről, hogy voltaképp vasmarok. Az az udvariasság egy nagy energiának volt a takarója, amely a magyar érdek javára kérelhetetlenül érvényesült s tréfát nem ismert, midőn valamely vámtételről vagy a vámszövetség valamely pontjánál a bécsi hatalmak meg akartak minket nyomorítani. És valósággal rebellis hirbe jutott, mióta ama szilveszteri napon a kiegyezés játékasztalára Magyarország tromfjával odavágta a gazdasági különválás fenyegetését. Elűnk a gyanuperrel, hogy az ujonclétszám emelését és a magasabb civilistát oly gondolatokkal kényszerítették Széll Kálmánra, hogy vagy megcsinálja mind a kettőt és akkor vezekel kiegyezési kuruckodásáért, vagy belebukik s akkor megszabadulnak tőle. Így eszelhették ki a maguk szűk-agyu furfangjával a dolgot a bécsi aknafurók.

Meg is lakoltak érte. Furfangjuk pompásan bevált. Nagyszerű bosszút áltak Széll Kálmánon. Megszabadultak tőle, — de milyen áron! Válság válságot ért, hat hónap alatt négy kormánykrisis, aztán a többség állandó pártválsága, továbbá a monárkia válsága, és heteken keresztül a lappangó trónválság eshetősége is. És mindennek telejébe az a gyönyörű vívmány, hogy még mai napig sincs egyetlen szál ujoncunk. Az Andrássy Gyula kegyetlenül elmés szójátéka beteljesült: Bécs „von Fall zu Fall“ csinál politikát s lett belőle politika „de chute à chute“. Az ujonctöbbség elejtésétől Chlopy-ig, Chlopytól a magyar nemzeti követelések jó részének megadásáig csupa esze-szett bukás volt a bécsi politika. Lenyelték mindent, amitől irtóztak; meg kellett adniok mindent, ami ellen a legéktelenebb handabandával tiltakoztak. S mit kaptak érte? Még azt sem, amiért eddig semmi viszontszolgáltatás nem járt, még a rendes újoncjutalékok sem!

Gondolkozhat ki-ki az elért nemzeti vi-

mányokról, ahogy akar. Tény, hogy nem képviselek annyit, amennyit szeretünk volna s amennyihez szent jogunk van. De hogy a bécsi körök megaláztatását, megcsufolását, hepciáskodásuk siralmas lefőzetését jelenti a nemzeti küzdelem eredménye, ezt eltagadni nem lehet. Ha kárörömmel jegyeznők fel ezt, ebben az esetben még a káröröm sem érdemelne kárhoztatást. De a magyar közvélemény megcsillapodása komoly politikai belátásban gyökerezik. Azt érzi ebben az országban mindenki, hogy Bécs megérdemelte ezt a hallatlan kudarcot s a kemény leckét, amelyet vele kapott. Megérdemelte ama leketlenségért, ama politikai cinizmusért, amelyet e küzdelemben velünk szemben kifejtett. Előbb ránk rivalt, hogy fogjuk be a szánkat s adjunk több katonát. Aztán a nemzetet a szoldateszka hübéresévé akarta lealacsonyítani, a szolgálati szabályzatot fölébe helyezte alkotmányunknak, lenéptörzsezte ezt az ezeréves nemzetet és kardjára ütve ránk förmedt, hogy nekünk jön szuronyral s ágyúval, ha nem tűrjük ama nagy egészbe való beolvadásunkat. Ezért lakolni kellett. S a megtorlás nem maradt el. Az, hogy meg kellett adniok ingyen sokkal többet, mint amennyit néhány hónappal előbb az ujonctöbbségtől megadni hajlandók lettek volna, felér bizony egy belső Sadowával. Chlopy a történelemben oda fog helyeztetni a hírhedt emlékü Chlum mellé.

Ennyit látunk fáradt aggyelölével és zsibbadt lélekkel az év históriájából. És látjuk a maroknyira leolvadt obstrukciós csoportnak még az újévbe is benyúló erőfeszítését. Csodálatosan termékenyek voltak a nagy obstrukció izgalmai. S a termékeny izgalmak után mos. minő meddő unalom! A zivatrok elvonultak, de az utolsó felhő utolsó csücske még ott fityeg az égbolton, pedig a nemzet szeretné már látni a bekésséggel kecségtető szivárványt.

Az esztendő letelt.

Budapest, december 30.

Nos — az esztendő letelt és ujoncok nincsenek. Elérkeztünk az esztendő utolsó üléséhez és még csak érdeklődés sínes. Annyi képviselő sem téved a t. Háza, hogy az ülést veszedelem nélkül meg lehessen nyitni. A parlament hozzászóltatta az embereket, hogy nélküle is lehet élni, az emberek tehát elszórtak a parlamenttől. S me

TÁRCA

Excelsior!

— Egy hegymászó naplójából. —

Alkonyra járt már... Csupa szikla, jég
Volt körülöttem a vad hegyvidék.
Lábam alatt szirtes hegyóriások
S fejem fölött hegy, amerre csak látok...
Kővé vált tenger vad hullámos árja,
Abban a percben, mikor végigszántja
Világokat megdöntő fergeteg.
... Olyan volt éppen a hegyrengeteg.

Élűt a vész sok, hosszú év alatt,
Oh de kővé dermedve megmaradt
A hullámok hatalmas birodalma;
Agaskodón kúszik fel a magasba.
Fején hó, jég s ragyogva, sziporkázva
Az alkonyfény rózsákat hint le rája.
Kigyúl a jég a nap bibortűzében.
Örmök csillognak szikrázó fehéren,
Messzi erdők fényű lánggal égnek
Sugárában az alkony nyíltűzének,
A hegypatak zuhataggyá szakadva
Százszínű gyöngyöt vet a sziklapartra,
És messzi fűt már alkonyi homályba
Borult a csúcsok hatalmas királya.

Már sok elszállott, hosszú ezredéve
Tekint alá méltósággal a mélybe,
Bármerre néz körül a messze tájon,
A végtelennél látszó szemhatáron

Nincs magasabb esűs... Nincs köröskörül...
Igy áll magában büszkén, egyedül.

Lehet, hogy lenn ezer virág virágzik,
Lehet, hogy enyhe esti szellő játszik,
Lehet, hogy fészken a dalos madár
Nótába kezd, amíg párjára vár.
Lehet, hogy ott lenn boldogság lakik.
Lehet... De meddig?... Mától holnapig.
Amig örök az egyedülvalóság,
Elérhetetlen ez a bús magosság,
Hová nem hat föl zeongó földi láрма,
Se harangzó, se emberek imája,
Se örömhang, se siralom, se ének,
Csak villámlása száll hozzá az égnek.
Csak menydörgés zúg dübörgőn feléje,
Tölgyetti-pró szél altató zenéje.
S míg lenn minden biborló tűzben ég,
Reá az éjnek árnya hullt le rég.

És lelkemen erőt vesz egy vad álom.
Fönn kell még lennem ma a bére királyon
Vezető nélkül, magam, társalan
Török fel hozzá... Nem féltem magam!
Mit érnek nékem kies sziklahátak,
Miken tegnap kirándulók tanýáztak!
Lelkem a messze végtelenbe vágyik.
Excelsior! föl, föl csak mindhalálig.

Excelsior! szinte rohanva, futva
Török a vad, járatan sziklaútra.
Nincs már napfény... Rég árnynyá haldokolt...
Ami világot vet felém: a hold.
És nem tudom, mi valóság, mi álom?
Mi hasadék, mi út?... meg nem találom.

Egy helyütt síkság csillámlik felém
S vad szakadék, amint elérem én.

Zihálva, hörgve, halálos veszélyben
Hol dőlök már le?... Megremegve kérdem.
Feltörni vágyom és visszabukom...
Végző utam volt ez már!... jól tudom.
Kapaszkodom... Négykézláb, fekvé, térden
Csúszok alá a szirtes meredélyen
És félajultán, verítékben ázva
Rogyok lenn össze a menedékházba!...

És jött a hajnal... Az éjszakai köd
Párakká foszlott a hegyek fölött,
Violaszínű fátyollá szakadt
S mikor a nap az első sugarat
Lővelte büszkén a kelő világra,
Kék volt az ég, csöndes szellőknek árja
Súgott, rezgett a zöld fenyőkön át,
A csendes völgyből kolompok szavát
Hozta felém, ki új életre kelve
Néztem a tisztá, ébredő hegyekbe.
Hát ott a csúcs? Amelyet tegnap éjjel
Megostromoltam százszoros veszéllyel.
Mily ragyogó, fehér havas palástja!
Nem olvad fel, hiába tűz le rája
Az égi hőnek minden sugara.
Marad fehéren, mindég egymaga!

Merészen támad be az égi kékbe,
Mintha helyet örök időkre kérne.
S egy fájó érzés a szívembe vág,
Elérhetetlen hát az a világ?

már alig is érdekel valakit a parlament más szempontból, mint abból, hogy mikor hal meg. De az is lehetséges, hogy úgy vagyunk már az egész parlamenttel, mint az egyzszeri fejedelmekkel voltak a szolgálói. Az a fejedelelem is nagyon sokáig haldokolt s mikor nagysokára megkérdezték a szolgálókat, hogy mi van hát a haldoklóval, azt felelték:

— Ő felsége már négy nappal ezelőtt meghalt, de nem merjük neki megmondani!

Talán meg is halt már a parlament! Kormányoztak nélküle, megélték nélküle, fizettek nélküle, hadgyakorlatoztak nélküle: — senki sem érezte meg hiányát, csak a nemzet jövője, melynek ma nincsenek igényei s mely ma még nem panaszkodhatik. Hát úgy lehet, nincs is már parlament, csak egy megszokott lokalitás van még, ahol valamikor az ország sorsát intézték, de ahol ma csak szószoki erőtutványok folynak. Ezért nem is érdeklődik senki. Se künn, se benn.

Tizenegy óra van, mikor az esztendő-záró ülés megnyitható. Akkor sincsenek százan együtt, de a határozatképességért hál' istennek nem kell konstatálni. A tanácskozás tehát megindulhat. S az esztendő nagy vita vége felé, az obstrukcióval elherdált esztendő utolsó ülésében, nagy nemzeti küzdelmek és vívmányok évének alkonyán Csávoleszky Lajos, Várady Károly és Mohár Jenő produkálja magát. Ok beszélnek, ők obstruálnak, ők akarják a figyelmet lekötöni. Mivel? Ezerszer elmondott históriákkal, apró ravaszkodásokkal. Ezekre figyelni se lehet, reflektálni pedig nem kell. Csak Olay Lajos tartja kötelességének, hogy legalább Csávoleszkynek a Kossuth-pártot szórt inszINUACIÓT visszatartsa. Megteszi, a maga szokott vulkanikus módján. Azt mondja, hogy mindenki bírálhatja a Kossuth-pártot, de Csávoleszky nem, s aki ismeri Csávoleszky múltját, tudja, hogy ez így van. Élénk helyeslések. Aztán pontum. Az obstrukció folyik csendesen, mint a Maros vize.

Az esztendő pedig letelt. A parlament leg-szomorubb, legmeddőbb esztendeje. Soha ennyit nem beszéltek, soha ilyen keveset nem dolgoztak. Ezt akár fel is irhatják a fejfájára. Ámbár fejfát se érdemel s az volna a legjobb, ha sirja is feledésbe menne.

... Délután két óra volt, mikor az obstrukció erre az esztendőre bevégezte munkáját.

Aztán még öt interpelláció hangzott el, köztük kettő az olasz kereskedelmi szerződés dolgában, melyről Tallian Béla földművelésügyi miniszter kötelességének ismerte némi felvilágosítással szolgálni. Persze csak általánosságokkal. Ami

belőle figyelemreméltó, mindössze annyi, hogy a magyar bortermelés érdekei meg lesznek óva.

A szomorú esztendőnek ez a csattanója.

A képviselőház ülése december 30-án.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: gróf Tisza István, Nyíry Sándor, Tallian Béla.

Elnök: Megnyitja az ülést.

Hertelendy László jegyző felolvassa a jegyzőkönyvet.

Báró Kaas Ivor: Kéri, hogy a jegyzőkönyvbe vétessék fel, mikor volt a szünet.

Elnök: Ilyen indítvány felett egyszer már döntött a Ház, tehát tárgyalan.

A jegyzőkönyvet erre hitelesítik.

Az irományok előterjesztése után

Borzevics Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter betérjeszt két jelentést. Az egyik a tanítói nyugdíj- és gyámalap 1902. évi, a másik a tanári nyugdíj- és gyámintézet 1902. évi állapotáról szól.

A közoktatási bizottsághoz utasítják előzetes tárgyalás végett.

Nyire László: Beterjeszt a gazdasági bizottság jelentését a képviselőház alkalmazottainak pótlékáról és Konkoly-Thege Sándor képviselői tiszteletdíja tárgyában.

Napirendi-tüzérszól annak idején határoz a Ház.

Nyire László jegyző jeleníti, hogy Szluha István, Udvarny Ferenc Szederkényi Nándor, Lovász Márton és báró Solymossy Odón jegyezték be interpellációkat.

Elnök: Az interpellációkra két órakor térünk át. (Helyeslés.)

(Az ujonclétszám.)

Csávoleszky Lajos: A miniszterelnök beszédével foglalkozik. Azt mondja a miniszterelnök, hogy a nemzetnek meg kell hátrálni, mert a korona alást foglalt. Miért nem mondják azt, hogy a korona hátráljon meg, mert a nemzet foglalt a lást? (Tetszés a baloldalon.) A katonai reformok értékéről beszél s itt szembesíti a gróf Tiszának és Koerber osztrák miniszterelnöknek a reformokról mondott beszédét. Koerber azt mondta, hogy a katonai reformok nem jelentenek semmit, mert a hadseregnek minden marad a régiben. Nincs oly ellenzéki politikus itt a Házban, aki a gróf Tisza által bejelentett reformokat oly póré tudná vetkőztetni, mint Koerber és Windischgrätz. (Ugy van! Ugy van! balold.) Gróf Tisza Koerberrel szemben az uralkodó nevében beszélt, de Koerber is az uralkodó nevében beszélt s mégis ellentétes dolgokat mondottak. Ezt a dolgot tisztázni kell. Döntést kell provokálni az uralkodó által, hogy kinek van igaza: Koerbernek-e vagy gróf Tiszának. (Ugy van! Ugy van! Élénk helyeslés a baloldalon.)

Helyesli az obstrukciót, a magyar parlamentben szükség van rá, de csak azt az obstrukciót tudja helyeselni, amely szívósággal, kiartással, állhatatossággal, elhatározottsággal párosul. Nézzük meg az országgyűlési naplókat s olvassuk el, micsoda kijelentéseket tettek a Kossuth-párt részéről. Nem hitte volna, hogy ilyen vége legyen a küzdelemnek. Felolvassa Nessi Pál beszédét, aki kijelentette, hogy ha egyedül marad is, küzdeni fog, míg a győzelem teljes nem lesz. Rátáraz László, Polányi Géza, Barabás Béla, Mezöcsy Béla, Lengyel Zoltán, Eötvös Károly beszédeiből szemel-

vényeket olvas föl s aztán azt mondja, hogy amit egy képviselő hirdet, annak becsületbeli és politikai kötelessége azt követni. Maradjunk meg amellett, amit hirdetünk. (Ugy van! Ugy van! Élénk helyeslés a baloldalon.) Ha megengedjük, hogy más cselekedjen a képviselő, mint amit hirdetnek, akkor átengedjük az országot a kontárokra. Nem fogadjuk el a javaslatot, hanem kéri elenindítvány elfogadását. (Zajos helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Olay Lajos: Csávoleszky jónak látta a pártját megvédeni. Szólt elsősorban magyar ember és csak azután függetlenségért. Minden becsületes embernek először magyar embernek kell lenni és csak azután tartozhatik valamely pártához. Igaz, hogy a magyar nyelv érdekében végtelenségig menő harcot, nemzeti ellentállást folytatnak. Nem becsületes ember az, aki a küzdelmet tovább folytatni nem akarja. Folytatni is fogják, de akkor, mikor jónak látják. Az obstrukció jogos, amikor a nemzeti ellentállás a nemzetnek szent jogáról folyik, mint most. Igen helyesen folyt az a legutóbbi idő, addig, amíg remény lehetett arra, hogy azokat a jogokat már most is ki lehet vinni. Azonban midőn látta a párt, hogy az ország dönti veszedelembbe az erőszakos eszköz további felhasználásával, a rendkívüli legyverekkel való küzdelem abbahagyta, hogy megvárja azt az időt, amelyet alkalmasnak fog találni arra, hogy a nemzetnek ezt a szent jogát kiküzdje. Mert mi lehetett itt a kérdés becsületes föllogás szerint? Vagy az: hazamenni a kerületekbe és azt mondani a polgároknak, élesítsétek a kapát és a kaszt, csináljunk tiorradaimat, vagy az, hogy a küzdelem rendkívüli eszközökre egyelőre lemondjunk. Már pedig az Uchácus-ágyúval és a Mannlicher-puskával szemben becsületes, józan, tisztességes ember a nemzetet ilyen veszedelembbe, ilyen veszedelembbe bele nem viheti. Az ellenzék becsületes dolgot cselekedett, az országnak tett szolgálatot, nem akarta, hogy annyi egyéb baj mellett még negyven- vagy száz ezer szegény családapát a családból kiragadjanak és katonának vigyenek.

Mindenkinek van joga bírálatot mondani mindenkiről, erről a pártól is. de Csávoleszkynek nincsen joga! Aki ismeri a múltját, az tudja, hogy így van.

Várady Károly: Határozati javaslatát indokolja, amelyben magyar vezényszó és magyar szolgálati nyelvet követel. A nyelv megállapítása nem felségjog. A Ház kitűnése: Széll Kálmán, Apponyi Albert, Ugron Gábor, a Kossuth-párt kiemelkedő jogászai, mind azt a fellogást vallották ennek az évnek folyamán a katonai vitában, hogy a nemzeti nyelv nem felségjog. (Igaz! Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Gróf Tiszának az a fellogása tehát, amit karácsonyi beszédében is vallott, nem állhat meg, vagyis a nyelv megállapítása a hadseregben nem felségjog. Szóvá teszi, hogy a legutóbbi magyar delegációban a magyar nyelv jogát milyen módon sértették meg. Tiltakozik az ellen a leghatározottabban, hogy a magyar kormánytérfiak a magyar nyelv helyett idegen nyelvet, a német nyelvet használják. A honvédelmi miniszter karácsonyi beszédével foglalkozik.

Azt kéri a honvédelmi miniszter, hogy a katonai vita alatt beadott javaslatokat vesse el a Ház. Pedig ezek között a javaslatok között nemcsak katonai, de más ügyekre vonatkozók is vannak s ezek között van többek között olyan is, mely a választói jog kiterjesztésére vonatkozik s melyre vonatkozólag a miniszterelnök megegyezett az ország színe előtt a Kossuth Ferenc vezetés alatt álló párttal. Ismertet a különböző beadott javaslatokat, melyek mind a nemzet jogos követeléseit foglalják magukban. (Ugy van! a baloldalon.)

— Összepereltetek, tudom, az ilyesmi hamar megcsik — széles a fiatal vér. De azért nem szabad mindjárt szokásra gondolni — édes bárányom.

— Oh apám, ha tudna mindent — zokogta a szegény asszony.

— Elhiszem, leányom, hogy valami nagyon fáj neked, de mit szól hozzá a világ, a falu, hogy a pap leánya megszökött az urától. En magam viszek majd haza és az uradat megleckéztetem.

— Nem megyek vissza ahhoz az emberhez soha, érte meg édesapám, hogy soha...

Az apai szelid, gyöngéd hang egyszerre szigorúvá fagyosodott.

Már pedig itten nem maradhat, csak a világ szája tilt el, de én el se tudnák tartani. Mert tud meg, hogy a lécfalvi gazdag pap maholnap földönfutó és éppen ti adátok kezemből a koldusbotot.

A panaszos beszéd ismét sirásba fulladt el. A nagytiszteletű urnak ekkor eszébe jutott a kötelesség. Megigazította vállán a palástot, megcsókolt a lányát s az ajtóból visszazalolt:

— Templom után megyünk az első vonattal vissza az uradhoz, addig nézz körül, hogy rendbe van-e az elhagyott öreg pap háza.

Ezzel elindult a hivekhez. Szikár alakja ki-egyesedett, arca komoly volt és száraz, a könnyek nem hagytak áruló nyomot azon.

A fiatal asszony pedig indulatosan elkergette az örvendő cséledet s bement leánykori szobájába, hogy ott sirassa el a sok eltemetett, édes álmot.

Vagy én vagyok gyöngye, értelen?

Fel, fel a csúcsra!... Az az én helyem.

Nem bánom, ha félholtan, elalélva

Hullok is le szülőnyi szakadékbá.

Nem bánom, hogyha, magam össetörve,

Temetetlen maradok mindörökre;

De amig élek, mindig csak előre,

Excelsior! Csak fel a bérletfőre,

Hol minden földi láрма elkerül,

Hol én vagyok csak egyesegyedül!

Pásztor Árpád.

Keresztutak.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Tomori Jenő.

Harmadszor esengett a tiszta, tavaszi levegőben a harangszó. Az ódon, szélesfalú templom pitvarában türelmetlenül várták az összegyűlt presbiterek a nagytiszteletű urat. A padokban is csak úgy szorongott az ünneplőruhás asszony-népség. A sötét ablaküvegeken verőfény táncolt, a lányok kezében és fűnn a kóruson a legények kalapja mellett virított a rozsmaring. A kántor uram ismétletlen belekezdett a könyörgés előtti dicsőretekbe, de a pap még mindig késett.

Pedig már a második beharangozásra Gyárfás Domokos nagytiszteletű ur fejére tette a bársony-

sapkát, vállára kerítette a suhógó palástot s a prédikáción gondolkodva, kilépett a paplak ambitusára. Szent emelkedéséből nagy asszonyiskoltás riasztotta föl. A konyha népe szaladt ujjongva a kis kerti ajtó felé.

— Itthon van a kisasszony, megjött a drága jó kisasszony!...

A nagytiszteletű ur pápaszemén kereszttül nézte az udvarba lépő világosruhás csinos nőt.

— Az Erzs, csakugyan az Erzs! — dörögte értelmetlenül magában s csak azt vette észre, hogy már nyakában is csúng a gyerek. Szólani egyik se tudott, de annál bőségesebben folytak a könnyek mindkettő arcán.

A kerítésen kereszttül bámészkodott egypár elkésett templombanető. A nagytiszteletű ur bevonta zokogó leányát az ebédlőbe s ott kérdezte balsejtéstől remegő hangon:

— Hogy jöttél haza, így egyedül?

A nő fájdalmasan sirta, tördelte a szót:

— Igen, egyedül jöttem, szöktem az uramtól...

Az öreg pap egyik kezével az asztal sarkába fogózkodt, a másikkal leányát taszította el. Azután összekulcsolta kezét, csaknem könyörgőre kérdezte:

— Ugy-e nem szegted meg a hitvesi fogadalmat?

— Nem, nem vagyok rossz, csak szerencsétlen — nyögte az asszony — vigasztért jöttem az én erőseik, jó apámhoz.

A pap szeméből az ifjedségtől elfojtott könnyök szép lassan újra előszivárogtak. Megsimogatta gyermeke könnyes arcát s alig hallható csendes hangon szólott:

büzös izzadás, testbőr-viszketeg, sümör, exema, ótvárban szenvedő, ha az

Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtiol-Salicyllal“

— egy kísérletet tesz. Szagtalan.

Ára 3 korona utasítással. Szétküldi: Diana-gyógyszertár, Károly-körút 5. Főraktár: Török József, Király-utca 12. Egger gyógytár, Váci-körút 17

Elnök: Következik Molnár Jenő!

Felkiáltások: Nincs itt!

Holló-Lajos: A házszabályokhoz kérek szót!

Elnök: Felszólítottam Molnár Jenőt, a képviselő urnak most már nincs joga szót kérni! (Nagy zaj és ellenmondások bálról.)

Felkiáltások: Molnár Jenő nincs itt, nem beszélhet!

Molnár Jenő: Itt vagyok! De kérünk előbb szünetet, a képviselők már kitaradnak, illő, hogy most, mikor már 1 óra van, szünet legyen.

Elnök: Nincs a képviselő urnának joguk szünetet kérni.

Molnár Jenő: Akkor beszélék!

Elnök: Tessék!

Molnár Jenő: O'Connel beszédének felolvasásával kezd beszédet. Majd a katonai nevelőintézetek berendezését és szolgásményeztetet ismerteti, mely tarthatatlannul rossz, a szolgásményeztet száma aránytalanul nagy s így rengeteg költségbe kerül egy-egy növendéknek, különösen az árvaakban levő növendékeknek az ellátása. Ez azonban csak az ausztriai nevelőintézetekben áll fenn, de a magyarországi intézetekben, ha kevesebbe kerül, rosszabb is úgy az ellátás, mint a növendékek intézeti életére vonatkozó összes intézkedések.

Öt perc szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után

Molnár Jenő folytatja fejtételeit a hadsereg szelleméről, a hadtestek elhelyezéséről s végre a macedóni kérdéssel foglalkozik. Magyarországnak nincsenek érdekei arra, hogy Macedóniába menjen. De ha a magyar királynak, — ki a harmas-szövetségnek tagja s szövetségeseinek gyarmatai vannak — szüksége van gyarmatra, hát jó, foglalja el Magyarország Macedóniát, de akkor a foglaltában való részvétel arányában legyen az elfoglalt tartomány magyar. (Ugy van a baloldalon.) Bevégzi beszédét azzal az óhajattal adja az isten, hogy a tulajdon lelket ugyanazok az érzelmei hassák át, mint a küzdőket s Béccsel szemben úgy állják meg helyüket, mint a küzdő most a harcban. Kéri határozati javaslatának elfogadását. (Élénk éljenzés és taps a baloldalon. Szószókat többen üdvözlők.)

Elnök: Megállapítja a legközelebbi ülés napirendjét.

(Interpellációk.)

Báró Solymossy Ödön a következő interpellációt intézi a földmívelésügyi és pénzügyminiszterhez: Múltán az adóreformról szóló törvényjavaslat mielőbbi benyújtása és annak életbe lépését sürgető fontossága az ország adózó közönségére nézve, kérem a pénzügyminiszter ur öm méltóságát, mikorra helyezi kiállításba nevezett törvényjavaslat benyújtását? Ugyancsak sürgető jelleggel bír a földmívelési kataszteri becselések felvizsgálása is kérem tehát a pénzügyminiszter urat, legyen kegyes felvilágosítást nyújtani, melyek-e a jelenlegi állapotok, melyek a jövőre várható ezeknek befejezése?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a pénzügyminiszternek.

Szalva István interpellációt intéz a belügyminiszterhez: A Dunaföldváron türhetetlenné vált közigazgatási állapotok megszüntetését véget hajlandó-e a belügyminiszter intézkedni?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a miniszternek. **Udvargy Ferenc** az olasz borvám szerződés dolgában a miniszterelnökhöz a kisczardák érdekében a következő interpellációt intézi:

Korán maradt anya nélkül, az apja nevelte, vagyis jobban mondva, kenyéztette. Igazi nagyuri kisasszonyt csinált a papleányból, módja, az volt hozzá elég. Egy kis falusi hercegnő, aki a zongorán kívül festett, lovagolt, biciklizett s teméntelen sok borsót tört a legyeskedő vidéki gavalérok orra alá.

De különösen sok keserű perccet okozott Gagyi Lőrincnek, ennek a parasztlól lett urnak. Már gyerekkorában ellenszenvvel volt Lőrinc iránt, mert az, egyszerű parasztfiú létere, nem akarta respektálni a papkisasszony előjogait. Később is, mikor ur lett belőle, sőt híres tudós, aki nagy dicsőréttel tért meg az angol egyetemről, sohasem tudott olyan előzékeny, finom rajongó lenni, amilyenről az Erzsike romantikus lelke álmodozott. Ha hazajött vakációra, egyszer elment tisztelni a papi házhoz, de a másodszori vizitelt elvette a kedvét az a fitymáló modor, melyet a házikisasszony minden szavában és tetteiben vele szemben tanusított. De azért a következő szünidő első napján csak bekopogtatott, hogy aztán ismét lealázottan lánzólgó arcával távozzon el.

Egy ilyen látogatás, alkalmával idegen gavalélt talált papéknál. Ösztönzerű gyűlölettel szoritotta meg az elegáns urfi vékony, nőies kezét, hogy az a fájdalomtól fölszisszent s elharapott szavaiól alig lehetett érteni azt, hogy most dr. Lécey Kázmér miniszteri fogalmazó mutatkozik be.

Erzsi félre nem érthető csufolódással sietett az újait egyengető lovak védelmére.

— Nem az ekeszarva az Lőrinc, hogy olyan keményen megfogja.

A fiatal tanárt mélyen sebezte a vágás, de nem vesztette el nyugalmát. A nagytiszteletű ural kassé elbeszélgetett, aztán ajánlotta magát. Csak mikor az ajtó behuzta maga után, akkor jött tisztába, hogy mennyire szereti ezt a gögős, szivtelen leányt. Megijedt föltedezésétől, amely csak gyötrelmet jósolt neki. Mérhetlen távolság választotta el

Figyelemmel arra, hogy az olasz kereskedelmi szerződés holnap. 1903. december 31-én lejár és tudva azt, hogy az Olaszországra vonatkozó eddig fennálló borvám 6 korona 50 fillérnyi összegben szerepelt s ezáltal, mert a Magyarországra behozott olaszországi bornak az átlagos ára 6 korona és a magyar piacra való hozatalt fuvar is csak körülbelül 6 koronába kerül, s így az olasz bortermelők a boraikat 18 koronára 50 filléres olyan minimális áron voltak képesek nálunk áruba bocsátani, hogy azzal a külföldi közterhekkel sújtott magyar bortermelő-gazdák versenyezni nem voltak képesek, különösen a kizárólag bortermelésből élő kisczardák érdekében kérem a t. miniszterelnök urat: Igaz-e, hogy habár az 1899. XXX. t. c. értelmé szerint addig, amíg új vámtarifa nincsen, újabb kereskedelmi szerződést a kormányznak kötnie nem szabad, a lapoknak az a híresztelése, hogy a kormány egy circa hathónapos provizóriumban, amelyben az olasz borra csak 18 korona van lenne kíváncsi, már is megegyezésre jutott az olasz kormánnyal. Múltán a magyar bortermelők a közállapotunkból eredő különleges viszonyoknál fogva csak akkor képesek a beözönlő olasz borral szemben némi eredményt nyerni, ha az olasz bort legalább 80 korona behozataltal van terhelt, képes-e a t. miniszter ur és a t. kormány arra vonatkozólag garanciát vállalni, hogy a már élető szükségességgé váltott új vámtarifa megállapítása alkalmakor a híresztelt provizóriumban állítólag jelenleg megegyezészerűleg megállapított 18 koronás borvám nem fog-e a magyar bortermelők védelmére szükségszerűleg megkövetelhető bárváminimium nagysága összegének megállapításában prejudicium lenni?

Elnök: Az interpelláció kiadatik a miniszternek. **Szederkényi Nándor:** Az olasz kereskedelmi szerződés ügyében interpellálja a földmívelési minisztert. Nagy nyugtalanságot keltett a lapok híre, hogy a kormány már megegyezett Olaszországgal a jövő évi vámprovizóriumra, még pedig a magyar bortermelést sújto borbehozataltal vámtelenek csekély összegben való megállapításával.

Adhatnak-e és mily megnyugtató felvilágosítást és tájékoztatást a t. kormány, a kérdzett miniszter urak a jelzett aggodalmakra?

Tallian Béla: Múltán Szederkényi Nándor a kereskedelmi miniszterhez és szóhoz intézte interpellációját a maga és a kereskedelem miniszter nevében néhány felvilágosítással szolgolt. A dolog mai státusában végleges választ adni, a kormánynak nem volna helyes. Esetleg olyant legyvert adhatnák ki a közönségnek, amelyet könnyen ellenünk használnának fel. Mindezek dacára azonban Udvargy Ferenc és Szederkényi felszólalására két irányban válaszolt. Udvargy mondtotta, hogy neki óvó szavát kell elemezni a kormánnyal szemben a magyar bortermelők érdekeit illetőleg. Erre szükség nincs, a magyar kormány tudta, tudja és tudni fogja a jövőben is, mivel tartozik a magyar szőlő-gazdáknak. A másik kérdésre ugy Szederkényi Nándor, mint Udvargy Ferenc azon kérdésre vonatkozólag, vajjon igaz-e, hogy a kormány az olasz kormánnyal fenyegető levelet adott és pedig egy tizenhatkoronás borvámételeben, méltóságos tudomásul venni, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak. Ezen kérdéseket illetőleg a tárgyalások az olasz kormánnyal folynak. Bár az olasz kormány teljes határozottsággal védi a maga alappontját és országának érdekeit, mégis annyi előzékenységet tapasztalunk ezen tárgyalások alatt, hogy alapos reményünk van arra, hogy kereskedelmi és forgalmi viszonyainknak Olaszországgal való ideiglenes rendezése legközelebb sikerülni fog. A magyar kormány,

az összes magyar érdekeket teljesen érvényesíteni fogja.

(Az ülés vége.)

Lovász Márton interpellálta még a miniszterelnököt az iránt, hogy tud-e arról, miszerint a tomesvári görög-keleti püspökké megválasztott Letits György rokona Brankovics György patriárkának, s egyben kérte a miniszterelnököt hasson oda, hogy a felség ez oknál fogva a püspököt meg ne erősítse.

Gróf Tisza István miniszterelnök benyújtja az ez évi zárszámadásokat az elnök az ülést, boldog újévet kívánva, bezárja. (Éljenzés.)

Ülés vége 3 órakor.

BELFÖLD

Provizórium Olaszországgal. Késő éjjel jelentik nekünk — és jelentésünket megerősítették nemcsak a félhivatalos táviratok is, — hogy ma délután Olaszországgal az ideiglenes kereskedelmi egyezmény virtuálisan perfectté lett. Ez által biztosítva van az Olaszországgal való további szerződéses kereskedelmi viszony fennmaradása. Az ideiglenes kereskedelmi egyezményt holnap írják alá.

Abban az irányban, hogy milyen a létrejött megállapodás, pozitív tájékozás sem Tallian miniszter mai válaszából, sem más uton nem került nyilvánosságra. Bécsen keresztül többféle hír érkezik ugyan hozzánk, de ezeknek a hitelességéről nem volt módunkban meggyőződni. Az egyik arról szól, hogy Franciaország beleegyezett Olaszország eddigi kedvezményének fenntartásába, a nélkül, hogy a maga részére ugyanazt a kedvezményt venné igénybe. Ez a beleegyezés ennek alapján a borvámklauzula fenntartása állítólag huszonegy napra szól. A másik az, hogy a megegyezés a fölemelt borvámot hat hétre lépteti életbe, de azzal a kikötéssel, hogy a december 31-ig kötött adásvételi szerződések alapján szállított bormennyiségek még az eddigi vámtétel szerint lesznek elszámolandók. Ennek következtében, hír szerint, tomesvári távirati átalakítások érkeztek Olaszországtól a mai napon a végbél, hogy ha ezeket még holnap távirati uton elfogadják, az így eladott mennyiségek még a régi vám mellett jöhessenek be. Hogy ezeknek a híreknek mennyi alapjuk van, azt holnap meg kell tudnunk.

ót a leánytól, amely csak akkor lett még áthidalhatatlan, midőn az térjhez ment a finom pesti urhoz.

Rövid ösmeretségre gyorsan jött a lakodalom. A szomszéd városka növegyélti bálján mutatott be Erzsikének Lécey Kázmért, ki rokonlátogatás ürügye alatt jó pártit csipni rándult a vidékre. Fesztelen, érdekes modorával hamar behálózta nemcsak a leány nagyvárúgyi lelkét, de még az apát is, aki régimódi ember létere nem sokat értett a nagyvilági szemfényvesztéshez s a látszatot készpénznek vette. A fogalmazó ur pár nap múltán már újjan viselte az Erzsike jeggyűrűjét. A nász előkészülete is gyorsan ment, csak a véglegny kuszált anyagi viszonyainak rendezése vette az óreg pap idejét és bugyellárisát fokozottan igénybe. De Gyárfás Domokos nem sajnált semmi áldozatot, csak hogy leányát boldognak lássa.

Es Erzsike boldog is volt. Leveleiből csak úgy áradott a gyönyörűség, amit a nászutazás, majd a pompás kis budai otthon nyújtott.

Ezek a levelek egy ősz felé már elmaradoztak. De jöttek sűrűn a szükséges táviratok, amelyekben mind nagyobb és nagyobb összegeket kért a jó apától a boldog fiatal pár.

Az óreg minden zúgolódás nélkül, adósságokba temetkezve is, rendesen elküldte a pénzt, de elhatározta, hogy ha kitavasodik, majd személyesen néz utána a gyerekeknek s egy kis leckét ad a takarékosságból.

De a rettegett, fáradságos uttól megkímélte Erzsike azzal, hogy most otthon termelt. Nagy oka is volt szegénynek a menekülésre.

Alig párheti boldog élet után a férfi esténként rendszeren elmaradt. Névtelen levelek besugárták, hogy egy kis kardalosnőnél tölti a töle elrabolt estéket. Pénz is mindig több kellett. Először szép szóval, majd fenyegetéssel bírta rá, hogy kérjen az apjától. Utoljára, mikor nem akart tovább pumpolni, még meg is verte. Ekkor sző-

kött el a brutális embertől, zálogba téve utolsó nyakláncát is.

Itthon újabb csalódás, keserű ébredés fogadta. Édesapját ősmerte, hogy ragaszkodik kimondott szavához és visszaviszi a pokoli életbe. Lelelfuradás is szorongatta szívét, hogy segídekert nyújtott a jó óreg kifosztásához.

Szomorú tépelődésében édes vigasztként jelent meg a halál gondolata. Eszébe jutott a virágos hegyoldal alján kanyargó Körös. Milyen jó lesz a csillagó víztükről alatt megpihenni!

Nem volt bátorsága, hogy bevárja édesapját, hanem a kiskapun, amelyen bejött, kiment a mezőre.

Kalapot sem vitt magával, csak tarkavirágos napernyőjét nyitotta ki.

A nagytiszteletű ur pedig éppen akkor jött ki a templomból, a kíváncsiságod hívek egészen körülvettek. De ő alig felelt a kérdésekre, úgy igyekezett haza.

De jobban sietett nála is özvegy Gagyiné asszonyom a faluégí kis házikójába. Lihogva nyitott be az alacsony ajtón.

— Jaj lelkem Lőrinc, drága fiam, ha tudnád, hogy ki van a faluban! — lelkendezte.

A magas festett ágyon fekvő férfi megmozdult, letette kezéből a nagy külföldi újságot s mosolyogva kérdezte anyját:

— Csak nem a püspök?

— Oh dehogy, szentem, dehogy ő. A nagytiszteletű ur lánya, az Erzsike jött haza, csak úgy egyedül.

A férfi olyan mozdulatot tett, mintha ki akarna ugrani az ágyból. Feje szédült s alig hallotta anyja szapora beszédét.

— Bizony, fiam, egyedül jött, nem is a falun keresztül, hanem a lunkák alatt egy városi kocsin. Mondják, hogy olyan fehér a lelkem, mint a frissen meszelt fal, s nem tud hová lenni a sok sirás miatt...

A szabadelvűpárt ujjeve. Az országgyűlési szabadelvűpárt tagjai új napján délelőtt 10 órakor gyűlekeznek a szabadelvű pártkörben, ahol *Kubinyi Géza* a párt nevében üdvözlő annak elnökét, báró *Podmaniczky Frigyes*t. Ezután testületileg megjelennek a miniszterelnökségi palotában, ahol ugyancsak a párt nevében *Nagy Ferenc* üdvözlő gróf *Tisza István* miniszterelnököt. Onnét a párttagok a kabinet tagjaival együtt az országkaszba indulnak, ahol a párt nevében *Kristóffy József* üdvözlő a képviselőház elnökét, *Perczel Dezsőt*.

A zárószámadások. Gróf *Tisza István* miniszterelnök a képviselőház mai ülésében az 1902. évi zárószámadást az állami számvénészek elnökének arra vonatkozó jelentésével együtt bemutatta. Az 1902. évi költségvetési törvény a bevételeket 1.091.941.624 koronában, a kiadásokat 1.124.053.701 koronában állapította meg. A teljes költségvetés tehát, mely az 1902. évben az államháztartás vitelének alapul szolgált, végeredményben hiányként feltüntet 32.142.007 koronát. A zárószámadás sommázata szerint a tényleges bevétel volt 1.055.969.880 korona, a tényleges kiadás 1.110.695.949 korona; végeredményben a hiány tehát 24.726.069 korona, vagyis az előirányzott 32.142.007 korona hiánnyal szemben 7.415.937 koronával kedvezőbb.

Az 1903. évi költségvetés. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután 1/2 órakor ülést tartott az 1903. évi költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyalása céljából. Az ülésen Falk Miksa elnököt és a bizottság tagjain kívül megjelentek: Gróf *Tisza István* miniszterelnök, *Lukács László* pénzügyminiszter, *Hieronymi Károly* kereskedelmi miniszter, *Tallian Béla* földművelésügyi miniszter, *Berzeviczy Albert* közoktatásügyi miniszter, *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, *Popovics, Gränerstein* és *Zeilinszky* államtitkárok, *Papp* és *Cseke* tanácsosok.

A vitát *Neményi Ambrus* előadój nyitotta meg, aki hosszabb fejtegetés után azt indítványozta, mondja ki a pénzügyi bizottság, hogy az 1903. évi költségvetésről szóló régió jelentése általános és elvi részét fenntartja, a számszerű részt illetőleg pedig ezt a második költségvetési javaslatot fogadja el és a képviselőháznak így értelemben tesz jelentést.

Kossuth Ferenc azt az elvi kijelentést teszi, hogy pártállásánál fogva a javaslatot el nem fogadja. Ő mindent elkövetett, hogy ez a precedens nélkül állapodjon el ne álljon és többség javasolta, hogy első sorban a költségvetés tárgyalassék, mert ezt tartja alkotmányos szempontból a legsürgősebben elintézendőnek, nehogy törvényen kívüli állapotba jusson az ország és ennek hozzáfűzött az országot veszélyes. Kéri a pénzügyminisztert tudassa, mily összegben maradt hátra az egyenes adóbefizetés az év végéig?

Lukács László pénzügyminiszter meddőnek tartja a felelt vitatkozni, hogy helyesebb lett volna előbb a költségvetést tárgyalni, mert ez esetben sem biztos, hogy ez letárgyalható lett volna s így csak a felelt kérdésre válaszol. Sajnos, azoknak az adóknak, amelyek végrehajtás útján szedhetők be, mint az egyenes adók és illetékek, a visszamaradás igen

Tovább is beszélt volna a templomban hallottakat, de *Lörinc* megakasztotta:

— Pakkoljon össze, édesanyám, estére elutazom. Elég volt már a beteges lustaságból.

Az özvegy majd kétségbeesett. Kérte a fiát, mint istenét szokta, hogy ne menjen el, maradjon, míg egészen jobban lesz. Majd a könyveket szedte, melyek először urra tették a fiát, aztán elrabolták tőle. Az igazi okot nem is sejtette az egyszerű asszony.

Lörinc mindebből semmit sem hallott. A szoba levegője fojtóan nehezett mellére, gyorsan elmozdított, aztán sietett ki a szabadba.

Utja akaratlanul is a hegyoldalnak vitte. Lassan haladt a lankás ösvényen a tetőn álló romokhoz. A mohos, porladó köveket annyi édes, fájó emlék teszi kedvesé. Itt játszadozott gyermekkorában azzal a gögös, szép kis leánnyal, kinek pusztá emléke máris föltorgatta egész lelki egyensúlyát. Első boldogtalán szerelme üldözte most is és amint szaladt előre, egy fordulónál csak szembe találkozik vele. Erzsikével. Ő is a romokhoz indult, hogy utoljára búcsút vegyen gyerekkori kedvenc helyétől.

A fiatal ember önkéntelen a kalapjához nyúlt s hirtelen vissza akart fordulni. De az asszony bántos, szelíd hangja megállította.

— Még tartja a haragot, tanár ur, hogy kezdet se fog velem? — kérdezte Erzsike. — Hova siet ugy?

Lörinc esetlen mozdulattal nyújtotta kezét, de gyorsan vissza is kapta, amint hozzáért a keztyűtlen puha kéz.

— Utazom még ma, — szólalt meg — és sohasem térek vissza.

Az asszony ismételte álmosszerűen a szót: — En is elutazom és sohasem térek vissza. Hangjában annyi fájdalom sirt, hogy *Lörinc* komolyan megjött.

— Kisasszony, Erzsike kisasszony, mi történt kegyeddél?

nagy, ellenben a fogvasztási adóknál, ahol az adó megtagadható nem volt, mert az a gyárakban fizették, nemcsak nincs visszaesés, de örvendetes emelkedés mutatkozik s részben ennek is köszönhető, hogy az államháztartás rendje ismét volt tartható. A vidéken elterjedt azon téves felfogás, hogy az adó nem fizetés házafias cselekedet, amit még tehetősebb, hogy némely helyen az önként fizetett adót sem akarták elfogadni, azt eredményezte, hogy az egyenes adóknál és illetékeknél a hátramaradás az év végéig 10 millió koronára tehető, ami annál sajnálatosabb, mert ennek jelentékeny része az államra nézve el fog veszni.

Ezután a bizottság a törvényjavaslatot egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta s a jelentés hitelesítésével az elnököt és az előadót bizván meg, az ülés véget ért.

A közös provizórium. A hivatalos lap mai száma az összes közös miniszterek ellenjegyzésével királyi kéziratot közöl, amely a közös költségvetési provizóriumról intézkedik. A kézirat jóváhagyja és megerősíti a magyar delegáció határozatát, amely fölbatalmazza a közös minisztériumot, hogy a közös kiadásokat az 1904-ik évi január 1-től február 29-éig terjedő időszak alatt az 1903-ik évre megszavazott rendes szükséglet és az ugyanerre az évre a Besztercebányai, Hercegovinai és a Lim-területen lévő parancsnokságok, csapatok és intézetek részére engedélyezett rendkívüli szükséglet arányában folyóvá tehesse.

A szolnok-dobokai főispán. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király gróf *Belhén Pál* Besztercebányai-Naszódmegyei volt főispánját ebben az állásban való meghagyása mellett, ideiglenes minőségben kinevezte Szolnok-Doboka vármegye főispánjává.

A horvátok katonai kívánságai. Pozsegából táviratozzák: A városi képviselőtestület *Hoher Sándor* közszégi tanácsos indítványára egyhangú határozatot hozott több katonai képzőintézetnek Horvátországban horvát szolgálati nyelvvél való létesítésére. A határozatot megköveteli gróf *Pejacevics* bánnak és *Nyíry* honvédelmi miniszternek.

KÜLFÖLD

Az új bécsi nuncius. Rómából táviratozzák: Az osztrák-magyar külügyi kormány néhány nap előtt haladéktalanul megadta a beleegyezését *msgr. Granio di Belmonte* brüsszeli nunciussnak bécsi nunciussá való kinevezéséhez.

Rouvier lemondása. Párisból táviratozzák, hogy a politikai körökben híre jár, hogy *Rouvier* pénzügyminiszter a ma megkezdődött parlamenti szünet alatt kilép a kabinettből. Lemondásának annyiban van politikai jelentősége, hogy utódjának egy radikális szenátor van kiszemelve, aki

Egy pillanatra elmosolyodott a bánatos lelkére:

— Ugy, ugy *Lörinc*, csak szólitson kisasszonyomnak, hadd felejtsem asszonyomomnak gonosz, sötét valóságát.

A férfi zavartan hebegett valami mentséget, aztán esodalkozón kérdezte:

— Isteneim, hát nem boldog?

— Boldog vagyok, amint boldog lehet egy asszony, akit megver az ura.

Nagy feketeszeme megtelt könnyvel s elérzékenyült, lágy hangjával csaknem a fülébe sugta:

— Maga meg tudna verni valakit, *Lörinc*? Az izmos kéz ökölbe szorult s a szavakat is rekedten ejtette ki...

— Venni nem, de ölni igen. Azt a nyomorultat, aki bánt egy asszonyt, bántja magát.

— És látja, nekem vissza kell térnem hozzá, mert az apám nem tarthat el a házában, vagy pedig...

Itt már hangos zokogásra fakadt. *Lörinc* fölkapta az elejtett szót s csodás bátorsággal folytatta:

— Vagy pedig rábízta magát két erős karra. Komények ezek az életben. de gyöngédek otthon, a családi ház közönségében belül.

Melegség sugárzott minden szavából.

Erzsike könnyein át meghatottan nézett rá. Egész új világot látott megnyílni, amelynek éltető napja a szerető, hűséges szív.

Körülöttük valami boldonság bogár zümmögött s a tavaszi délelőtti pompás derűje áradott végig a zöldelő hegyoldalon. A rom felé csaknem összenyúlva repült egy fecske-pár. Apró szénadarabkákat cipeltek magukkal, hogy újra építsék a fészket, amelyet éretlen ésszel pajkos gyerekek romboltak szét.

elvben a konkordátum felbontásának és az egyház és állam különválasztásának híve. E sze mélyváltozással biztosítva volna a kabinetnek Combes minden liberális terve számára a többség

A keletázsiai konfliktus.

Budapest, december 30.

Az orosz lapok keletázsiai jelentései biznak béke fenntartásában és hangsúlyozzák, hogy a japán kormány ma is még azon fáradozik, hogy barátságos viszonyban maradjon Oroszországgal. A japán flotta mozgósítása és a japán matrózok behívása a koreaiak ellen irányul, akik Japán ellen fellázadtak. A *Novoszt* azt írja, hogy ha Oroszországnakodik is Japán követeléseit teljesíteni, e még nem jelenti a fegyveres konfliktus kitűzését. Ha Oroszország nem is enged szabadkereskedelmet Mandzsurianban, ez még nem zárja ki az hogy Japán a tengeri kereskedelem kérdésében mandzsuriai kikötőkben néhány kedvezményt kapjon. A kormány lapjai kategorice kijelentik, hogy Anglia a sárka fajnak azért fogja pártját, hogy Oroszországnak kellemetlenségeket okozzon.

London, december 30.

A *Times*nak jelentik Pétervárról: *Sándor* nagy herceg Szibasztopolból egészen váratlanul ideérkezett. Azt hiszik, hogy a cárra való minden befolyását föl akarja használni, hogy a háborút elkerülje.

London, december 30.

A *Standard*nak jelentik Tokióból: A mikádó, aki khina-japán háború idején is élénk részt vett a katonai műveletekben, tegnap ebédre hívta a minisztérium és az államtanács összes tagjait és az öreg tanácsa. Ebéd után elhatározták a legelső haditanács megalkotását. A tanács elnöke a mikádó lesz.

Köln, december 30.

A *Kölnische Zeitung* jelenti Pétervárról: Vladoivosztoki távirat szerint nem adtak föl minde reményt a béke fenntartására nézve. A japán hajóhad mozgósítását a koreaiaknak a japán ellen való nyílt ellenségeskedéséből is lehet meggyőzni. A japánok Koreán belül részben való érdekeiket valószínűleg tettegélve védelmeznék fogják. A nevezett lap azt is hozzáfűzi, hogy ez a két ségkívül jól értesült forrásból eredő hír jogot ad a japánoknak arra, hogy érdekeiket Dél-Koreában fegyveres erővel védekezzék és hogy szembe szálljanak azokkal a birtesítésekkel, amelyek szerint Oroszország Dél-Koreában való nagyobb csapatszallításokat casus bellinek tekintene.

Páris, december 30.

A *Matin* londoni levelezője állítólag hivatalos forrástól arról értesül, hogy Oroszország vissza fogja utasítani Japánnak azt a kérését, hogy követelését újra vizsgálja át.

Berlin, december 30.

A *Lokalanzeiger* értesülése szerint a japán kormány közölte a tokiói követéssel, hogy a mostani helyzet tarthatatlan és ha Oroszország nem enged, úgy Japán kénytelen lesz erősebb lépéseket tenni.

A *Lokalanzeiger* tudósítója a hír vétele után a japán követésen tudakozódott s ott azt a felvilágosítást kapta, hogy mit sem tudnak a helyzet nyílt feszültségéről s a japán kormánytól a követéshez nem érkezett tudósítás e részben.

HIREK

Budapest, december 30.

— BUDAPESTI NAPIÓ. December 31-ikén

új előzetes nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előzetese ezen a napon lejár, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Királyunk Londonban. Londonból jelenti, hogy a *Standard* egész határozottsággal megerősíti azt a hírt, hogy királyunk a tavasszal viszonzni akarja *Edvár* király látogatását. A konzervatív angol lap rámutat arra, hogy *Ferenc József* király öreg korára s a két állam súlyos belpolitikai válságára való tekintettel lemondhatott volna a látogatás viszonzásáról a nélkül, hogy ezért a köteles udvariasság elmulasztásával lehetne vádolni. De annál hálásabbak lesznek az angolok, ha a látogatás mégis megtörténik. Angliában a legszívesebben fogják fogadni, mert ott számtalan tisztelője van, ellensége pedig egy sincs. Nagyra becsülik, mint uralkodót s mint a béke igaz barátját.

— **A órá Rómában.** Miklós cár római utazása, amelynek elhalasztása oly sok kommentárta szolgáltatott alkalmat, nemcsak mégis meg fog történni. A *Berliner Tageblatt* római forrás alapján azt jelenti, hogy a cár 1904. március vagy április havában bizonyosan el fog látogatni az olasz fővárosba.

— **A király balesete.** A király minapi balesete, immár egészen bizonyos, kisebb természetű. Bécsi felhivatalos jelentések szerint, amikor a király szombaton a wallisei kastély lépcsőjén kísért nékült lement, egyik sarkantyúja megakadt a lépcsőt borító szőnyegben, minek következtében elesett és homlokát megütötte a lépcsőn álló fapad korlátján. A király maga kelt föl és egy véletlenül arra járó inas kíséretében lakosztályába ment, a nékült, hogy orvosi segítséget kellett volna igénybe vennie. A felség arról panaszkodik, hogy a keresztosont táján fájdalmat érez, ami valószínűleg egy jelentéktelen inrandulás következménye lehet. Azóta a király teljesen jól van és a Burgban rendesen végzi napimunkáját. Tegnap délután az uralkodó *Montenovo* herceg udvarmestert és gróf *Goluchowski* fogadja ma reggel pedig, mint remélsem, négy órakor felkelt, hogy íróasztalához üljön. A király holnap általános audienciát szándékozik adni, de ez esetleg elmarad, mert a felségnek a kihallgatás hosszabb ideig állva kellene maradnia, ami a keresztjáji fájdalmak megújulását vonhatná maga után.

— **Bécs helyett Wien.** A hivatalos lap mai számában szenzációszámba menő újítás foglalta. A király kéziratában, amely a delegációknak a költségvetésre vonatkozó határozatát jóváhagyja, az eddig szokásos „Bécs helyett, Wien” szerepel, még ha helyrag is van („Wienbe”) mellette. Egy bécsi lap, az újításról tudomást véve, megjegyzi, hogy ez nyilván a magyar helynevekről szóló törvény következménye. Mi nem tartjuk annak, de nem is tudnánk rajta megütközni. A viszonyosság elvét látjuk benne, amelyet respektálni tartozunk, miután az osztrák hivatalos lap már rég szakított az „Ofen-Pesth”-tel. De ugyanennél az elvnel fogva joggal megkövetelhetjük, hogy odaft az osztrák hivatalos körök teljes egészében respektálják a magyar helynév-törvényt és levelezéseikben, sajtójukban a vidéki magyar városok neve is törvényes magyar nevükkel jelöltessek meg.

— **Báró Pasetti lemondása.** Báró Pasetti római nagykövete értesítette a külügyminisztert, hogy nyugalmra vágyik és le akar köszönni állásáról. Báró Pasetti osztályfőnök volt régebben a külügyminisztériumban. Utódja valószínűleg gróf *Lutze* volt drezdai követségi titkár és jelenlegi külügyminiszeri osztályfőnök lesz.

— **Újságírók ujéve.** A *Budapesti Újságírók Egyesülete* elnökét, *Vései Józsefet* az üzentendő alkalmából a hó 31-ikén, délután négy órakor fogja az egyesület helyiségében (Kerepesi-út 17. sz.) üdvözölni.

— **Az egi érsek körlevele.** A karácsonyi ünnepek alkalmából *Samassa József* egi érsek körlevelet intézett a papsághoz. A jópap aduoniciójában karhoytatja azokat, akik a politikai és állami fohatalom tekintélyének lerontására törek sz azt hirdetik, hogy a néptől van minden hatalom. Ez — ugymond — elentétben áll a katolikus taunal, mely az uralom jogát Istentől származtatja s amely szerint az alattvalók épp ugy tartoznak engedelmeskedni a fejedelemlnek, mint Istennek.

— **A király Calice báróhoz.** Királyunk báró *Calice* nagykövethoz annak 60 éves szolgálati évfordulója alkalmából a következő táviratot küldte:

A mai nappal tölti be nekem és a monárkiának az államszolgálat különböző és jelentős állásaiban töltött tevékenységének 50-ik évét. Üdvözlöm önt hosszú szolgálati ideje után, melyből több mint két évtizedet töltött mint nagykövetem Konstantinápolyban és különös meglegedettséggel tekintek kiváló és eredményes szolgálataira, melyeket a hazafiság töltött be mindenkör. Amidn önnök köszönetemet és elismerémet fejezem ki, tovább is számítok értékes szolgálataira.

— **Zsilinszky kintutótese.** *Zsilinszky Mihályt*, a vallás és közoktatásügyi minisztérium államtitkárát, tudvaleg, kiváló érdemei elismerésül a Lipót-rend középkeresztjével tüntette ki a király. Mint most értesülünk, *Beveczy Albert* közoktatásügyi miniszter tegnap személyesen felkereste államtitkárát hivatalos helyiségében s meleghangu szerencsekíváratok kíséretében adta át neki a rend jelvényeit. Zsilinszky államtitkár meghatottan mondott ez alkalomból köszönetet a miniszternek.

— **Lujza hercegnő karácsonya.** Párisból jelentik, hogy több arisztokrata szász hölgy karácsonyra levelet irt *Lujza hercegnőnek*, a szász trónörökös elvált feleségének, amelyben iránta érzett szeretetüknek és szimpátiájuknak adnak kifejezést. A levelezhok játékok mellékeltek a volt trónörökösnek legújabb leánykaja részére és egy lából faragott dobozt, amelyen a leggyönyörűbb szászországi tájképek vannak kifaragva.

— **A recept mint kézirat.** Az orvosi receptről van újra szó, de nem a tartalmáról tudományos szempontból, sem arról, milyen hosszú és széles legyen a papírosa. Hanem tisztán csak mint kézirattal kell vele foglalkoznunk ezuttal. A legtöbb orvosi receptnek ugyanis rettenősen rossz az írása. Egymásra hánytvetett kusza, betűk halmazza, amelynek megoldásához titkos kulcs kell, — ez tulnyomcan a recept. Hiszen az írással rengeteg visszaélést követnek el széles e világban, hol genialitásból, hol meg ideges türelmetlenségből. Aki például a nevért ma rendesen leírja, az egyszerűen szürke spießburger, aki nem érdemli meg, hogy a nap ráirassza gyönyörű sugarait. De hát a receptnél — senki sem kételkedhet benne — mégis csak első feltétel a jó polgári rend: kiírni tisztán, mi legyen a dolga a patikáriusnak. Hiszen a miatt, ha nem világos a recept írása, már emberhalál is esett meg s a leg súlyosabb kellemetlenségek, anyagi és erkölcsi károk következtek be. Mindezen Ausztriában végre komolyabban okultak s a belügyminiszter rendeletben intézkedett, hogy az orvosok olvashatóan írják a receptet. Még pedig elejétől végig. Mert különben a patikárius nem adhatja ki az orvosságot. Ez a rendelet föltétlenül okos és jó és célra kell hogy vezessen. Amicsak mindenkire üdvös. Orvosra, gyógyszerészre és páciensre egyaránt. A rendelet még arra is kiterjeszkedik, hogy a receptre pontosan ki kell írni a beteg nevét és lakását.

— **Gróf Apponyi Albert részvéte.** Idősb *Ábrányi Kornél* halála alkalmából gróf *Apponyi Albert* a következő levelet intézte ifj. *Ábrányi Kornélhoz*:

Kedves Kornél! Legnagyobb sajnálatomra legyőzhetetlen akadályok miatt nem jöhettem el boldogult édesatyádnak a végisztességet megadni és így ezen az uton fejezem ki neked és általad Emlének és a többi hátrahagyottainak is mély megindulástomat az ő elhunnya időtől. A magyar zene lejelése körül szerzett érdemeit a nemzeti kultúrtörténelem örökíti meg; akik ismerték, kegyeletilek őrzik emlékét.

Minden magyar ember osztozik bánatotokban s érzi a veszteség súlyát, melyet a nemzet szellemi élete az ő halála által szenvedett.

Isten jósága legyen e tudat mellett és fölött vigasztotok. Igaz barátod

Apponyi Albert.

Felémlijtük még, hogy szintén levélben fejezték ki részvételüket *Hieronymi Károly* kereskedelmi miniszter, *Kegeács Sándor* volt miniszter és orsz. képviselő. Valamint *Schwarz Felix* és *Ranschburg Viktor* az Athenaeum igazgatói.

— **Tiltakozó bíborosok.** Tudvaleg, hogy Franciaország, Spanyolország vétőjogot gyakorolt vagy legalább gyakorolhatott eddig a pápaválasztásoknál. Most összeülték a kuria bíborosai, még pedig számszerint huszonketten, hogy tiltakozzanak ezen — szerintük bitort — vétőjog további gyakorlása ellen.

— **A szanatórium kiállítás iránt állandó az érdeklődés.** Derültséget és élénkiséget hozott a tegnapi árverés, amelyen az el nem adott tárgyakat veték meg szaporán. Az árverést egy kis hangverseny előzte meg, amelyen *Mihályi, Halmágyi Juliska* és *Nagy Endre* működnek közre. Holnap, csütörtökön *Malczky Blanka* fog énekelni, ezenkívül a műsoron humoros szavaltok vannak, azt célozva, hogy a közönség jól és kellemesen szórakozzék. Az önkéntes árverést holnap is folytatják. A sátrakat ismét szép hölgyek foglalák el és kedves dícsérettelkkel édesgetik a közönséget vételőre, hogy a népszanatóriumok emberségre a apjának minél nagyobb összeg jusson. Ezt célozza ujév napján a férfiestély is.

— **Szilveszter napja.** A keresztény egyházak lelkeszei a szokásos istentiszteletekkel rekostik be az ő esztendő. A katolikus templomokban Szilveszter délutánján litániák és szentbeszédok lesznek. A protestáns templomokban szintén délután tartják az évzáró istentiszteleteket. A református templomokban ugy a pesti oldalon, mint Budán a délután 3 és 6 órakor tartandó istentiszteletek alkalmával a Lorántffy Zsuzsánna-egyesület részére perselygyűjtés lesz. A gyűjtés körül előkeő hölgyek szorgoskodnak, köztük *Tisza Istvánné* grófnő, a miniszterelnök felesége, *Bánffy Dezsőné* báróné, a főudvarmester felesége, *Pálffy-Daun Lipótné* grófnő, *Sándor János* államtitkár felesége, *Dániel Gáborné*, dr. *Csikó Kálmánné*, *Kemény Kálmánné* báróné és mások.

— **Ujévi üdvözlés.** A főváros I. kerületének választópolgárai január 1-én délelőt féltenként órákor jelennek meg dr. *Falk* Miksa országgyűlési képviselőnél, hogy őt az ujév alkalmából üdvözöljék.

— **A hajóftól folyóereménye.** Londonból jelentik, hogy *Dorsig József* flmei hajóftóft, aki egy flmei hajóval ma odaérkezett értesítették arról, hogy állami sorsjegyjével 200 000 koronát nyert. *Dorsig* már elutazott Budapestre.

— **Vörhény-járvány.** Eszékről táviratozzák: Ó-Paszan (Szerémmege) vörhény-járvány dübög, amelynek sok ielölt és gyermek esett áldozatul. Az elmúlt napokban több temetés volt, mint máskor egy félév alatt. Az egészségügyi hatóság megelőző intézkedéseket tett, de a nép figyelmen kívül hagyta azokat.

— **A góthai almanach.** A földi nagyságok évkönyve, a góthai almanach legújabb kötetében megörökíti a múlt esztendő történelmi dátumait. A mindenfajta arisztokratakról szóló könyv élén négy arokep van: a pápáé, György szász királyé, Péter szerb királyé és Diaz Porfirio mexikói elnöké. Az első három európai szuverén, akik a vége felé közeledő esztendőben kerültek a trónra: Szerbiában Péter király trónralépte révén egy új dinasztia került az uralkodó családoknak az első fejezetben levő névsorába, ennek megfelelően aztán Szerbia rovata alatt találjuk a leggyökeresebb változást. Az új almanachban a Szerbiáról szóló cikk két részre oszlik: A) *A Karagyorgyevics-dinasztia*; B) *Az azelőtt uralkodó Obrenovics-dinasztia*. A Karagyorgyevics-dinasztia tagjai között csak Péter király gyermekei vannak főlisorolva, rokonai ellenben nem, bizonyára nem szándékosság nélkül, hisz a rokonok névsorát csak valamely francia nemesi évkönyvből kellett volna kiírni. Megáláljuk az almanachban a szász-toszkánai családi drámának nyomát is. *Lujza* volt szász trónörökösne neve mellett a következő megjegyzés olvasható:

1903. január 27-én eszásári és királyi rendelettel megittatott neki az osztrák főhercegnő és magyar királyi hercegnői cím viselése és az öröklött címer használása. 1903. július 13-án a szász király a *Montignoso grófnő* nevet adományozta neki.

A volt trónörökösne bátyjának, *Lipót Ferdinánd* hercegek neve mellé függesztik megjegyzés barátságosabb, ninosen benne szó tilalomról:

Lemondott a főhercegi rangról s állásról, s eszásári és királyi engedelmet kapott, hogy a *Wolfling Lipót* polgári nevet viselhesse. Bécs, 1902. december 29.

Egyéb részeiben az almanach hüvös előkelőség sorolja föl a fejedelmek és előkelőségek nacionalitását. Újítás nincs az évkönyvben, mert külsősegeiben is a konzervativizmus erejét akarja dokumentálni.

— **Sin nélküli vonatok.** A párisi katonai léghajózási intézet igazgatói, a *Renard* testvérek, kiknek egyike örnagy, a másik ezredes tudvalegleg a sin nélküli vasut megoldásának problémájával foglalkoznak. *Surcouf* mechanikussal el is készítették ilyen vonatot és ez tegnap Páris utcáin megittette az első utat. A vonat egy vezető kocsiból és öt személyszállító kocsiból áll. A *Renard* testvérek találmányának lényege az, hogy a vezető koci egy átviteli szerkezet segítségével a többi kocsiha is eljuttatja a mozgatót erőft. A kísérlet simán folytató. A vonat az *Alsée-palota* udvarába robogott be és ott *Loubet* elnök üdvözlötte a *Renard* testvéreket, akik a kocsiban ültek, és *Sourceufot*, aki a vonatot vezette.

— **A képviselőházi alkalmazottak fizetési pót-léka.** A képviselőház gazdasági bizottságának megbízásából *Nyegre László* jegyző a képviselőház mai ülésén jelentést terjesztett be a képviselőház alkalmazottainak fizetési pótlékáról.

A jelentés előadja, hogy a bizottság az év folyamán foglalkozott a képviselőházi alkalmazottak szolgálati szabályzatával, amelynek ujboi való megállapítása különösen azért vált szükségessé, mert az új országháza való beköltözés folytán a viszonyok megváltoztak, de másrészt az állami alkalmazottak fizetésének rendezésével kapcsolatosan a Ház alkalmazottainak illetményeit is újra kellett megállapítani. A fizetésrendezést is magában foglaló szolgálati szabályzatot a bizottság ez évi július 21-én általánosságban és részleteiben letárgyalta s elhatározta, hogy a Ház elé terjeszti és annak idején az állami alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozó javaslattal együttesen tárgyalatja. Mivel azonban nem tudni, mikor veheti elő a Ház ezt a javaslatot, a gazdasági bizottság méltányosnak tartotta, hogy a Ház alkalmazottait a szolgálati szabályzatban megállapított fizetéseik alapján addig is pótlékban részesítsék és pedig az 1903. évre egy összegben, az 1904. évre pedig navi részletekben. Fölkerete a bizottság *Perceál Dezső* elnökft, hogy a pótlékok még ebben az évben folyósítsa. *Nyegre László* jegyző arra kérte a Házat, hogy a bizottság intézkedéseit utólagosan hagyja jóvá. A jelentést a képviselőház legközelebb napirendre tűzi. A képviselőház alkalmazottait az 1903. évi pótlékok ugyanolyan fizetési arányban kapták meg, mint az állami tisztviselők.

— **Uri vendég a mesterlegények ünnepén.** A *Vörhárs* legújabb számában olvassuk, hogy a hessenzi nagyherceg, aki nemcsak a katonasággal fraternizál, hanem a néppel is, a karácsonyi ünnepen ismét alkalmat adott arra, hogy a fliszterek a fejüket csóválják. A nagyherceg egészen váratlanul megjelent egy kocsmában az iparoslegények ünnepén. Tessék elképzelni: egy uralkodó fejedelm vándorlegények között! Az ünnep után az elnök jelentette, hogy egy jötevő ur (a fejedelmet nem nevezte meg) száz márkát ajándékozott a vándorlegények számára. Az összeget azonnal ki is osztották kienevenegy vándorlegény között.

— **Pestisgyanus hajó.** *Hamburgból* táviratozzák: Hivatalos jelentés érkezett a *Corduban* hajón talált pakányon megettett vizsgálat megerősíti a pestisgyanút. A legénység közül senki sem betegedett meg. Tekintettel a megettett óvintézkedésekre, nem forog fenn közveszedelem.

— **A szerb király udvari tisztjei.** Szomorú lehet egy olyan királynak a sorsa, aki nem ur a maga hazájában. Hát hiszen az uraságot megköti sok tekintetben az a kellemetlen alkalmán, amellyel az uralkodóknak is számolniuk kell, hanem vannak olyan királyi jogok, amelyekbe nincs beleszólása senkinek. Közvetlen környezetét például maga választhatja meg, mint ahogy a leggyorsabb polgárembernek a család-fogadási dolgába se avatkozhatik senki. Vagy abba például, hogy ki legyen annak az urnak a magántitkára, akinek pénze van arra, hogy magántitkár tartson az oldala mellett. A sok szegény befolyásolt, jobbról-balról besugással, intrikával környékezett király között is unikum azonban Szerbiának e pillanat szerinti uralkodója, Péter király. Míg burzsza volt Genfben, nagyot nevetett volna rajta, ha valaki beleszólani merészkedik a háztartása belső ügyeibe. Vára volt a háza. A külsőből tul senkinek semmi jussa ahhoz, hogy akármesoda szándékában akadályozza vagy más irányba térítse a gazdát. Ez a szürke uraság azonban nem volt elég neki. A cylinder helyett koronát akart a fejébe nyomni. Sikerült is. Egy kis vér is folyt, az igaz, hanem sikerült az ügyet s monsieur Karagorygyevicsből — királyi lett. Ilyen karrier nem mindenki számára adatott, hanem akkora családás se igen éri még az embert, mint a mekkora Péter király ő felsége fejére lejegre lezuhogott újabb és újabb hideg vizáradatokban. Most már nyilvánvaló a szegény király előtt, hogy a királlyal annak a labdának a szerepére vállalkozott, amelyet a Szerbiában nem éppen kis számban existáló pártárványokat rugdosnak egymás fejébe. Összeseküvők és volt és leendő összeesküvők labdázunk vele, s ha minden királynak akkora lenne a tekintélye, mint neki, hamarosan ledőlne az európai trónusok és szertegurulnának a koronák. Ezzel a szegény királlyal most például az esett meg, hogy nem mer kinevezni a maga becses személye mellé szárnysegédet és parancsotíztet. Három-három kell mindenikből — s volna is vállalkozó a mindenféle melléjvedelmekkel keesetgető állásokra böven. Hanem a király nem mer válogatni közülük. Azt eszelekedte meg tehát, hogy sorshúzást rendelt el a kinevezés helyett. A most állásukban levő tisztek közül kisorsolnak három szárnysegédet és három parancsotíztet s ezeknek — kiadják az utat. Aztán a tiszteknek erre hivatott tsgjei közül sorolnak ki három-hármat s azokat beleültetik a megüresedett hivatalokba. — Ezt aztán igazán meg ne hallja valami librettista, mert akkor a szerb felség — szinpadra kerül. Nem a drámai deszkákra, mint a láb alól eltett elődje. Hanem bele az operett kellőközepébe.

— **Elegyetlenség Transvaalban.** A leigázott dél-afrikai boer köztársaságokban, amint *Johannesburg*-ból írják, az angol uralom még nem igen hozta meg a remélt áldásait. A kisebb kedvezményeket, mint amilyen a vasúti menetidőnek leshálását és a pennyportónak bevezetését Angolország és gyarmatainak területére, nem becsülik semmire sem. Még pedig nemcsak a várnok fölemelése és új adók kivetése, hanem a föld és telek drágulása miatt is, amelyek a megélhetési viszonyokat nagyon kedvezőtleneké tették. Néhány előkelő állami hivatalnok kivételével mindenféle általános az elégtelenség és akik biztak is az új állapotokban, visszaszörögőre a régi idők. Az adminisztráció többnyire járatlan kezekben van, a hivatalos apparátusok a kormányzat némely ágaiban két-háromszor is több személyzetet vettek, úgy hogy ilyen körülmények között természetesen, hogy csak az adóprésszel dolgozhatnak. Még a közegyi batóságok is pályáznak a közönség zsebére. Az összes törvények és javaslatok a nagytőkésekre kedveznek. Legvilágosabb példa erre az aranytörvény. A kisembert teljesen kizárta abból, hogy az ország aranybőségéből neki is jusson valami, ami a régi uralom alatt nem volt így. Az új uralom ellenben csak a nagytőkésekre van tekintettel, akik a brit birodalomnak az új gyarmatokkal megszerezni segítették. A viszonyok Transvaalban soha még ilyen rosszak nem voltak s a munkálatokat *Johannesburg*-ban hat-nyolcezerre becsülik, akik között nagyon sok a horvát, magyar és olasz.

— **Fogorvosok gyűlése.** A Budapesti Fogtani Társulat na tartotta évi közgyűlést. *Abonyi József* elnököt, ki kegyelettel emlékezett meg a társulat megalapításáról, a nemrég elhunyt *Iszlay József* tanárról. Ezután dr. *Klinger* Zsigmond indítványára megválasztották a tisztikart. Elnök lett dr. *Hajna Vilmos* egyetemi m. tanár, alelnök dr. *Láng Ignác*, első titkár dr. *Salamon Henrik* egyetemi tanársegéd, másodtitkár dr. *Fuchs Sándor*, pénztáros dr. *Dembits Mátyás*. Az elnökség nevében dr. *Láng Ignác* rövid vázlatban kifejtette a társulat jövő programját és a tisztikar nevében meleg szavakkal köszöntö meg a beléjük helyezett bizalmat.

— **Jakab császár első proklamációja.** Holnap este a gothai almanachot egy nagy blamázs fogja érni: I. Jakab, Sahara császára, akit a fejedelmek névsorából kihagytak, egy féltreagrázhatatlan tettel be fogja bizonyítani, hogy ő mégis császár. Ne tessék félreérteni: nem arról van szó, hogy földet foglalna vagy pénzt verene az ujdonsült uralkodó, őh nem, — proklamációról van szó. Londonból írják, hogy holnap este mint az év utolsó napján a Savoy-szállóban, Lebaudy tanyáján ki fogják szegezni az első proklamációt, amelyben tudtul adja, hogy fölvette az I. Jakab nevet.

I. Jakab ekként fogalmazta meg első álamirátát:

Sahara császárság.

A közönség figyelmébe.

A jelen okmány által köztudomásra hozzuk, hogy 1904. január 1-től fogva a *Jacques Lebaudy* név megszűnik és helyette ez a név fog szerepelni:

I. Jakab.

Ő felsége I. Jakab ugyanis lemondott családi nevééről, hogy megfeleljen az udvartartásáról szóló törvény rendelkezésének. Ő felségéhez irandó minden levél a következőképpen címezendő:

I. Jakab Ő Felségének

Sahara császárságának.

Hogyha ő felsége birodalmán tartózkodik, akkor a cím a következőképp bővítendő ki:

A trójai császári palotában.

Hogyha ő felsége birodalmán kívül tartózkodik, akkor csak annak a városnak nevéét kell megírni, ahol rezideál. Ha ő felségének nem adják meg az őt megillető címet, úgy ő ezt a köteles udvariasság megsértésének tekinti és az illetővel azonnal megszakítja az összeköttetést. Figyelmeztetjük tehát azokat, akik ő felségének leveleket írnak, hogy a'kalmazkodjanak a lenniebikhez.

Az új császár ezentel me fogja tegezni az uralkodókat, valahányszor velük találkozik. Rendjeleket is fog alapítani, aminek már előre örvend több exotikus konzul Európában és különösen Európá egy-nemely államában. Jómaga is nagyköveteke, követeke, tőkonzulokat és konzulokat fog kinevezni és erre vonatkozó ajánlatok — válaszbeljeggyel ellátva — I. Jakab London, Savoy-szálloda címmel küldendők el.

— **Sakkverseny Montekarloban.** A jövő esztendőben Montekarloban nemzetközi sakkverseny lesz, amelyre eddig tizenhat résztvevő jelentkezett. A jelentkezők között van a magyar *Maróczy Géza*, a bécsi *Schlechter*, továbbá az ismertebb sakkmesterek közül *Teichmann*, *Marschall*, *Marco*. Még december 31-éig lehet jelentkezni, aztán összeül a bizottság, amely meghatározza, hogy kik vehetnek részt a versenyen.

— **Amerika az orosz zsidókat.** Már hetek óta olyan hírek szállingóznak, hogy Oroszországban újabb zsidómészárlást készítenek elő. Hogy ez a hír nem egészen alaptalan, azt elég meggyőzően bizonyítja a *Morning Post*nak az a jelentése, hogy abban az esetben, ha Oroszországban újabb zsidómészárlás következne be, akkor Amerika és Oroszország között nagyon feszült viszony következne ki. És hogy a kisenevi példa nem marad követés nélkül, arról az amerikaiak annyira meg vannak győződve, hogy nyomást gyakorolnak *Roosevelt* elnökre az újabb zsidómészárlás megakadályozására. *Roosevelt*re hatott a nyomás és az amerikai kormány utasította oroszországi konzulait, hogy minden egyes esetben tegyenek jelentést. Határozott intézkedést azonban nem tett még *Roosevelt*, mert nem kapott hírt újabb zsidóüldözésről. A minisztérium rendkívüli ülésben fogalkozott a zsidókérdéssel és arról értesítette az angol kormányt, hogy esetleges intézkedéseikhez minden esetre hozzá fog járulni.

— **Féltölvásás.** A *Vicsepp-Társaság* január 6-ikán, szerdán este hat órakor a vármegyeház dísztermében összejövetelt rendez, amely alkalommal *Gécsé Sarolta Ruskin és ruskinizmus* címmel fog előadni. Érdeklődőket szívesen lát a társaság; belépődíj nincs.

— **A vesszedelmes korszak.** *Zanardelli* halálát megsíratta az egész liberális Olaszország és kopersó-jához özrével tödultak tisztelői és, mint előrelátható volt, temetése óriási részvét mellett folyt le. De a temetés elő, amint ezt egy *Milánóból* érkező távirat jelenti, nagy akadály gördült, mert a püspöki kuria kijelentette, hogy megtagadja *Zanardelli* holtestének egyházi beszentelését, ha nem távolítja el a kopersóról azt a korszort, melyet az olasz szabadsákművesek tettek rája.

— **Kilásott régiségek.** A gradói ásások — mint egy trieszti távirat jelenti — a kereszténység első idejéből való pompás bazilikát hoztak napfényre. A bazilikában remek mozaikot, rajzokat és nagybecsű feliratokat találtak.

— **Két százalék — uzsora.** Egyiptom kormánya nemrégiben egyéb böles reformok között arra is ráhatarozta magát, hogy megalapította a postatakarékpénztárt. A mohamedán lakosság azonban tartózkodással fogadta az intézményt s nem sietett rábízni a pénzt. A takarékoskodás tudniillik nem is mohamedán divat. Az igazhitű megtakarított pénzeszközével ékszer vásárol s földesíti vele a feleségét. Azonban hát mégis akadt betét — amint aztán rájöttek arra is a takarékpénztár vezetői, hogy mi az oka a takarékpénztárral szemben tanusított bizalmatlanságnak. Ki akarták fizetni tudniillik a betevőknek a nagyon is mérsékelt két százalékos kamatot, de azok nem fogadták el a pénzt. Azt mondták, hogy tiltja a vallásuk az uzsoráskodást. — Most tehát valami olyan módot kell kieszelní, hogy a betétek kamatozzanak is és mégse kamatozzanak. El kell osztani a muzulmánoknak azt a jámbor aggodalmát, hogy két százalékkal gyümölcsösöztetni a pénzt: uzsora. Uj alapszabályokat, ehhez a keleti naivitáshoz illeszkedő üzleti rendet dolgoznak ki tehát s ennek a dolgában tanácsba hívták a népszerű papok és teológusok véleményét is. Nem azért, mintha ezek a tiszteletreméltó férfiak valamit értenének a takarékpénztár-üzlethez, hanem hogy ezzel is hassanak a népre.

— **Az orosz pénzügyminiszter betegsége.** *Pétervárról* táviratozzák lapunknak: A Berlinben időző *Fleske* pénzügyminiszter állapotáról a legkedvezőtebb hírek érkeztek ide. A miniszter, aki rákban szenved, már nem is bírta el operációt, úgy hogy *Mikulics* tanár kijelentette, hogy a maga részéről nem vállalkozhatik semmiféle műtétre.

— **Szilveszteréji italok.** Nálunk a szilveszteréji üsszevőteleken rendszeren teát vagy puncost isznak. A vidám mulatozással, mely az új év első pillanatára való várakozást kiűti, szinte elválaszthatatlanul összehorrot a párolgó tea vagy puncos fogalma. Másutt azonban másajta italok teszik kellemessé a Szilveszterest. A legrégibb ezek közül az ugynevezett *hydromel*. Mostanság már csak Oroszország határvidékein, a Keleti-tenger partján isszák, mint hagyományos szilveszteréji italt. Készítési módja a következő: Harmadél klgr. mézet föloldanak tisztekt liter vízben. A keveréket aztán háromnegyed óra hosszat főzik, a hab gondos leörlözésével. Miután az így fölörrotat főyadékt 12 Reumur iokra hűlt le, két evőkanál tisztá sörseprőt vegyitlenek bele és így kádba töltik. Ekkor két napig állni hagyják, mialatt az erős erjedésnek indul. Majd átszűrük, hordóba öntik és magnélküli citrommal, narancs-szeletekkel és különböző fűszerekkel zacskot tesznek belé. Végül bedugaszolják a hordót, pincébe viszik, ahol két-három hónapig erjed és csak aztán töltik palackokba. A Keleti-tenger partján újév táján készült a hydromelt és csak a következő Szilveszterkor kezdik inni, mert ez az ital annál jobb, minél tovább áll.

Lengyelországban tojásos sört isznak az új év küszöbén. Egy liter barna sört százharminc gram cukorral és citromlével kevernek és a keveréket megfőzik. Főzés közben öt tojást habarnak a keverékbe, amelyet aztán egy borospohár Jamaika rummal toldanak meg. Ehhez az italhoz, mely csupa habból áll, szardella-vajas kenyeret esznek. Tíz vékony szelet kenyeret megvajasva egymásra raknak, majd függőleges arányban fölselelelik és úgy eszik.

Angolország egyes vidékein az ugynevezett *Alc-Flip* a hagyományos szilveszteréji ital. Egy fél-liter édes sört egy evőkanál porcukorral meg muskátliivárral szegítüzeggel fölölznek, közben egy egész tojást és három tojássárgáját vegyitlenek a forró főyadéktba.

A legsajátságosabb szilveszteréji italt Finnországban isszák, ahol tudvalevőleg az alkohol-árusítás bizonyos korlátok közé van szorítva. Pálínkat ott nehezen lehet kapni, azért a szomjas ha'andók óriási mennyiségű limonádét isznak. Szilvesztereste azonban oly komplikált limonádét készítenek, hogy bízást lehet pucos helyett is inni. Egy teáskannában citrom és narancsbéjat, egy szál fahéjat, egy nyers szilvát, két szegfűt és néhány tealevelet előbb két evőkanál földiepernedvvel, majd két liter forró vízzel öntenek le. Egy óra múlva az így kapott főyadéktat átszűrük, aztán fölölzölgálják. Azt mondják, pompás ital.

— **Egy attasé öngyilkossága.** *Bécsből* táviratozzák: Dr. *Fischmeister* Antal 26 éves konzulátusi attasé ma délelőtt *Glognitzban* agyonlőtte magát. Dr. *Fischmeister* előbb a berlini, majd a moszkvai konzulátuson működött mint attasé. Moszkvából e napokban Bécsbe jött, innen pedig *Mária-Celibe*, majd *Glognitzba* utazott, ahol szerelmi bánatában öngyilkos lett.

Szájpadlás nélküli amerikai műfogak!!

Fölöslegessé teszik az Inylemez használatát. — A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Egy óra idő alatt tökéletesen lehet vele beszélni és rágni. — 10 évi jóállás. — egyedüli specialista a szájpada és nélküli műfogak készítésében. — **BARNA J.** Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 6. sz.

— **Zanardelli temetése.** Bresciából táviratozzák: Ma temették Zanardelli volt miniszterelnököt. A havas időjárás dacára nagy élénkség van a városban. Az üzletek zárva vannak és a gyász jeléül a lobogók félröbörre vannak bocsátva. Délután 1 órakor a turini gróf megérkezett a király képviselőjében, Giolitti miniszterelnök, Mirabello, Ronchetti és Orlando miniszterek, a parlament két házának elnökei ideértek és nagy néptömeg között vonultak a városra és a velencei kapuhoz, hogy bevárják Zanardelli koporsóját. Zanardelli holttestét különvonaton hozták ide. Mindama községekben, melyeken keresztül vonult a vonat, megkondultak a harangok. A vonatot a koporsóval egy óra tíz perckor érkezett ide. A temetés rendkívül ünnepiesen folyt le. Jele voltak az említettek közül számos szenátor és képviselő, a milánói francia konzul, mint a francia kormány képviselője, Brescia és más városok hatóságai számos egyesület és a tanuló ifjúság. A gyászmenet óriási néptömeg sorfala közt vonult a temetőbe, ahol a koporsót ideiglenes sírboltba helyezték. A katonaság is részt vett a gyászpompában. A turini gróf a miniszterek és bivataltos személyiségek ma este elutaztak.

— **Lánczy Leó felolvasása.** Lánczy Leó udvari tanácsos, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara elnöke ma este a *Kereskedelmi és ipari érdekek védelme* címen felolvasást tartott a Magyar Kereskedelmi Csarnokban. A felolvasás iránt általános érdeklődés nyilvánult ipari és kereskedelmi körökben.

Lánczy Leó felolvasásában mindenekelőtt utal arra, hogy a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara megbízatásának ideje ma-holnap lejár és néhány hónap múlva megújult erővel fogja ez a testület tevékenységét folytatni. Közélekvő, hogy benne, aki csaknem 11 év óta áll a testület élén, a működése alatt nyert benyomások határozott nézetekké alakultak ki ama kérdés tekintetében: vajon a kereskedelmi és iparkamarák nagyleteltségű intézménye a jelenlegi, gyökeresen megváltozott közgazdasági viszonyok között is megállja-e a helyét és vajon kiként tölti be bízását ama számos egyesületi törekvései mellett, melyek a különböző gazdasági tényezők és érdekek közötti kapcsolatok természetesen létesültek. Kifejtve a kamarai intézmény feladatainak lényegét, konstataja, hogy tizenegy évi tevékenysége alatt egyetlenegyszer sem fordult elő oly eset, melyben a kormány saját akaratát a kamarai rákötőjén kívánja volna, vagy hogy a kamara valamely állásfoglalásánál a kormányra való tekintet által vezéreltetett volna. Az azonban igaz — ugymond — hogy az állami legfőbb érdekre való tekintet előtt elzárkózni sem a kamarának, sem pedig bármely más intézménynek nem lehet és nem is szabad. Néhány eklatáns példával illusztrálja, hogy míg sokoldalú intenzív gazdasági életünk minden ágának fejlődését mily nagy mértékben előmozdító volt az a munkásság, amelyet a kamara évtizedeken át kifejtett. Szükség van, ugymond a felolvasó arra, hogy kereskedő- és iparoskörök epp úgy, sőt lehetőleg fokozottabb mértékben, mint eddig, szeretettel támogassák, sőtük telhetőleg erősítsék azt az intézményt, amely viszont remekes törvényes kötelességénél hanem a saját lényegéből folyó természetesen törekvésénél fogva az ő támogatásukat tekintti legfontosabb, sőt egyetlen céljának. Küldje ki a kamarába kebelükből a legkiválóbbakat, kölcsönözze oda erejük legjavát és az intézmény becsületes keretén kívül maradnak is, egyesek és testületek, közös erővel használnak oda, hogy minél nyomósabbá váljék a kamara szavának a sulya, amely mindenkor csak az ő javukra hangzik fel s amelynél odaadóbb és üzenetesebb véde emre, különösen a mapaság, sajnos, domináló gazdaság-politikai irányzatok közepette, sehol sem találhatunk.

A nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott felolvasást fényes lakoma követte, melynek során baraszi Jellinek Henrik mondta az első felkötőszót. Melegen üdvözölte a főváros kereskedelmi és társadalmi körökét képviselőit. A megjelent testületek éppen képviselőségükkel igazolták, hogy meglepő rokonszenvenvel viseltetnek a magyar kereskedelem érdekei iránt. Ezeket mozgította elő mai felolvasásával Lánczy Leó. A felolvasás érdekesen változta a kamara tevékenységét a múltban és időszerűen figyelmeztette a kereskedelmi köröket az új választás fontosságára. Szólt ki, hogy Lánczy Leó, kinek oly nagy érdemei vannak a kamara vezetése körül, továbbra is megmaradjon annak élén. Pohárát Lánczy Leóra ült. Lánczy Leó udvari tanácsos megköszöni az iránta nyilvánuló lelkességet. Örömmel konstataja, hogy a lefolyt évben a sivar politikai viszonyok mellett a gazdasági állapot, az üzletvilág forgalma javulást mutat s reméli, hogy ha az obstrukció, melynek vívmányait hazafias örömmel ismeri el, lezserel, a közel jövőben valóra fognak válni a magyar kereskedők szép reményei. Polányi Géza országgyűlési képviselő a Sasok köszönetének tolmácsolása után üdvözlö a Kereskedelmi Csarnokot, mely előkészíti Magyarországi gazdasági önállóságot és a fővárosban kereskedelmi empóriummá való fejlesztését, élteti Jellinek Henriket. Fürst László alelnök Sándor Pál országgyűlési képviselőt köszöntötte fel. Beszélte még Morcsányi Károly, Hatvani Deutsch Sándor, aki Jellinek és Schreyer éltető, Krasznay Ferenc és Sándor Pál országgyűlési képviselő, Gál Károly, Szerb Károly, Kunz Ferenc, Dón Leó és mások.

— **A Pester Lloyd jubileuma.** A *Pester Lloyd* új év napján éri meg tennálásának ötvenedik évfordulóját. Az alkalomból lapjársunk nagy ünnepi számot ad ki. A *Pester Lloyd*ot a Pesti Lloyd Társaság 1853-ban indította meg s az első száma 1854 január 1-én jelent meg. Alapításának tulajdonképpeni célja az volt, hogy ez a lap közveítse a kereskedelemnek, iparnak és a forgalomnak az igényeit és hogy szószólója legyen a közgazdasági eszméknek. Mindazonáltal az első perctől kezdve a *Pester Lloyd* jelentős politikai részt is tartalmazott és főképp 1867 óta, amikor Falk Miksa lett a szerkesztője, e költő helyet foglalt el politikai közéletünkben. Mindig a liberális eszméknek hajthatatlan szószólója volt és arra törekedett, hogy a közéleti szerepét játssza Magyarországon és a külföld között. Ebből misszióját a *Pester Lloyd* mindig hazafiasan, a lapvezér nagy politikai és diplomáciai körültekintésével, munkatársainak kiváló képzettségével teljesítette.

— **Egy szerencsétlen apa.** A berlini nagy áruházak egyikének tulajdonosa, Hildburger Károly a minap megőrült. Tragikus sorsának az oka végtelenül érdekes és szomorú történet. Őt fia van s ezek közül egyik a párisi orvosegyetem hallgatója. Ez a fia többé került az apjának, mind a többi négy együttvéve. Nem tudott a pénzzel bántani. Az apja bőségesen adott neki zsebpénzt, de azért nagy adósságokat csinált. A rendhez, üzleti szigorhoz szokott kereskedőt ez végtelenül bántotta s elhatározta, hogy ezután már határozottabban lesz a fiával szemben. Két héttel ezelőtt levelet kapott a fiától, amiben az hatszáz márkát kért. De sürgősen. Az apja szó nélkül a papirkosárba vágta a levelet — s amint most mondja, akkor mindjárt hallotta, hogy a papirkosárból sirás hangzik föl. Hanem abban a pillanatban ez nem tűnt föl annyira neki, mint amennyire most a szívébe sajog a fájdalom, ha most rá gondolt arra a hangra. Ot napra a levél érkezése után telegrammot kapott fia párisi háziasszonyától, amelyből arról értesült, hogy fia agyonlőtte magát. Várta a pénzt s amikor se pénz nem érkezett, se semmiféle válasz a levélre, agyonlőtte magát. — Az öreg bolstos iszonyuan leverte a birt. Napokig feljéle se nézett az üzletének s átkozta magát, hogy hatszáz márká miatt a fia halálának okozója lett. Sirva járta végig az ismerőseit, míg végre egy szanatóriumban kellett elhelyezni, nehogy kárt tegyen magában.

— **Furcsa árverés.** Kedves egy históriát közölnek mostanság az orosz lapok. Egy petravkai paraszt a következő levelet írt az irkutski kerületi főnököz, mint az ő közgazdasági gondviseléséhez:

"Tisztelettel esedezem méltóságodhoz, kegyeskedjék közírré tétetni, hogy Petravkában egy huszéves asszonyt — az én feleségemet — és két malacot adnak el, — mind a háromnak együttes ár huszonöt rubel. Az asszony nagyon csinos, jó gazdasszony, de házsártos és gonosz, — a malacok jól tápláltak, kövérek. Kívánatra az asszonyt és a malacokat utánvéttel elküldöm."

Mihelyest a kerületi főnök ezt az írást elővasta, Petravkába hajtatott, abban a hiszemben, hogy a levélírója nincs egészen beszámítható állapotban. De csalódott; a paraszt igen okos ember és egyáltalában normális. Kijelentette, hogy azért adja el a feleségét, mert az egészen elkeseríti az életét. A kerületi főnök erre magához hivatva az asszonyt és megkérdezte tőle, mi a véleménye férje szándékáról. Az asszony persze nem igen volt elragadtatva, de természetesen találta a dolgot. — Imhol egy kis orosz paraszt-novella, ha nem is Gorkijtól való, csak az életből.

— **Házasság.** Kunffy Zsigmond állami főreáliskolai tanár eljegyezte Vámbéry Meláné kisasszonyt Nagykanizsán.

Szabó Gyula eljegyezte Budapesten Stern Irén kisasszonyt.

Sekura József december 26-ikán jegyezte el Hanusz Gizella kisasszonyt Budapesten.

— **Pincérek tömörítése.** A budapesti pincérek kedden a váci utcai városháza tanácstermében gyűlést tartottak, amelyen megbeszéltek érdekeiket és azok védelmére megalkotották a Budapesti Pincérek Szakegyesületét. A gyűlést Honisch Pál nyitotta meg, majd Farkas János beszámolt a mozgalmi bizottság működéséről. Ezután megválasztották a tisztkart. Elnök lett Honisch Pál. alelnök Farkas János. A választást az egyesület programjának ismertetése követte. Neumann Sándor, Grünfeld Mihály és Czetz-hoffer szóltak hozzá a tárgyhöz, hangsúlyozva, hogy a pincérek fontos és mindenki részéről méltánylandó érdekei fűződnek az egyesület programjához. Ejel két órakor folytatott gyűlésüket a pincérek a Hatvani-téle vendéglőben. Itt Honisch és Farkas fejtegették az egyesület céljait. Valóban kíváncsok, hogy a publikum e derék, tevékeny munkái farszót és nagy tevékenységgel járó szolgálatuk-

kai kivívják legalább jogos érdekeit respektálás. Ajánljuk figyelmébe a pincérek ügyét különösen gazdáknak, akik üzletük boldogulását jórésben e fűrgő embereknek köszönhetik és akik sokat tehetnek alkalmazottak érdekében, ha sarkukra állanak a pincéreket kizsákmányoló ágensekkel szemközt.

— **Ég az olajgyár.** Ejjel háromnegyed három órakor, amikor már a rotációs gép végzi munkáját, a vágató tűzoltók rémes kürtszava veri föl az éjszakai élet csendjét. Az ásványolajgyár r. t. soroksári-uti gyártelepén félhárom órakor egy órák egy kazán felrobbant és csakhamar meggyuladtak az óriási olajtartályok és a lángnyelvek a gyárépület tetőjét is fenygetik. A hatalmas tűzoszlopok kísérteties fénybe borítják az egész Ferencvárost, és nagy csapatokban rohannak az emberek a tűzvész színhelyére. A tűzoltóság negyed 4 órakor sikerült lokalizálni a veszedelmet.

— **A kisenévi pör rejtelmeiből.** A kisenévi komédiapör véget ért. A fokolomposok markukba nevetnek és bizonyára azon törik fejüket, hogy hol inszenizrozhattának egy második kisenévszerű mézszárlást. Bezzeg másképp érzik magukat a zsidó vádlóknak jogi képviselői. Rettegve várják, hogy mit hoz a holnap. Különösen 24-ike óta, amikor — amint az egy most érkezett távirat jelenti — *Szojovot*, a polgári panaszosok legügyesebb és legerélyesebb képviselőjét, Plehve miniszter egyenes parancsára elották. Kisenében már napok óta el voltak köszülve ilyen merényletre, minthogy köztudomású volt, hogy Szokolovnak az államügyész és a vizsgálóbíró ellen intézett heves támadásai mennyi rossz bangu-ellen keltettek magasabb helyeken. De másrészt az is tudták, hogy Plehve még habozott, minthogy Szokolov atyja császári udvari pap és így bizonyos kimélet nagyon ajánlatosnak látszott. Végre azonban mégis Plehve elkeseredése győzött. Egyelőre bizonytalan még, hogy vajon pört indítanak-e Szokolov ellen, vagy hogy talán a kormány ellen való ígatus miatt adminisztratív uton fogják-e megrendszabályozni és esetleg valami távoli kormányzóságba száműzik-e.

— **Infamias sport.** Berliából jelentik: Mult szerdán és csütörtökön a legelőkelőbb utcákon egy kis fia csatangolt, aki elégensúl felöltözött asszonykának és leánykának illatos zárt leveleket adott át. A fucska nem is sejtette, hogy mit követ el, a bűlgyek se gondoltak semmi rosszra, amikor a levelet átvették, mert azt hitték, hogy valami reklámról lehet szó. Annál nagyobb volt a felháborodásuk, amikor a börtöket felbontották; nevelőjessel díszített kártyát találtak, rajta néhány sorral, amely a bűlgyeket a leggyalázatosabb fűlteressel illette. A levélíró „Max” jellege alatt poste-restante választ kér. Az inzultált bűlgyek rokonai rögtön felmentették a dolgot és a rendőrség figyelemmel kísérté, ki jelenik meg a postán a „Max” jellegű levelekért. Karácsony első napján egy kis fia jelent meg a postánál, ainek át is adott egy apokrif levelet. A detektívek követték a kis fiut, akire az egyik ucasarkon egy jól öltözött férfi vár. Rögtön a rendőrségre vitték a gyanús embert, ahol kiűlt, hogy tacer pincér. Mindezt bevallott, azt is, hogy cinkostársa egy csödbe jutott kereskedő. Most már mind a ketten vizsgálati fogságban ünek. Eddigél százhusz fűljelentés érkezett be ellenük.

— **Szengázmérgezés.** Ma délután 5 óra tájban a Petneházy-utca 42-ik számú ház lakói észrevették, hogy a *Csermák* Mihály napzámos által bérelt bódéból a lakók nem mutatkoznak. A rendőrség közbejöttével kinyitották a lakást, ahol Janoveczky Mihály albrölt halva, *Csermák*ot és özvegy *Havas* Józsefnét eszméletlen állapotban találták. A két utóbbit a Rókusba vitték, ahol *Csermák* eszméletére tért s elmondta, hogy a nagy hidegben a kállya nyilását betömte s így lettek a szengáz áldozatai.

— **Csaló áldetektív.** A minap egy rendőri felügyelet alatt álló leány állított be a főkapitányságra s *Gárdonyi* Andor detektívet kereste. A detektívostályban van egy *Gárdonyi* Viktor nevű titkos rendőr, akiben azonban a leány nem ismerte föl *Gárdonyi* Andort. A leány erre elmondta, hogy nála járt egy *Gárdonyi* Andor nevű detektív és különböző ígéretek címén megzsarolta. Mivel *Gárdonyi* Andor nevű hivatalnok nincs a rendőrségnél, a leány vallomása alapján megindult a nyomozás. Ma délelőtt azután letartóztatták az áldetektívet, aki hol titkosrendőrnek, hol hírlapírónak adta ki magát s így követte el szélahomosságait. *Gárdonyi* Andor, igazí néven *Glauber* Adolf. A jómódú család régen üzte a mesterségét, s eddig nem lehet tudni, milyen nagy az áldozatainak száma.

— **Borzalmas kivégzés.** Londoni tudósítónk táviratozza, hogy *New-York* közelében egy fogházban ma elektromos árammal kivégezték egy *Wile Frank* nevű négrt, aki rablógyilkosságot követett el. A halálraítelt, amint a vasszékken leköttözve ült, vissza-

tartotta lélegzetét s ezért hatszor kellett testén keresztet vezetni az 1700 voltos áramot, míg megölte. A kivégzést ellenőrző törvényszéki orvos az igazgatóság elől elajult, mikor pedig a negyedik áram sem hatott és az orvos konstataulta, hogy a halálraítelt szíve még mindig volt, annyira rosszul lett az orvos, hogy úgy kellett elvinni a vesztőhelyről.

— **Férvesszedelem Hollandiában.** A mindig legendásan gazdagnak híresztelt Hollandiáról egy amsterdami tudósítás ugyancsak kétségbeesztő képet fest. Arról van szó e szerint, hogy Hollandiában hatalmas deroute zavarta meg az üzletvilágot. Amerikának van nagy része ebben a pusztításban. s hír szerint háromszáz millió, a nemzeti vagyonnak öt per centje volna az, ami veszendőbe ment az utolsó hónapokban. Morgan acéltüstrője ludas a dologban. Valami huszezer részvény van az országban, s azok ma huszezer millió helyett csak öt milliót érnek. Bankkrach idézett elő bajokat. Régi, jó hírű házak buktak meg, nagytekinélyű bankárok kerültek fogházba. Különösen Hollandia déli része szenvedett sokat. Hágát és Arnhemet még tarják magukat, Amsterdami aránylag keveset sújtotta a veszedelem. Némely városban azonban pánik uralkodik s a pénz olyan kevés az egész országban, hogy minden lársadalmi réteg súlyosan megérinti. Troelstra szociáldemokrata-vezér nemrég a parlamentben a szélsőhámos grüindolások ellen kelt ki. Előnk színeket változtató a három évvel ezelőtti megbukott „Lászkai Bank” viszonyait, amely egész vidéket döntött nyomorúságba. Tíz évig csinált hamis mérlegeket ez a vállalat. A felügyelőbizottsági tagok, akik tulajdonban előkelő főnemsek voltak, sohasem vettek észre semmit sem, mert hihetetlen módon mulasztották el a kötelességüket. A szociáldemokrata-vezér hevesen sztorozza azt a visszaélést, amivel jól ismert szereplő emberek adogalták oda mindenhez a nevüket. Bizonyára tudta ezekben Troelstra ur, hogy ez a vétkezéssel a ház a bárányul tud is eléggé ismeretes. A miniszter elismerte azon a parlamenti ülésen, hogy ezek a visszárs dolgok megvannak, de az orvoslásukra törvényhozási reform kell. Ennek a reformnak a megvalósítását meg is ígérte a miniszter.

— **Műfogak.** Barna J. az ismert fogspecialista Ivan szájpaddas nélkül műfogakat készít, melyeket a zúbjól kivenni nem kell és nem is lehet. Bámulatos önyűk, hogy egy óra alatt tökéletesen lehet velük enni és beszélni; az étel alájuk nem mehet, szagot sem kap és a törés is ki van zárva. Az i. y fogak és fogorok kizárólag Barna J. műfogtermében (Budapest, Kerepesi-ut 26. szám alatt) készülnek, tízévi állással, darab a két forintért.

— **Rendőrségi hírek.** *Rebeka János* újságíróval a reggel Rigó-utca 10. számú lakásán gyufadutát ivott. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — *Goldmann* Mór banktisztviselő Sándor-utca 27. számú lakását tolvajkulcsal felnyitották és 500 korona készpénzt és ruhanéműt elloptak. — A rendőrség a budapesti kir. ügyészség rendelkezése ma leigazolta Márton gyár-utcai tonalkészítő 500 forintot érő készpénzt, mert gyártmányain egy külföldi tonalgár végpénzt használta. — A debreceni rendőrség értesítette a lakapitányt, hogy *Zeiner* Ferenc 14 éves iskolásfiú elűnt Debreczenből. Az iskolásfiút alitól fogva váncoránnyok lopták el. A rendőrség keresi. — Ma délután 1/2 órakor a keletipályaudvar felső részén egy *András* kocsiszlitót tolatás közben elgázolta az 256. számú mozdony. A szerencsétlen ember megölt. A vizsgálatot megindították.

A hadsegéd.

A szerb udvarnál sorshuzás után döntik el, kik legyenek a király hadsegédei.

Nagy parádé a szerbeknél, és a hadsereg körülköt; Sorsot húznak az udvarnál, Petrovics és Vuics drukkol.

Drukkol a sok ezredes is; Mindegyiknek van egy száma, S kinek kihúzzák a számát, Adjutáns lesz az még máma.

Annak aztán jó dolga lesz: Eszik s alszik, mint a dudu, Fényben uszik és pompában; Olyan dolga lesz, hogy csuda.

Ezért pedig mibe tegyen, Csak a királyt védje mindig, Akkor is, ha visszavonult S levélközött egy szál ingig.

S ha jön egy pár királygyilkos, Ne eressze a konakba, Főképp hogyha Péter király Ingben ül már és nem frakkba!

Nehogy úgy járjon majd Péter, Ahogy egykor Draga, Sándor,

Amikor berontott hozzá Negyven gyilkos éji vándor.

Idejük sem maradt nekik, Szegényeknek felöltözni S shoking! egy szál ingben kellett Másvilágra elköltözni.

Péter pedig remeg ettől! És e végeit, csak e végeit Szeretne a konakban egy Megbízható hadsegédet.

Ezért fordul ma a kerék, A hadsereg ezért rukkol, Vuics, Petrovics és a sok Ezredes ma ezért drukkol.

xl.

„BUDAPESTI NAPLÓ“

— Forint helyett korona! —

A BUDAPESTI NAPLÓ

szabadelvű irányában, formáinak frissességében a közönség régi, kedves lapja, amely példafalnan olcsóságával most a legszélesebb rétegekben vág magának és a kulturának utat!

Demokratikus reform
— a sajtó terén! —

Január 1-től kezdve a

BUDAPESTI NAPLÓ

Budapest és vidék egyaránt

egyes számonkint 2 krajcár

Az előfizetési díj az eddigiek fele:

7 frt helyett 7 korona féltre

3 frt 50 helyett 3 kor. 50 fill. negyed évre

1 frt 20 helyett 1 kor. 20 fill. egy óra

FŐVÁROS

(*) **Ti szótját a városkázán.** Napok óta hangzott szerte a kerületekben a jelszó: Meg kell bukni *Matuskát*. Az alpolgármester ur nagyon régi érdemes, tisztviselője a városnak, de érvényesülnök kell valahára a fiatalabb erőknél, tehát legyen *Kun Gyula*, színél régi becsületes és derék hivatalnok. Ha ő lesz az alpolgármester, lesz még egy tanácsnoki választás, akkor aztán be kell tölteni még egy elsőosztályú és egy másodosztályú tanácsjegyzői állást és természetesen egy fogalmazói állás is megüresedik. Ezért küldözgették *Matuskát* a nyugalomba, de a tigrisbőrbe bujt városatyák a mai közgyűlésen nagyon megszéldődtek, mert *Matuska* még több szavazatot kapott, mint alpolgármestertárs *Rózsavölgyi Gyula*. *Matuska* mellett 297-en, *Rózsavölgyi* mellett 207-en szavaztak, míg *Kun Gyula* csak 136 szavazatot kapott. És a két újra megválasztott alpolgármestert úgy megjelénézték, mintha senkisé kívánta volna bukásukat. Egyhangú választás után (333 szavazat) maradt arvaszéki elnöknek. a derék *Sípocz László*, helyettesének a szimpatikus *Pözel István*, főügyésze a nagy tudású *Fülepp Kálmán* és tisztifőorvosnak a lelkes munkásságú dr. *Schermann Adolf*.

A megválasztott alpolgármesterek és tisztviselők azonnal letették a hivatali esküt s hozzájuk *Márkus József* főpolgármester melegehangú üdvözlőbeszédet intézett. Az alpolgármesterekhez szólva, kiemelte, hogy ők, akik oly hosszú idő óta állanak a főváros szolgálatában, mindig híven odaadással teljesítették a feladatukat és pedig, amint a mai választás mutatja, a törvényhatóság teljes melegegésére. Hiszi, hogy a ma megnyilatkozott bizalom újabb ösztönzésül szolgál arra, hogy a főváros ügyeit ezentúl is a legjobb tudásuk szerint lássák el. Meg van róla győ-

ződve, hogy a két alpolgármester továbbra is mintáira lesz a kötelességteljesítésnek. (Lelkes éljenés) Üdvözlő az újonnan megválasztott arvaszéki elnököt és elnökhelyettesét, akik annak az intézménynek az élén állanak, amely a főváros hatóságának és a nagy közönségnek legteljesebb melegegésére működött. (Zajos éljenés. Taps.) Üdvözlő a főügyészt és főorvost, mint akik buzgó, nagytehatóságú és lelkiismeretes támogatói a közigazgatás ügymenetének. (Éljenés. Taps.)

Matuska Alajos alpolgármester mondott köszönetet a szíves üdvözlésért. Bár — ugymond — mindannyian a kötelességteljesítés tudatában vannak, mégis mélyen meghatja őket az a bizalom, amely a mai választásban megnyilatkozott; oly jutalom ez, amelynél szebbet és buzgóbbat köztisztviselő nem óhajthat, mert ezt a polgárság nyújtja a hű tisztviselőnek. Fogadjon a közgyűlés valamennyiük mély háláját, de egyszersmind azt a ígérteket is, hogy ezentúl csak úgy, mint eddig, egyedül a közérdekeket tartják szem előtt. (Helyeslés. Taps. Éljenés)

A rendkívüli közgyűlés a további napirend során a tanács javaslata ellenére elutasította az Erzsébet-terti kiosk bérletét, aki bérletengedést folytatott, és *Eötvös* Károly felszólalására helyet adott *Augenstein* Mór felelőzősének, akit a tanács az abszolút korszakban kiadott rendeletek alapján akart elutasítani. Megválasztották még az igazoló- és bíróválasztmányok, valamint a közigazgatási bizottság tagjait, aztán az elnök a legközelebbi rendes közgyűlés: január 7-ikére tűzte ki, amikor megválasztják a tíz tandeszt, a főszámvívót, a középítési igazgatót, a négy arvaszéki ünököt, a hat tisztügyészt, valamint az összes szakbizottságokat és a fizetéstelen arvaszéki ünököket.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **A Vigzínház újdonsága.** Ebben az évadban első eredeti darabja lesz a Vigzínháznak *Molnár* Ferenc *Józi* című bohózáta, mely kedden, január 5-ikén kerül először színe. Az új darabot, melyben a szerző számos karcolatának és egy könyvének mulatságos figuráját, a Józi operettét vitte színpadra, a Vigzínház pazar bőkezűséggel állította ki. Rendkívül érdekes lesz a második és harmadik felvonás díszlete, mely egy környékbeli sváb parasztházat egész keresztmetszetben mutat be s hol a Józi okozta bonyodalmak lejátszódnak. Hegedűnek, a színház és nagyszíni művészenek vezető szerep jutott a bohózatban, melyben egészen új eddigi szerepeitől eltűt típust alakít az ő utólréhetetlen humorával. Valóságos kis sváb kolóniát vezérel *Szerémi*, míg *Góth*, *Vendrey*, *Fényesi*, *Turnay*, *Varsányi* Irén és *Kertész* Elia a budapesti nyaraló családjaiban szerepelnek a Józi személyesítőjével, *Halász* Ionkával. A darab első előadására kivételesen már szombat reggeltől kezdve árusítja a pénztár a jegyeket.

— **Karácsonyi álom.** Holnap, csütörtökön a Nemzeti Színházban *Gárdonyi* Géza iatványos pásztorjátékát, a *Karácsonyi álom* a gyermekek részére adta elő az igazgatóság. Ennek képest a szilveszteri előadás korábban, délután 5 órakor kezdődik, s hogy az a gyermekek részére minél könnyebben hozzáférhető legyen, az igazgatóság skként rendelkezett, hogy minden felnőtt színházlátogató a maga helyére, minden külön díj nélkül egy gyermeket is hozhat, azonkívül két gyermek számára egy hely válható.

— **Népszínház.** A: *Esti papus* premierjének elhalasztása folytán e héten, szombaton este színe kerül a *Székimondó asszonyság* *Blaha* Lujza vendégfelléptével, vasárnap este pedig *Planquette* operettje, a *Rip van Winkle*, amely a mester új átdolgozásában kerül színe, a címszerzőben *Raskó* Gézával, *Lisbeth* szerepében *Rády* Szidival, Van der Bilt orvos *Kovács* Mihály, *Katrina* *Kápolnay* Irén lesz. A *Székimondó asszonyság* szombati előadására január 2-iki kelettel *narancssárga színű* jegyek árusítlanak a Népszínház pénztárában. — Szilveszter este, tekintettel a gyermekekre és egyszersmind a felnőttek szilveszteri mulatságaira, a Népszínházban korábban, hat órakor kezdődik az előadás és a'kalommal színe kerül *Audran* legnépszerűbb operettje, *A baba*, *Lancelot* szerepét *Hegyi* Aranka játssza, *Alésiát* *Sugár* Aranka mint vendég, *Hilariust*, a babagyárost *Nydrái* Antal, a barátinökök *Pinter* Imre játssza.

— **A Himfy dalai — Ötvenéveszer.** *Berezik* Árpádnak, *Himfy* dalai című vigjátéka eljutott a nagy sikerre mérföldjelzőjéhez, az ötvenedik előadásához. A jubiláló darab 1898. október 14-ikén került először színe a Nemzeti Színházban s azóta annak egyik legvonzóbb műdarabja lett.

— **Vigzínház.** Holnap, csütörtökön, Szilveszter estején, Gavault és Charvay vidám bohózáta, a *Csodagyermek* kerül színe 38-adszor. Az előadás, úgy mint rendesen, esti 1/2 órakor kezdődik. — Holnapután, újév napján, két előadás lesz. Délután az *Aranyhidat*, este a *Csodagyermek*ek játsszák.

— **Királyszínház.** A Királyszínházban holnap, Szilveszter estején, tekintettel az e napon szokásos családi ünnepekre, fél hét órakor kezdik a *Macranos holdgyek* előadását. Újév és vasárnap délutánján *Huska* és *Martos* operettjét, az *Aranyvirágot* adják, az esti előadásokon a *Macranos holdgyek* kerül színe *Fedák* Sárival a főszerepben.

**** Az Eszt papus elhalasztása.** Kúry Klára meghülés következtében pár napig a szobát kénytelen Grizni s ezért az *Eszt* papus szombatára kitűzött premijert a jövő hét péntekjére, január 8-ikára kellett elhalasztani. A premierre előre váltott *sűrűkeszű* január másodikik bilyegzővel ellátott jegyek a január 8-iki előadásra érvényesek maradván kicserélés nélkül.

**** Az Uránia-Színház bemutatója.** Az *Uránia-Színház*ban szombaton, január 2-ikán lesz a bemutatója *Idéti István: A modern asszony* című darabjának. A darab a nőkérdés problémájával foglalkozik s ennek a keretében bemutatja a modern nő egész életét. A francia mondame, az angol sportbólgy az amerikai excentrique szintén helyet talál a darabban, valamint bemutatásra kerül az is, ami a hölgyközönséget különösen érdekelné fogja: a legújabb párisi divat.

**** A jó időmora.** Ezen a címen *Guthi Soma*: új eredeti háromfelvonásos bohózatot írt, amely még ebben az évadban fog színré kerülni.

**** Egy egyfelvonásos vigjáték.** A *Nemzeti Színház* igazgatója előadgátia *Hevesi Józsefnek*, a *Négy észak* kiváló szerzőjének a *mami* című egyfelvonásos vigjátékát, mely még ebben az évadban fog színré kerülni.

**** A rabzsolgák.** *Palágyi Lajos* drámai költeményének előadásán *Livia* szerepét *Márkus Emilia* fogja játszani, aki gyengélkedése óta ma először vett részt a próbákban.

**** Magyar Színház.** A *Doktoriskasszonyok* csütörtökön délutáni előadása, a *Szilveszter* estére való tekintettel délután 5 órakor kezdődik, az árak mérsékeltek, a vasárnap délutáni előadások belyárak. Pénteken, újév napján, délután a *Drótostól* kerül színré, amelyben Pfeifferkorn szerepét ezúttal ismét Sziklai Kornél játssza. Este a *Doktoriskasszonyok* van műsorban. A Verő-operett szombati előadásán mutatkozik be a színház újonnan szerződött tagja, *Zöldi Elza*, aki *Betti* szerepét fogja játszani.

**** Tristan és Izolda Rómában.** A római Teatro Costanti-ban szombaton volt a bemutatott előadása *Wagner: Tristan és Izolda* című dalművének. A dalműnek erős sikere volt, de a volt olasz miniszterelnök, Zanardelli halálának a híre, mely az első felvonás alatt terjedt el a színházban, nagyon zavarólag hatott az egész előadásra. A királyi pár azonnal elhagyta a színházat. Az olasz sajtó valóságos lelkesedéssel szól a *Wagner*-dalműről.

**** Hamperdincok új darabja.** *Hamperdinc*, a *Jancsi és Juliska* hírneves szerzője, *Erőszakolt házasság* címen új népies dalművet írt, mely a müncheni operában fog bemutatásra kerülni.

MŰVÉSZET

□ **A Nemzeti Szalon** téli kiállításán állandóan nagy közönség nézi *Munkácsy Mihály* tizenkét nagy olajfestményét. A művásár is igen élénk, naponként újabb és újabb vásárlók jönnek a kiállításra. A kiállítás ezidén rövidebb ideig marad nyitva, két hét múlva már bezárják, mert az angol mesterek kiállítás hosszabb időt vesz igénybe.

□ **Wlassics Gyuláné szobra.** *Mátrai Lajos* iparművészeti szobrásztársar műtermében most készült el *Wlassics Gyuláné* mellszobra. A sikerült szobrot, mely karrarai fehér márványból van kifaragva, a művész a Műcsarnok tavaszi kiállításán fogja kiállítani.

□ **Lenau szobra.** A csatádi Lenau-szoborbizottság az emlék elkészítésével *Radnay Bélát* bízta meg. A művész a napokban mutatta be a bizottságnak az emlék mintáját. A szobrot Lenau szülőházával szemben fogják fölállítani 1904. augusztus 13-án.

□ **A st.-louis-i kiállítás.** A kereskedelmi miniszter megbízta a Magyar Iparművészeti Társulatot, hogy az 1904. évi április 30-ikán megnyitott st.-louis-i világi kiállításra az iparművészeti csoportot rendezze. A társulat felhívja azokat a műiparosokat, akik a kiállítás résztvevni akarnak, hogy szándékukat a társulat pitkári hivatalának január 8-ikáig tudomására hozzák.

TUDOMÁNY, IRODALOM

□ **Egy asszony.** Ilyen címmel esinos verseskötnyv jelent meg; szerzője *Vidor Marci*. A kötet egy változatos, temperámentumos, a benyomások iránt rendkívül fogékony érzelmvilág képté adja. A sziv apró regénye, a gyöngéd gyermeki vonzalom, a hazafini lelkesültség, kis históriák és a költői szemlélet révén szorított megfigyelések ilhettek daira a poétát. Fürgén, mindig éber érzékenységgel dalol és éppen könnyen nekieredő készséggel az oka annak, hogy dalforrása gyakran elsőkélyesedik. Mintha valami kényszer irritálna, válogatás nélkül ontja magából a dalokat, amelyek azonban mindig az őszinteség előnyével hatnak. A kötet három ciklusból áll, van még benne aszonkivül két költői elbeszélés, egy dramolett *A szobrász* címmel és két hosszabb *Rákóczi-vers*. Teohnika szempontjából érheti kiogás, de bőven termő dalai tiszta érzést és nemes idealizmust hordoznak. A kötet ára 2 korona.

□ **A magyar magánjog kézikönyve.** (Írta dr. *Raffay Ferenc* eperjesi jogtanár.) *Raffay Ferenc* egyetemi magántanár, akinek az a nagy műve már 12-iki önálló jogi dolgozata s akinek a neve szakirodal-munkában ismeretes, az eője tűzött feladatát kitűnően oldotta meg. A magyar magánjog óriási anyagát világos, áttekinthető rendszerben, könnyen élvezhető, magyaros stílusban, tömören és tudományos mélység-

gel adja elő. Minden újabb teóriát és eszmét, ami a külföldi és hazai irodalmunkban lemerült, figyelembe vesz s e mellett megőrizi és feltünteti magánjogunk eredeti zomancát és az egyes intézményeket a mulba visszanyúló alapelveik figyelembevételével fejti ki. A bírói gyakorlatot egész napjainkig gondosan ieldolgozza. Ára 16 korona. Megjelent Sziklai Henrik eperjesi könyvkereskedőnél.

□ **A gazdasági ismétlő-iskolások könyvének** most jelent meg a harmadik kiadása Temesvárott a Polatek-tele könyvkereskedésben. Az új kiadás a régittől némely célszerű módosítással tér el.

SPORT

***. A Mentők vívóversenye.** A Mentő-Egyesület javára rendezendő vívóversenye január 6-ikán kezdődik a székesfevárosi Vigadóban. A verseny a következő részekből áll:

I. Főverseny kardra és törre amatőrök részére. II. Középszerűsny kardra és törre tizenégy évet meghaladott amatőrök részére, kik a versenyben meg nem vehettek részt. III. Gyermekverseny. Tizenégy éven aluli gyermekek részére szintén kardra és törre. Akadémia is kettő lesz: iskolaakadémia a közép- és gyermekverseny helyezettjei részére. Ennek keretében mutatják be a különböző mesterek vívóiskoláikat. A záróakadémián a verseny győztesei és legkiválóbb helyezettjei, továbbá a zsűri tagjai vesznek részt. Ezek közül a legnagyobb érdeklődést *Barabási Lúigi* bécsi mester köti le, ki először nonositotta meg az olasz rendszert Bécsben. Kivül kiemelendő báró *Pinelli* részvétele. A rendezőség irodája: Koronaherceg-utca 3. szám.

Nyitkér.

Gondoljon mindig arra, hogy a légző-szer-
veik, minő a tüdő,
torok, gége, stb. meghülésének gonosz következménye lehet. A ki könnyen hajlik ilyen bajra, vagy asztmában, szűk lélekzésben, légcsőhurutban, torokhurutban, meliszorulásban, gégegyulladásban, tüdőesucs-afekcióban szenved, használja az általánosán kedvelt és bevált „Pectora” növényteát, a mely minden baj ellen csodálatos hatású szer.

A ki igazi és hamisítatlan „Pectora” növényteát akar, forduljon egyenesen a Diana-gyógyszertárhoz, Budapest, Károly-körút 5. szám, a mely 2 koronás csomagokban küldi szét.

Hitel-igérvények

Húzás január 2-án, Főnyeremény 300.000 kor. Ára 10 kor.

Mercurbank Budapest, IV., Váci-utca 37.
(Mercur-palota).
— Alapított 1876.

DELBECK & Co.

Reimsi pezsegőbor-
gyára főlerakata. Bráza Kálmán-nál,
fűszer- és csomagolóeszköz-
Budapest, Múzeum-körút 23.

Az e rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A falu szépe.** A pestmegyei *Szada* községben *Becei Zsófi* volt a falu szépe. *Magyar István* és *Koncz István* parasztlányok ez év szeptember 27-én éjél odamentek a leány ablaka alá s bezörgöttek. A leány kijött a tornárra s a legényekkel beszélgetni kezdett. *Koncz István* még az ölébe is ültette. *Magyar István* e miatt évdődni kezdett a leánynyal:

— Nem félsz Zsófi, hogy agyonlőlek?

— Nem én! — felelt a leány.

Koncz István is közbeszólt erre:

— Tedd le azt a fegyvert, ne bolondozz vele, mert még baj történik.

— Ne félj, pajtás, értek én ehhez. El van ez jól zárva!

Azzal még egyet eseltentett a ravaszon, s *Becei Zsófi* halálra vált arccal bukott ki *Koncz István* öléből a torná feljőre. A revolver apró golyója éppen homlokán furdott bele a fejébe s nyomban kioltotta fiatal életét. A pestvidéki Törvényszék *Magyar Istvánt* vád alá helyezte gondatlanságából okozott emberölés vétsége miatt. Ma tárgyalta az ügyet a pestvidéki tör-

vényszék *Rónay Kamill* ítélőtáblai bíró elnökelete alatt. A tárgyaláson a vádlott sirva mondta el a szerencsétlen eset részleteit, amelyet mindenben megerősített *Koncz István*, a tragikus eset másik szemtanúja. Dr. *Horváth* királyi ügyész a legnagyobbfokú gondatlanságot látta a vádlott eljárásában fennfoglalni, s ezért szigorú büntetéssel kérte sújtani. *Magyar István* védoje, *Erdős Károly*, ezzel szemben azt vitatta, hogy a vádlott bűnének egy része a véletlenre hárítható. A bíróság gondatlanságából okozott emberölés vétségéért egy évi fogházzal sújtotta a vádlottat, aki felebbezett az ítélet ellen.

§§ **Az elkobzott szőlő.** *Petrich Kálmán* központi vásárcsarnoki gyümölcsárúsitó 1900. évi december havában fogelmi panaszt emelt *Hembach Gyula* székesfevárosi vásárcsarnoki főfelügyelő ellen a székesfevárosi VIII. ügyosztályánál azért, mert a főfelügyelő 180 kosár törökszőlője közül 107 kilogrammot elkobzott. A vizsgálat során a tanukon kívül maga a bevádolt főfelügyelő is megette írásbeli nyilatkozatát. A vizsgálat azzal végződött, hogy az ügyosztály *Hembach* főfelügyelő eljárását igazolta és helyesnek találta. *Petrich* nem elégedett meg az ügy ügyetén való elintézésével, az ügyosztály ezen határozata ellen felebbezett a székesfevárosi tanácsához. Terjedelmében írásbeli felebbezésében azt állította *Hembach*ról, hogy valótlán, hazug jelentést tett az ügyosztálynak, továbbá, hogy basáskodással és baklővései miatt több kereskedő hagyta el a vásárcsarnokot s így közvetve kárt okozott a fővárosnak, végül még megemlítette azt is, hogy az elkobzott, elvezethetetlenek deklarált 107 kilogramm szőlőt a főfelügyelő a saját hasznára fordította. E felebbezés folytán a tanács megsemmisítette az ügyosztályi beszüntölt határozatát s újabb vizsgálatot rendelt el. Ez a vizsgálat újból *Hembach* ímentésével végződött. Ekkor a székesfevárosi polgármesternek felhatalmazása alapján a budapesti büntető-törvényszék a királyi ügyészhez vádjára nyilvános rágalmazás vétsége miatt helyezte *Petrich Kálmán* vád alá. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntető-törvényszék *Oláh* bíró elnökelete alatt. *Petrich* a tárgyaláson azt állította, hogy elkobzott szőlőjét ő már akkor eladta volt *Lukács* nevű vendéglősnak, aki bort akart sajtoltatni belőle. A szőlő törődött volt ugyan, de nem volt élvezhetetlen. Azt az inkriminált állítását, mintha *Hembach* a 107 kilogramm szőlőt a saját javára kobozta volna el, a vádlott a mai tárgyaláson már visszavonta. A másik két rágalmazás állításának bizonyítására ellenben tanukat jelentett be. Ezen tanuk beidézéséhez, illetve a valódiság bizonyításához dr. *Varga* királyi ügyész is hozzájárult. Miféle a törvényszék kihallgatta a mára beidézt tanukat, a tárgyalást elnapolta s az ügyet kiadta pótvizsgálatra a vizsgálóbírónak.

§§ **Sikkasztó ügyvéd.** Két évvel ezelőtt *Zupka Antal* kereskedő több követelés behajtásával bízta meg dr. *Hollós* Ede fővárosi ügyvédet. Az ügyvéd behajtotta a követeléseket, de a pénz nem szolgáltatatta be kiadásának. *Zupka* egy télv multán főlkérésre dr. *Hollóst* és tudakozódott az átadott pénztől. Az ügyvéd azt mondotta, hogy még nem sikerült a tartozásokat behajtani, de nem sokára behajlja. *Zupka* gyanakodni kezdett és elment az ellenfele ügyvédéhez. Kétlő megtudta, hogy az alperes egy krajcárig kifizette dr. *Hollósnak* a tartozását. Ekkor kérdőre vonta dr. *Hollóst*, aki reménylen fogadkozott, hogy rövid idő alatt kifizeti az elmulasztott összeget. *Zupa* egyidejűen várt, de mikor látta, hogy ügyvédje nem hajlandó fizetni, sikkasztás címen följelentett tett ellene. A budapesti büntető-törvényszék dr. *Hollós* Eddt sikkasztási vétségért egy hónapi fogháza rá ítélte. Az ítéletében *Lucz* Lajos bíró előadásában ma tárgyalta az ügyet, de ítéletet nem hozott, hanem *Fittler* Balint főügyész helyettes és a védő indítványára elhatározta, hogy érdemleges elbírálás előtt beszerzi a polgári pörök iratait.

§§ **A kompanisták.** *Lusztig József* és *Szagány Lajos* a mult év szeptember elején *Szagány* és *Lusztig* cég alatt fényes cipőüzletet nyitottak az Erzsébet-körúton, a nélküli, hogy ahhoz csak egy krajcárnyi pénzük is lett volna. Az üzletet hitelbe vett árukkal rakták teli s mindenütt azt hirdették, hogy *Lusztig*, az egyik cégtárs csakhamar egy dugszagdag bécsi nőt vesz nőül, sőt annak az arcképet mindentelő mutogatták is. Ily módon sikerült nekik egy csomó gyárostól és nagykereskedőtől néhány ezer forintnyi árut hitelbe szerezni. Egy hónap múlva *Lusztig* és *Szagány* potom áron eladták az összes árukat és az üzletberendezést és megszöktek Budapestről azonban csakhamar elfogták őket. A budapesti büntető-törvényszék család büntette miatt *Szagány* Lajost *tízévi*, *Lusztig* Józsefet pedig *egyévi börtönrre* ítélte. A királyi tábla ez ítélet helybenhagyta és a Kuria ma, a semmiségi panaszok elutasításával ahhoz hozzájárult.

EGYESÜLETEK

(A Fővárosi Szegény Gyermekkert-Egylet fennállásának negyedszázados évfordulója alkalmából 1904. február 13-án a Vigadó összes termeiben hangversenyyel egybekötött jubiláris bált rendez.)

(Egyesületek ellenőrzése.) A belügyminiszter körrendeletileg tudatja a törvényhatóságokkal, hogy a területükön levő kinázású, beteggyógyzó- és temetkezésgyógyintézetek működésének az ellenőrzését ezemul a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt szemrevételezők végzik. A városokban levő ilyen egyesületekre az illető városi számvevősek ügyelnek föl.

TÁVIRATOK

Gmunden, december 30. A dán király reumás ízületi fájdalma nyugalmat és kíméletet kíván. A király szívesre kielégíti és nem ad okot az aggodalomra.

Konstantinápoly, december 30. A görög királyt a Boszporoson való átutaztatásba a szultán nevében Ibrahim főudvarmester és Sahir basa, a katonai kabinettiroda főnöke üdvözölte. A szultán ajándékokat küldött a királynak.

Az amerikai elnökválasztás.

London, december 30. A Daily Telegraphnak Bostonból érkezett távirata szerint Olney Rikárdot jelölték demokrata-jelöltnek a jövő évi elnökválasztásra.

Az elkergetett tisztikar.

Berlin, december 30. Mint a Militär Wochenblatt jelenti, Fuchs, a forbach 16. szekerész-zászlóalj parancsnoka a törvényes nyugdíjjal és arval az engedelmességgel, hogy a 12. dicsőítésred egyenruháját viselhesse, elbocsátott, Bandel, a 16. szekerész-zászlóalj kapitánya pedig a törvényes nyugdíjjal elbocsátott. Egy kapitány a 16. szekerész-zászlóaljból törvényes nyugdíjjal rendelkezési állományba helyeztetett és járási tiszté nevezetett ki Gnesenbe. Koch főhadnagy mint szolgálatra részben alkalmatlan a törvényes nyugdíjjal a 16. hadtest vonattárházhoz helyeztetett át. Habicht főhadnagy a törvényes nyugdíjjal rendelkezési állományba helyeztetett. A Militär Wochenblatt egyidejűleg közli a megfelelő új kinevezéseket.

Brisson a kamara elnöke.

Páris, december 30. A kamara kormánypárti csoportjainak ma tartott gyűlésén 211 szavazattal 170 szóval Henry Brisson jelölték a kamara elnökévé az 1904. évre Bourgeois helyére, aki nem hajlandó újból elfogadni a választást.

Amerika és a kisenevi zsidók.

New-York, december 30. A New-York Tribune washingtoni magánjelentése szerint elhatározta a kabinet, hogy nem tessék lépéseket a kisenevi ügybe. A kabineti tanácsban Root hadügyminisztériumi államtitkár utalt arra, hogy, tekintettel a keletkezési feszült helyzetre, Oroszország barátságosan eljárásnak tekintendő a kisenevi zsidók érdekében teendő előterjesztést.

A legdrágább fotográfia.

Belgrád, december 30. A hivatalos Samouprava az ellenzéki sajtóval szemben határozottan megcáfolja azt a hírt, hogy a király egy állítólagos levelet intézett az összeesküvőkhez. Kijelenti, hogy a jelenlegi uralom egy garandált barátság 100.000 frank díjat ad annak, aki a király ez állítólagos levelének akár csak egy fényképmásolatát tudja felmutatni.

Németesítés Posenben.

Berlin, december 30. Mint az estilapok jelentik, a német keleti tartományok egyesületének elnöksége a porosz államminisztériumhoz beadványt intézett, amelyben azt kéri, hasson oda törvényhozás útján, hogy oly gyűléseken, amelyekben közigazgatási tárgyalnak, csak a német nyelvet lehessen használni.

Tűzkatasztrófa egy színházban.

Chicago, december 30. Az Iroquoisban, a párisi vig opera mintájára épült új színházban a mai előadás alatt tűz ütött ki. A közönség körében nagy pánik keletkezett, minek következtében számos embert agyonnyomtak. A halottak száma igen nagy.

A macedóniai események.

Konstantinápoly, december 30. Ma Sainovjev orosz nagykövetségét, ki gyöngéledvén, még ki nem járhat, az entente-hatalmak nagykövetei gyűlést tartottak a külügyminiszterrel, amelyen Karatheodor és Seki is jelen voltak. A gyűlésen elvben szabályozták egy olasz tábornoknak csendőrségi parancsnokká való kinevezését a macedóniai világegyházi számára.

Konstantinápoly, december 30. A montenegrói ügyvivő közhíva a porta figyelmét arra, hogy a mohamedánok és a plavai kerületben lévő keresztény templomok és iskolák üggyújtásával fenyegetőznek, továbbá arra, hogy a határon való folytonos lövöldözésnek sok az áldozata és ajánlja a plavai kerület mohamedánjainak lefegyverezését, mert még nagyobb veszedelemektől is lehet tartani. A porta kilitásba helyezte a helyi hatóságok megfelelő utasítását.

Közzgazdasági táviratok.

New-York, december 30. (Terménytársad.) (Zárlat.) Gyapot: New-Yorkban helyben 13.50 (13.70), Dec.-re 12.93 (12.28), Márciusra 13.24 (13.67). New-Orleansban helyben 13.4 (13.4), — Petroleum: Stand white New-Yorkban 9.10 (9.10), Stand white Philadelphiában

9.05 (9.05). Refined in Cases 11.80 (11.80). Credit Balances at Oil City 1.85 (1.85). — Zsír: Western steam 7.25 (7.25). Rohe és Brothers 7.15 (7.20). — Tengeri irányzata szilárd. — December-re 52. — (52.4.) — Márc-ra —. — (—). — Májusra 51.4. (51.4). — Buzs irányzata szilárd. — Páros ószi halypén 91. — (94.4). — Dec.-re 91. — (94.4). — Márc-ra —. — (—). — Májusra 87.4. (87.4). — Juliusra —. — (—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.4 (1.4). — Kévé: lair kio 7. sz. 7.4. (7.4). — Dec.-re 6.70 (6.80). Márciusra 7.95 (7.10). — Liszt: Spring Wheat clears 3.70 (3.70). Cukor: 3. —. — (3. —. —). Ón: 28.60 — 28.80 (28.50 — 28.90). Rész: 13.37 — 12.62 (13.37 — 12.62). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, december 30. (Terménytársad.) (Zárlat.) Buzs irányzata szilárd. Dec.-re 81.4. (81.4). Márc-ra —. — (—). — Tengeri irányzata szilárd. — Decemberre 41.4. (41.4). — Zsír: Január-ra 6.72 (6.82). Májusra 6.92 (6.80). — Szalonna short clear 6.43 (6.43). — Sertéshús: Májusra 12.82 (12.45). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Hűség.

Csak éld világodat vidáman,
Mulass, mulass, hűten leány!
Kábítsd el a zaj, a mámor,
S valahogy ne gondolj réám!

Virulj, ragyogj, véred persegjen
Es légy kacér és légy hű,
S valahogy ne jusson eszedbe
Egy halvány, bánatos fiú.

Csak hogyha egykor félredobnak,
Mint tollavesztett madarat,
Akkor... akkor gondolj réám majd,
Ki hozzád sűrű hű marad.

Gabányi Kálmán.

— Nagy emberek apró hibái. A történelem nagyjainak bámulattal adozik az emberiség. Mindenki csak a nagyságukat látja, pedig nekik is voltak apró hibáik. Augustus császárról írték, hogy úgy ítélt a menyődörgéstől, hogy a zivatar idején mindig a pincébe bujt. Ticho de Brache elájult, ha nyulat látott, Turenne, ha eget látott. Rossini, mikor már halommal volt a pénze, akkor folyvást attól reszkett, hogy koldusbetrájt és néma ért aggodalmában. Szinte beteg gyanakróv nyugolódást, csuolódást hallott és ezért egy itrózott a madártól, hogy a világért se lépett volna be egy kertbe. Hobbes, a filozófus — minduntalan kisértelet látott, ha sötétben egyedül volt. Nagy Péter cárt halálos aggodalom fogta el, ha vizen kellett átkennie. Mozart folyton azon aggódott, hogy az olaszok megmérgezik. Alfere különös hatásait volt — a lova. Ha az állat vidám volt, ő is örült, de ha a ló busnak látszott, a lelket szorongás fogta el és attól tartott, hogy valami rejtelmes veszedelem fenyegeti.

— Dosztojevski és a mezitláb. Egy orosz ujság érdekes epizódot közöl Dosztojevskiről, a nagy orosz regényíró életéből. Huszonöt évvel ezelőtt történt. Szent-Pétervár utcáin akkor az úgynevezett Wjameszki-kadétok, a mezitláb koldusok gyarokolták a kérégetes mesterségét, amelyben azonban sokkal több volt a parancsolás, mint a kérégetés. Ugyanis a derék mezitlábok büszkéek voltak a bránsukra és a járókelőkre önzetes hangon szóltak rá:

— Kérek valamit egy becsületes ember számára. Ha aztán valamilyik megszólitott nem volt adakozó kedvében, a mezitlábok öklével gyűlt meg a baja. Egy ilyen Wjameszki-kadéttal került össze egy alkalommal Dosztojevsky. A nagy regényíró elhaladt a mezitláb előtt anélkül, hogy a zsebébe nyúlt volna. A mezitláb erre öklével az arcába csapott Dosztojevskinek, mondván:

— A jóllakott nem hisz az éhezőknek.
A közelben posztoló rendőr rögtön lefogta a harcias koldust. Dosztojevsky, aki az ütés után nyugodtan visszaigazította a kalapját és folytatni akarta útját, tiltakozott az ellen, hogy a mezitláb bekísérjék. Ő — ugymond — nem kívánja felebarátja megbüntetését. A rendőr mégis csak bekísérte a mezitlábost és néhány nap múlva Dosztojevskit beidéztek a bírósághoz.

— Dosztojevsky Fedor Mihailovics — szólt a bírő ünnepélyesen — Ön nem kívánja, hogy Jegorow, aki Önt tetleg bántalmazta, bünhődjék?
— Nem, — felelt Dosztojevsky. — Nem tudom ugyanis elképzelni, hogy egy egészséges lelki em-

ber ököllel támadjon felebarátjára. Aki ilyet tesz, az beteg. A beteg ember pedig kórházba való, nem büntetőbe. Jegorow ütése közben azt mondotta, hogy a jóllakott nem hisz az éhezőknek, és én értem is, hogy egy éhes ember dühöng, ha kér egy falat kenyeret és nem adnak neki. Ennek az embernek a dühe ütésben nyilvánult és véletlen dolga, hogy éppen engem ért az ütés.

Nos, mi mégis becsukjuk Jegorowot, — szólt emelt hangon a bírő.

— Azt végezze Ön el a lelkiismeretével — felelt Dosztojevsky — csak arra kérem, ha Jegorow letöltötte büntetését, adja át neki ezt a három rubelt.

Ezzel átadott a bírónak három rubelt és elbágyta a tárgyalótermet.

— Tudod-e, fiókó, — szólt rá a bírő a mezitlábásra — hogy kire emelt kezdet? Oroszország legnagyobb íróját ütötte meg és a legjobb embert, akit valaha orosz anya szült.

— A zsidók babonái. Minden népnek megvan a maga sajátos babonái, a zsidó nép sem kivétel ez alól. Náluk is divatos egy csomó babona s mindegyiknek megvan a maga jelentősége. Miss Goodrich-Freer a napokban érdekes felolvasást tartott Londonban a palesztinai zsidók babonáiról: A zsidók különböző módon tudják elűzni a rosszat. Így például egy férfi, kit a sors azzal üldözött, hogy egymásután hat nejét veszítette el, pokoli tervet kovácsolt a Halál elűzésére. Midőn beledszer is meg akart nőszülni, tehenet vásárolt, melyet végigcsinálta az egész lakodalmi szertartást. A házassági szerződést annak rendje és módja szerint megkötötték, a jegygyűrűt pedig az állat szarvára húzták. Ezután rögtön nőül vette igaz menyasszonyát, az állatot pedig levágatta és húsát elosztotta a szegény nép között. Ha a halál anyyala meglozta egy zsidót életétől, akkor azt hiszik, hogy hat ház vízben mossa meg kardját; ezért egy halálestet után jobbról és balról három-három házban ki kell önteni minden csöpp vizet. Pedig ez nem kis dolog olyan országban, hol egy liter viznek szabott ára van. Ebből furcsa helyzetek is támadnak. Így midőn példának okáért tavai a vízhiány betegséget és halált hozott maga után, szociális kérdés támadt a babona végrehajtásából. A levágott körömeket a fal hasadékaiba kell elrejtetni, vagy el kell égetni; némely családban a zsidó asszony körmet és haját valami ételben megeteti férjével, hogy nőjön a szerelme. Megható az a szokás, hogy ha egy gyermek meghal, vele temetik összes kedvence játékeit. Ez arra való, hogy a gyermek esetleg ne unatkoznék magányában és ne hívjon más gyermeket mulatatlására. Sok ilyen megható, de annál több utálatos babonás szereik vannak a palesztinai zsidóknak.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

L. K. A jövedelemlről biztos statisztikát készíteni roppant nehéz. Angliában a legutóbb tartott népszámlálás alkalmával be kellett jelenteni azt is, hogy kinek mennyi a jövedelme. A statisztikából aztán kiderült, hogy magában Angliában — Írország nélkül — tizenhat olyan ember lakik, akiknek évi jövedelme legalább egymilliókét-száz ezer korona, százezer forint, akinek a jövedelme kétszázötvenezer és egymillió között váltakozik, és 424, aki 125.000 és 250.000 korona között költethet éventeként a nélkül, hogy a tékéjéhez kellene nyulnia. Akinak a vagyona legalább 4000 korona évi jövedelmet nem hajt, jövedelmi adót nem fizet. Ilyen vagyonu ember 112.397 van Angliában. A 4—5000 koronas jövedelem után fizetett adó összege 550 millió koronát, az 6—6000 koronas jövedelem után fizetett adós 501 millió koronát, a 25—50.000 koronas jövedelem adója 170 millió koronát tesz. Ezek a számok az angol közép-osztály vagyonságát mutatják. Angliában 88 olyan kereskedőház van, amelynek a tiszta jövedelme évi egymilliókét-száz ezer koronánál több, 655 olyan társaság van Nagy-Britanniában, amely éventeként legalább egymillió korona tiszta jövedelmet oszt szét a tagjai között, a 655-ből azonban csak tizenkilenc van Írországban. Ezek az adatok az angol statisztika hivatalos közleményeiből valók. — W. J. I. Mindig a pályázati hirdmények feltételeitől függ. — A szeptedi szintársulat kötelekben működik. — P. F. I. Köszönjük a figyelmet, amennyiben technikai akadályait nem lesznek, megtörténik. 2. Az író nem folytatta. — Tolosa. Az önkéntességi tanfolyamnak címezo a levelet. A kurzust végzett hallgatók nem lehetnek államköltségesek. Otthon tanulhat. — E. O. Budapest. Nem nekünk való, kezdetleges dolog, bár a tehetség sok jelével. — 254248. sz. előzetes. Nem üti meg a mi mértékünket. — Wipp. Ama cikk szerzője megatott köszönetét küldi bájos olvasójának.

Sorsjegyek.

2322—77. számú Bazilika-sorsjegy 12 koronát nyert.

Dr. M. I. Nagy-Sárcsény, K. I. E., Fgyelő, sorsjegyek nem nyertek.

REGÉNY

Egy kis garnizonból

— Katonai korszak —

Irta: BILSE hadnagy

(17)

S bár a megrendült zivir szülők táviratilag kérték, hogy fiukat odahaza temethessék el, de miután a cinkkoporsóra és átszállításra való pénz nem érkezett meg, az örveztető a katonai temetőben temették el.

Másnap bocsátották el a kórházból azt a vasat, amelynek örveztetőt is, akit a ló rugott meg. Bár látszólag sérülése meggyógyult, arca rettenetes volt a forradásoktól... Balszemét operáció után távolították el, mert félő volt, hogy megromlja a másik szemet is.

Igy tért vissza a szerencsétlen nyomorék szülőföldjére. Kilenc márká penziót is kapott havonként.

Schmitz az egykori tizedes Szilveszter estjén ezobáiban üldögélt.

Hogy ne nyomorogjon, a szomszédos gyárba szegődött munkásnak s így legalább annyit megkereshetett, amennyire éppen szüksége volt. Egy munkaház második emeletén egyszerű szobácskát bérelt és kis fizetségért az odaváló háznép látta el minden szükségességgel.

Most épp az asztalnál ült s fejét kezébe támasztotta. Előtte tányér a sovány vacsora maradekával s törött őrnyő lámpa vetett vöröses, szelíd árnyat az asztalkánál ülő alakra s a szoba szégyenes berendezésére. A fal mellett vasgry, rajta fehér-vörös csikok áthúzat, fölötte pedig keresztben megerősítve kardja pengéje és hüvelye.

Kis faszámolyon mosdó, mellette durva törülköző. A kis kályhában a tűz régen kihamaradt, csak apró zsarátnokok csillogtak még.

Aki hirtelen az ott gubbasztó alakra pillantott, azt böhötte volna, hogy alszik. Pedig Schmitz ébren volt s agyában vad gondolatok kergetőztek. Elmulott időkre gondolt s amennyivel elutóbbnak tűnt fel mostani élete a hajdanitól, annyira fokozódott gyűlölete az iránt, aki mostani helyzetébe sodorta. A bosszuntűnődött, amelylyel a lelketlen gazembernek megfizessen és gaz eljárását méltóan megbélyegezzé.

Még egy ideig magába roskadva üldögélt, majd sötét arccal fölemelkedett, az ablakhoz lépett, kis nyílást hehelt a vastag jégvirágokba s átpillantott a szemközti levő templom kilivilágított tornyára, ahonnan most dallamos hangrész szálott ki az éjbe, hirdető az új esztendő közeledtét.

Tizenegy óra! Fölvette kalapját, kezébe vette pálcáját és lebortorkált a sötét lépcsőn. A kapu előtt levő, hóval lepett lépcsőfokon egy pillanatra megállott s úgy figyelt a zengő ünnepies barangkongásra. Különben pedig csend volt, sehol emberi hang, csak mint távoli lehellet ért oda egy nagyváros szilveszteri zaja.

Schmitz fáva felhajította kabátja gallérját, kezét nadrágzsebébe dugta és pálcáját hóna alá szorítva, gyors léptekkel sietett a pályaudvarra, hol husz pfennigért jegyet vett régebbi garnizonhelyére s a már készen álló vonatra ült.

A kisváros kihaltak tűnt fel fehér téli ruhájában. A kaszárnyából mint csillagok fényltek elő a kilivilágított ablakok, közé-közbe ének töredezett hangjai, vagy nehéz akkord hangzott, zengett ki az éjbe. A távolból zúmmogó hangrész szó birtette a körülfekvő kis falvakban az új esztendő eljövetelét. A fényesen kilivilágított csapásokból és vendéglőkből pedig hangos beszéd, nevetgélés, ének áradt ki, mindenki koccintott a jövőre, boldog esztendőre.

Schmitz a város vége felé, ahol a kaszárnya volt, közeledett s egy kocsmánál megállott. Félénken pillantott maga körül, hogy senki sem látja-e, akkor felkapaszkodott a fal peremére s benézett a gőzös ablakon.

Es csakugyan! Itt üldögélt Roth altisztek és örveztető társaságában, mert itt szokott időgálni és játszani késő éjtéligen.

Ovatosan újra leszállott és a kaszárnya felé ballagott. Egy mindkét oldalán hóval lepett, fákkal beültetett keresztutra kanyarodott be s ott maradt állva. Erre szokott Roth hazamenni.

Sokáig kellett várakoznia, de nem bánta. A nappal vad hidegét éjjel enyhé szélifúvás enyhítette meg. Vastag hópilék szállongtak a levegőben s megzörgette a fákban maradt száraz leveleket. Alant pedig, ahol az ut bekanyarodott, egy-egy ingadozó járási alak bukkant föl és tűnt el a fehér hólepleben hangtalanul... Mulató emberek, kik koremsa után hazamentek.

Schmitz nyomát sem érezte a hidegnek, mert a toronyóra minden egyes ütésénél hevesebben forrt a vére, mindjobban közeledett a pillanat, melyre olyan régen várt.

Vége, éppen két órát ütött, közeledett egy sötét alak.

A várakozó egy palánkhöz simult, erősebben megszorította botját, miközben szíve vadul vert. Roth csak néhány lépéssnyire volt tőle... Arcát csaknem egészen eltakarta köpenye felhajtott gallérja, de Schmitz rögtön megismerte, amint egy utszéli nőiát fűtyörésze lobogó karddal, tántorgó léptekkel közeledett.

Mikor már éppen eléje ért Schmitz szétterpesztett lábbal, botját vállára vetve, hirtelen eléje állott.

Roth egy pillanatra, mint ijedt vad, meg-hökkent, majd élesen ellenfelére nézett. Nem ösmerte meg.

— Mit akar? — kérdezte kiszáradt torokkal.

— Leszámolni! — hallatszott a kurta válasza, mely az őrmesterben meglágyasztotta a vért. Néhány pillanattal szemközti állott egymással a két férfi, miközben Roth megismerte egykori barátját...

— Ah! Te vagy az, öreg cimbor, mit keresel itt? — kérdezte végül is rekedten.

— Ezt akarom! — kiáltotta Schmitz és botja zugva suhogott keresztül a levegőn. Az első csapás éppen arcába érte.

A halálra ijedt ember egy pillanattal támo-lygott, de a nélkül, hogy kardjához kaphatott volna, s így érte egyik csapás a másik után arcán, kezén, vállán.

Mint vadállat rohant akkor ellenfelére, de Schmitz félreugrott s öklével olyat ütött arcába, hogy az a földre rogyott.

— Nesze, te beestelen kutya! Te gyáva, piszkos disznó, ezt fogadd alávalóságaidért, ezt pedig pimasz hazugságaidért!

Eközben megrudosta vaskosan és elment. Utközben gunyoson visszakiáltott: — Ujra fel-jelenthetsz kutya, de akkor majd különféle dolgokkal állók elő.

Igy csillapította hát bánatát az egykori abrak-mester, most nyugodtan viselte már sorsát, mert hisz megbüntette ellenségét, Ah! édes a bosszu...

Roth helyettes őrmester több héten át nyomta az ágyát, míg sebei begyógyultak. Azt jelentette, hogy egy ittas munkás támadta meg, de kardjával a földre terítette.

De ezt igazában senki sem hitte el neki, mert sehol sem jelentkezett megsebesült munkás, sőt a környéken sem akadt ilyen minden utánjárás ellenére sem. Titokban mindenki tudta, honnan szerezte be az őrmester ur ütlegeket.

Schmitz pedig Szilveszter estjén egy pohár sörrel ünnepelte meg, amit már régen megtagadott magától. Mikor a lámpa fényénél kezén vért pillantott meg, mint veszett állatát törülte le s kendőjét a kályhába dobva kiáltotta:

— Még egy pohárral, vendégülös ur!

— Vége. —

Egy férj regénye

Irta: SALVATORE FARINA

(62)

E hangra, e látásra Anselmo féltékenységi rohama oly heves lett, hogy egy ugrással bemo-hant volna a szobába, ha észrevételül fel nem fogom őt karjaimmal. Én akkor megint el akartam őt innen vinni, de egy esedékl mozdulattal kért, engedjem őt ott.

Signor Luciano a terem közepén állt háttal fordulva felénk, Laura éppen akkor ült le egy pamlagra, tekintetét közönyösen jártatva körül.

— Minek köszönhetem a szerencsét? — kérdezte signor Luciano reszkető hangon.

— Mint barátod jövőre önhöz, — válaszolt a szép asszony — volt egy idő, amikor barátok voltunk.

Luciano egy szót sem szólt, Laura foly-tatta:

— A részvét hozott önhöz. Azt mondták, hogy én a párbajban súlyosan megsebesült.

— Tévesen értesítették őnt.

— On nem sebesült meg?

— Csak jelentéktelenül.

— Az ég meghallgatta kívánságomat.

— Vagy az enyémét.

E szavakra Laura fölemelte nagy szeméit és csodálkozással nézett Lucianóra, aki egy bíró mozdulatlanásával állott.

Signora Albruzzi folytatta:

— Tudom, hogy ön megverekedett, tudom, hogy kiért kockáztatta életét, tudok mindent, ön nem csodálkozhatik azon, hogy eljöttem ide.

— Vártam őnt.

— Ön várt engem? Csakugyan az a lépés, amely holnap talán elháríthatlanabbnak látszik, ma kötelesség volt reám nézve. Elmondtam magamnak, hogy életem mindaddig nem lesz ment a lelkiismereti furdalásoktól, amíg én meg nem bocsátott és hogy a tiszta lelkiismeretembe vetett büszkeségem is elesüggessz, ha ön meg nem érti, hogy érényem tudatának nincs egy vigasztaló

szava sem számomra, ha ön nem ejti ki — és én eljöttem.

— Nekem mondja mindezt? — vágott a szép asszony szavába Luciano keserűen. — Nos hát, ön újra hazudott, ne az ön érényéről és tiszta lelkiismeretéről beszéljen nekem, hanem bűnéről, arról a szénről, amely gonosz szívet bemocskolja. Miért jött ebbe a házba? Van-e bátor-ága megmondani?... Hát én majd megmondom, — s látva, hogy Laura beszélni akart, folytatja: Kimélje meg magát egy hazugságtól. Ön azért jött, hogy egy betanult szerepét eljátszsa, hogy egy önma-gával tett fogadást megnyerjen.

Éz indulatos beszédbe a szép asszony arca kivörösödött, de gyengeségének ez egyetlen jele gyorsan eltűnt, mint az evezőlapát barázdája a víz tükörén.

— Nagyobblelkűnek hittem őnt, — szólt szo-morúan ráva fejét, — csalódtam.

— És ön családik, ha most is számít nagy-lelkűségemre. Hát nem gondolta meg, hogy az férfi, akihez elment, akit ön a szégyen gyalázato-s kinjára kárhoztatott és nem jutott eszébe, hogy ő megbosszulhatja magát és régi szomját durva kiélegetéssel fogja elloítani? Nem jut-e eszébe ebben a pillanatban, hogy itt egyedül van egy férfival szemben, aki hiába koldult szerel-méért, aki annyit szenvedett, akinek annyi ke-serves könnyet kell felszártatnia, annyi lelkiisme-reti furdalást elhallgatnia? Tekintsen körül, egye-dül vagyunk. Ön az enyém és senki sem fogja őnt karjaimból kiszakítani.

Laura erre fölemelte karjait, Luciano észre-vette a mozdulatot, az ajtóhoz sietett, gyorsan le-zárta és kihuzta a kulcsot.

— És mit törődöm vele, ha én téged szeret-lek... És a szép asszony, mint szerelmes szírón kitérte karjait. És izzó arccal közeledve Luciano-hoz, folytatta: — A tied akarok lenni, jóvá aka-rom tenni fájdalmaidat; az én karjaimban pihen-jen szíved.

A diadal mosolya szállott el Luciano ajkain, fenyegető pillantással a szép asszonyhoz lépett és néhány lépéssel hátrábbuzódnai kényszerít-te, míg nem leült a díványra.

— Nem törődik vele? — kezdé Luciano tompa hangon, — annál jobb, úgy érénye nem volna képmutatás, hanem kétszeres kigunyolása volna alávalóságomnak, amely az ön műve.

— Szeretlek! — suttogta Laura reszketve. Luciano mintha nem hallotta volna.

— Vajon összemérete-e azt, amit cselekedni kész, azzal, amit cselekedett? Mielőtt tekintetét a jövőbe veti, amelyet lábam előle akar rakni, mer-e visszanezni a homályos multba, amelyből ön szép és becsületes asszonyként került ki, én bemocsk-olva, bűnösen, arcomon a korai öregség redőivel és a szívemben a megbánás karmaival. És ha ezt megcselekedte, hiszi-e, hogy elég, azt mondani nekem: Szép vagyok, a tied akarok lenni? Azt hiszi ön?

A szép asszony hangosan kacagott, Lu-ciano pedig rá se figyelve, folytatta:

— Szépnek lenni, akit körülrajonganak a férfiak, és megőrizni a női becsületet; provokálni és elrejtőzni egy sebezhetetlen pajzs mögé — ez nagy-lelkű, nemes eljárás! Számolja meg diadalmi jelvényeit! Boldog voltam hajlékomban, volt jó-vóm, szerelmem, de ön e tündéri világra rálehelte mérgét és a varázs szétfoszott. Egy hajnali nap-sugár egy holttestet átlólvál talált engem, ajkaim két hideg ajkat csókoltak, keblem egy megállt szívet szorított magához és a közönyös személynét azt monddta nekem, hogy hosszú álomból ébred-tem föl, hogy a mult csalódás volt. És azóta folyvást, amikor már minden hang elnémult látszott, szüntelen megszólalt lelkeemben egy hang — a gyűlölet hangja: Te elbuktál, te bűnös vagy; az a nő tiszta maradt, az a nő érényes maradt.

— A tied vagyok! — kiáltott Laura köny-nyes szemekkel.

— A nő, aki eladja magát, rémületes, de becsületes szerződést köt; ön egy megtért, egy tiszta lelket vásárolt magának, egy gyengéd kéz-szorítás fejében elrabol egy lelkiismeretet. Ön uzsorászkodik a szerelemmel. Későn; sokáig azt hittem, hogy megvetésemet úgy fokozom ön irá-nyában, ha erőszakkal fosztom meg attól, ami álszentkedő büszkeségének alapja; megalázkod-tam volna, hogy őnt megalázzam, most felnyitlák a szemem, gondolkodásom megváltozott. Ön sza-bad nincs semmi dolgom önnel.

Azzal felnyitotta Luciano a bezárt ajtót.

— Kegyelem, kegyelem, Luciano, — kiál-tott Laura izgatott hangon, — nem mondtam el neked mindent, nem mondtam el még, hogy szenvedek, hogy még megvetésemet is eltűröm, csak enged remélnem, hogy egykor még eljutok a szívedhez. Te még nem tudod, mily forró szeretlek.

— Ön hazudik, nem a szerelme, hanem a megszégyenítés beszél önből.

Laura e szavakban, hangjában a gyengeség jelét fedezte föl és fölkelve, a kendőt lecsuszattatá válláról és Luciano felé ment alakjának és szen-vedélyének csábító szépségében.

Luciano rá se nézett, hanem karjával távol tartotta magát, mozdulatában volt valami tulvilági nyugalom és ünneplőesség. A szép asszony lábait előtt fetrengett és felnézett reá.

Luciano iszonyodva hátrált előre és mint-hogy Laura föl akart kelni, ráparancsolt:

— Ne közeledj! Nem látja itt köztünk áldozatát, tekintetét ráveti Önre, én látok, Letizia, Letizia!

Leirhatatlan iszonyat rajzolódott le a név hallatára Laura arcán. Csakhamar támolygó léptekkel ment keresztül a szobán, egyik kezével összekapta kendőjét és távozáskor rémülten viszszenézett.

Anselmo a nő szándékát kitalálva, elhagyta helyét, én utána futottam, 6 egy tigris dühével rohant végig két szobán és éppen akkor ért az előszobába, amidőn Laura a másik szemközti ajtón belépett.

Anselmo látására Laura felsikoltott és aztán összezsedte magát és egy sóhajt elfojtva, kinyitotta az ajtót és lehajtott fővel elcsietett. Ugyanekkor Anselmot is elhagyta ereje és ő eszméletlenül rogyott karjaimba.

Sok álmatlan éj és szomorú nap mult el a szegény Anselmo ágya mellett. És azáltal sokat szenvedett Luciano is, magát okolva Anselmo szerencsétlenségéért. Egyszer így szólt hozzám:

— En öltem meg őt, én zúztam össze szívét, mert érzéseinek és vonzalmának bírálóját toltam föl magamat. Micsoda jogon ítélkeztem én szerelmének erkölcsössége felett! Nem lehetett volna-e ő boldog a bűnben is? Es ki tudja, talán tudta volna szeretni az az asszony!

Minden rábeszélőképességet igénybe vettem megnyugtatóra, de hiába. Más vigasztalásra volt szükség és ezt velem együtt minden nap az égtől várta, — azt a pillanatot, amidőn Anselmo visszanyeri eszméjét.

Anselmo egész nap csendesebb volt, mint rendszeren és csak este felé ébredt föl kábultságából. Egyszerre megszólalt:

— Hány óra?

— Ot óra.

Ugy látszik, meg volt elégedve a válaszzal, és hozzátette:

— Ez az a meghatározott óra, még néhány perc... légy készen.

— Mire? — kérdém.

Anselmo a türelmetlenség mozdulatával felelt:

— Te jól tudod, ki fog eljönni, miért kérdezéd hát? Még most oly szép! Reverendo semmit sem akar ugyan tudni róla, de ő nem ért hozzá.

Futólagos mosoly rezzent végig a beteg ajkain, aggódva tettem égő homlokára kezemet, Luciano elfojtott sóhájjal elszendergett. Azon az éjszakán nem aludtam, félelem és remény hajnalig tartották ébren; többször azt hittem szegény barátom beszédéből, hogy eszmélete visszatért, de mindig csalódtam.

A reggeli fény új reményt öntött belém és ezzel megjött az álom jótéteménye. Nyugtalanul aludtam, minduntalan felriadva, nem tudom, mennyi idő mult el így, de végre legyőzve a fáradságtól, mély kábulatba estem és szemeim előtt fantasztikus képek vonultak el.

Álmodoztam a tavaszról, álmodoztam, hogy felébredve, szemeimmel kerestem a beteg ágyát és ott az alkonyisugárnál mosolytól derült két arcot láttam, egymáshoz szeretkező két közeledő arcot, reszkette megzsorított két kezét és hogy az arcokban drága barátaimat ismertem fel — Anselmot és Luciano!

Kiugrottam az ágyból... az éj megelégedte szenvedésüket — nem volt álom.

Három hónap mult el az utolsó események óta; tavasz következett a télre, csend a viharra, mint álomban, és milánói egyhangú, magányos életem alatt gyakran visszatértem a mult szomorú képeire, azzal a megnyugvással, hogy a buskom emlékekkel szembeállíthatom a jelen vidám életképet. Ez a derült ellentét! Anselmo volt, aki kigyógyulva minden szenvedéséből, rokonainak patriarkális családjában találta fel a rég nélkülözött nyugalmat és ott a tiszta örömek gyógyító forrásában edzette meg szívét, ott találta föl a falusi csend és családi bensőség által szőtt boldogságot.

Lucianóra is gondoltam, aki néhány barátja társaságában utazgatott, barátainak csak ritkán írt és akkor is igen röviden értesítette hogylétéről és sohasem jelezte további terveit. Nem tudtam, vajon örvendje vagy szomorkodjam-e elhatározásán, bár biztos voltam benne, hogy csak azért kelt utra, hogy egyedül legyen fájdalomával, mégis szerettem elhittetni magammal, hogy az utolsó megpróbáltatásból erősebben és jobban elkészülve kerül ki az élet küzdelmei számára.

— És hol van signor Albruzzi?

— Három hónappal ezelőtt Milanóba ment és azóta nem tért vissza. Signor Albruzzinak el kellett adnia villáját, hogy nejét kielégítse... alapszabán véve ő igen okos ember és tudja, mily nagy szüksége van a feleségére.

Egy napon levelet kaptam Semproniotól, aki Campionéból azt írta, hogy Luciano megérkezett és ő élébe megy Luganóba.

En is odautaztam. Luciano csakugyan megérkezett. Ő megállott bennünk, mosolygott felénk és karjainkba vetette magát... Ah, már csak szegény barátunk árnyékát zsorítottuk szívünkbe. És mégis mosolygott ő. Boldognak látszott. Az alatt a két nap alatt, míg együtt voltunk, egyetlen egy szavát sem hallottam, amely a mult szomorú emlékeit érintette volna, ellenkezőleg, mintha gondtalan szemmel látná viszont egykori lakását, mintha valami varázserő egész múltját kitörölte volna szívéből. Egy pillanatra sem hagyott el bennünket, nem kereste a magányt és oly szeretetreméltó és oly odaadó volt irányunkban, mint soha ezelőtt.

Amikor elbucsztam tőle, megszorította kezemet és szerencsés utat kívánt.

— Viszontlátalak-e majd Milanóban?

— Remélem és nemcsakára; nem felejtettem el, mennyivel tartozom neked.

Ezek voltak az egyetlen szavak, amelyekkel a jövőbe mutatott, mire én azt kérdeztem tőle, vajon hasznára lehetek-e Milanóban.

— Nem hiszem, de mindenesetre jól fog esni, ha irni fogsz.

Megint az a szelíd mosoly, az a szívélyes pillantás, még egy benső kézszorítás és egy hosszú csók...

— A viszontlátásra...

— A viszontlátásra.

— Szerencsés utat, — kiáltotta utánam — amikor a csónak elindult Bissone felé, és meglobogtatta kendőjét.

Eszembe jutott hosszú fáradságos utazásunk, amelynek végén mindnyájan viszontlátjuk egymást és az elszakadt szívek újra egymásra találnak.

XXVII.

Egy évvel később levelet kaptam Anselmótól. A levél így szólt:

— A tavasz, amelyről utolsó levelemben annyit beszéltem neked, elmult; a május is elmult. Az aggodva várt nap elmult — huszonhat óra óta egy kis fiúnak apja vagyok; kissé Carlotához, nagyon egy anygához hasonlít, amelyről, most tudom csak, szomorú ifjúságom alatt álmodoztam.

Egy év óta annyira megszoktam a boldogságot, hogy szinte nem tudtam, hogy boldog vagyok.

A kis teremtés, amely eljött fészünk meg erősítésére, ismét hálaforrást írt és barátaim iránt.

Jer mielőbb. Ugy szeretnék megölelni és megmutatni neked azt a helyet, ahol szívem szilárd talajra akadt. Tokindt to is örvendő boldogságomat és barátságom kísérétével csókol — Lucianom telt arcocskáját!

— Végo. —

KÖZGAZDASÁG

A marhák tülhizalása. A bécsi városi tanács a vásárlóügyletség beadványt intézett a vágómarhák tülhizalása ügyében. A mészárosok körében ugyanis mind gyakoribb a panasz, hogy a vásár napján az eladók a marhákat a súlyban való jelentékeny nyereség végett annyira etetik, hogy a vevőket a súlytöbblettel érzékenyen megkárosítják. A vásárlóügyletség ezért azt kívánja, hogy a tanács mondja ki, hogy az utolsó etetés a vásár előtt való nap estején történjék. A marhabizományosok ezzel szemben azzal érvelnek, hogy a marhának teljes egy napig való koplaltatása az eladók zsebére megy. A tanács még nem döntött az ügyben, amely nagy mozgalmat kelt az érdekeltek körében.

A tőzszeutasítás december 30-án délután 5 órakor Kornfeld Zsigmond elnöksége alatt teljes ülést tartott, amelyen a következő határozatok hozta: Kimondotta, hogy a burgonya árának tőzsdei jegyzése kérdésében és az annak adásvételére vonatkozó tőzsdei szokások megállapítása tárgyában érkezőket hív egybe; kimondotta, hogy a liszte és őrlményekre vonatkozó különös határozatok 5. §-a értelmében megállapított budapesti tőzsdei jellegmustrák köré a fogás és duplafogás liszték jellegmustráinak megállapítását is felveszi; elrendelte, hogy a Révai testvérek irodalmi intézet részvény-társaság részvényei tőzsdeileg lajstromoztassanak és jegyeztessenek; beszűntette 1904. január 1-étől fogva a magyar gázszőlény részvény-társaság részvényeinek és a debreczeni-hajdunánási vasút részvényeinek elsőbbségi részvényeinek tőzsdei jegyzését; elhatározta, hogy a titkári hivatal által kiadott készáru-eladásokról szóló napjelenések előfizetési díját havi 2 koronáról 4 koronára emeli el. Ezek után a tanács a folyó ügyeket intézte el.

A Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság most befejezett üzletében kiemelkedő esemény a május 8-iki rendkívüli közgyűlésen elhatározott alap-tőkefelelés 2-4 millió koronáról 5 millió koronára. E művelet szeptemberben befejezést nyert a kibocsátott új részvények teljes befizetésével. A társaság az ilyenképpen lelemelt alap-tőke segítségével is, ugyászólván összes üzletágát az elmult év folyamán tetemesen fejleszteti törekedést és ebben a tekintetben többoldali jelentős eredményt ért el. Elsdorban mondható ez a gépiüzlet, amennyiben a társaság az elmult év folyamán a m. kir. államvasutak gépgyárának mezőgazdasági készítményeiből oly mennyiséget adott el, amely minden eddigi eredményt felülmúlta. A déligyűmölcs-üzlet változatlanul normális keretek között alakult az elmult évben is. A cserzőanyag-üzlet menete teljesen kielégítő. A éduzetben az elmult év a teljes kifejlődés időszakának mondható, amennyiben a társaság a két főbányahelyen addig fennállott kirendeltségein kívül hasonló létesítést Desaknán is, ahonnan az exportforgalmat már évek óta művelte. A társaság fiumei vállalatai közül a Fiumei Kereskedelmi Banknál az eddigiehez hasonló tőkefenntetést lehet konstánálni, jölehet az elmult év eleje óta nem volt érvényesítő a kormányserződés, amely e vállalat létrejöttének alapja volt. A most záruló üzlet év pénzügyi eredménye általában kedvezőnek mondható s így előre láthatólag a tavalyihoz hasonló osztalék lesz fizethető.

A Magyar Általános Hitelbank a lefolyt év elején konzorciuma nevében 62,100,000 korona névértékű 4%-os magyar koronajáradékot vett át fix áron s azt rövid időn belül értékesítette. Ezenkívül az intézet az elmult év folyamán a következő üzletekben vett részt, és: pedig: 125,000,000 korona névértékű 4%-os osztrák koronajáradék fix átvételében, amely járadék eladása még folyamatban van, továbbá a bécsi tőzsdépitési köcsön, a 3%-os német birodalmi köcsön és az 5%-os román államköcsön üzletében, mely utóbb nevezett üzletek már teljesen le is bonyolultak. A bankhoz közelítő néhány iparvállalat és pedig a Brassói Cellulosegyár r.-t., az Unikány-Zsivölgyi Magyar Kőszénbánya r.-t. és a „Hungaria” Egyesült Gőzmalmok r.-t. a lefolyt évben üzletkörünek fejlődése folytán alapitójáét telemelet, mely műveletekben a Magyar Általános Hitelbank megfelelő mértékben részt vett.

Erdőtiszták kinevezése. Tallán Béla földmívelésügyi miniszter a magyarországi kincstári erdőket kezelő erdőtiszták létszámában a következő erdőtisztákat nevezte ki:

Erdőtanácsos: Bodor Jenő erdőmestert a kolozsvári erdőgazdálkodás kerületébe; **Erdőmesterek:** a következő főerdészeket: Füredi Edét a lippei főerdőhivatal, Puza Jenőt a máramarosszigeti, Várnai Ödönt a kolozsvári, Emeriozy Győzöt a máramarosszigeti, Nemes Károlyt a kolozsvári, Temesváry Bélát a beszercebanai erdőgazdálkodás, Zachár Jakabot az ungvári, Róhrich Mártont a lippei főerdőhivatal Muzsai Gézát a kolozsvári erdőgazdálkodás kerületébe, Kozma Istvánt a földmívelésügyi minisztériumba, Miskolczy János erdőmestert címmel felruházott főerdészt a hegyvidéki miniszteri kirendeltséghez, Szabó Józsefet a földmívelésügyi minisztériumba; **Főerdészek:** a következő erdészeket: Tompa Ferencet a lippei főerdőhivatal, Bódy Lajost a beszercebanai erdőgazdálkodás, Lányi Ernőt a lipitővári főerdőhivatal kerületébe, Buhescu Terentinst és Térfi Bélát pedig a földmívelésügyi minisztériumba. A horvát-szlavonorsági kincstári erdőket kezelő erdőtiszták létszámában kinevezte: Dianowsky Pál és Tordonyi Emil főerdészeket a zágrábi erdőgazdálkodás kerületébe erdőmesterekkel, Hajdu Rezsőt erdészt a zágrábi erdőgazdálkodás kerületébe főerdészzé, Simonffy Ákos erdész-előlelet a zágrábi erdőgazdálkodás kerületébe erdészszé, Horváth Sándort az otcosázi erdőhivatal, Fromeyer Antalt a vinkovezei főerdőhivatal, Bakay Albin Józsefet az otcosázi erdőhivatal, Ambrózy Románt pedig a zágrábi erdőgazdálkodás kerületébe erdészre állíték.

Az állami kezelésbe vett közégi és némely más erdők és kopár területek kezelésénél alkalmazott erdőtiszták létszámában:

erdőtanácsos a VII. fizetési osztály 3-ik fokozatába: Szojka Gyula erdőmestert (az eperjesi állami erdőhivatalhoz); **erdőmesterek:** a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába a következő főerdészeket: Teschler Vincét (a beszercebanai erdőgazdálkodásához), Jakab Józsefet (a brassói állami erdőhivatalhoz), Puskás Ferencet (a beszercebanai erdőgazdálkodásához), Karvas Emilt (a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályához); **főerdészek:** a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába a következő erdészeket: Bodoni Miklóst (a temesvári állami erdőhivatalhoz), Kóralevisi Gézát (a székváradarhelyi állami erdőhivatalhoz), Krippel Móriót (a csikszeredai állami erdőhivatalhoz), Szécsi Imrét és Gruber Gyulát a földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályába); **erdészek:** a X. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába a következő erdészelőleletek: Fejér Kálmánt (a beszercebanai állami erdőhivatalhoz), Campéan Jánost (a nagyszébeni állami erdőhivatalhoz), Tomka Jenőt (a zalaegerszegi állami erdőhivatalhoz), Ferenozai Bélát (a beszercebanai állami erdőhivatalhoz), Szabó Kálmánt (a szombathelyi erdőhivatalhoz), Kressák Pált és Pribnow Pált (a máramarosszigeti állami erdőhivatalhoz); **az állami erdőfelügyeleti szemelyet létszámában:** Neogrady Kálmán erdőfelügyelőt a IX. fizetési osztályból a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába a pozsonyi, és Kolosv Béla alerdőfelügyelőt a IX. fizetési osztályból a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába a töröcszentmártoni erdőfelügyelőséghez; Jausz Sándor alerdőfelügyelőt a IX. fizetési osztályból a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába a földmívelésügyi minisztérium állami erdőfelügyeleti ügyosztályához első osztályú erdőfelügyelőkké, Bábos József főerdészt a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába a marosvásárhelyi, Csegezy Pál főerdészt a IX. fizetési osztály 3-ik foko-

jegy	116.—	117.—	Pecs-Barcsi vasút .	157.—	158.—
Budapest-újpest-rá-					
kosp. vill. kv.	177.—	179.—			

Pénznemek.

Magyar vagy osztrák arany, váltó...	11.35	11.43	Francia bankjegyzet...	95.20	95.30
Magyar vagy osztrák arany, váltó...	11.30	11.38	Római bankjegyzet...	95.15	95.40
20 frankos arany...	19.04	19.07	Szlovák bankjegyzet...	94.00	95.00
20 frankos arany...	25.43	25.52	Rubel...	232.60	233.50
Német birod. bankjegyzet (100 márk.)	117.12	117.42			

Váltóárfolyamok.

Amsterdam 31/2%	195.50	138.90	Olasz bankjegyzet...	95.25	95.65
Brüsszel 4%	230.90	230.70	Francia bankjegyzet...	95.15	95.40
Londoni 4%	41.00	50.00	Szlovák bankjegyzet...	94.00	95.00
New York 5%	41.00	50.00	Rubel...	232.60	233.50
Német bankjegyzet	117.15	117.45	Pétervári 4 1/2%	232.70	233.75

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzék-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzék: Heremag: lucerna magyar 51.—59.— korona, vörös aprószemű 45.—50.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, közepesemű 53.—56.— korona, nagyszemű 57.—60.— korona. Disznósér: budapesti 66.—66.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 58.—58.— korona, 8 darabos 60.—60.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 17.—17.50 korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 21.50—22.— korona, 85 darabos 23.60—24.— korona, azonnali szállítással, Szerbiai szokás szerinti minőség 16.—17.— korona, 100 darabos 20.—21.— korona, 85 darabos 22.60—23.— korona. Szilva: sláviai 16.50—19.— korona, szerbiai 12.50—19.— korona, azonnali való szállítással.

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, december 30. (A Budapesti Napló telefon-jelentése). Eladott: búza: tiszavideki 8.40—8.85, bánati 7.90—8.25, mosoni 7.95—8.25, tót felvidéki 7.80—8.30. Rozs: tót felvidéki 6.75—6.90, pestmegyei 6.80—6.90, déli-vasúti 6.70—6.80. Magyar tengeri: régi 6.—6.25, új 5.35—5.50. Magyar zab 5.65—6.25, válogatott 6.65 K.

A bécsi értéktőzsde.

Az értéktőzsde a spekuláció érdeklődése ismét különösen a vasértékek felé fordult. A pesi-bányát egy kulissza-cég vásárolta és úgy ez, valamint a prágai vasipar és esch bányász-üzemek emelkedtek. A spekuláció egyébként a kelet-ázsiai háborús hírekről és az ő felségét ért balesetről érkező jelentésekre tartózkodó volt. A bányászati mellett a nemzetközi villamos-részesvény is emelkedett. Államvasút és töröksorjegy gyenge. A legtöbb értékben nem volt üzlet.

A déli tőzsdén banyatoltak az árfolyamok, mert osztrák hitel- és államvasút-részesvényekben külföldi eladások történtek.

Záratkör 6 felsége állapotáról érkező kedvező hírekre és a külföldi eladások megszűnésével szilárdabbak lettek az árak. Magánkamat 3 1/2%.

Bécs, december 30. (Magyar értéktőzsde). 4 1/2%-os aranyárjárdék 118.85. Tiszai és szegedi kölcsön-sorjegy 163.— Magyar vasúti kölcsön részvény 163.— Magyar kőszőlő vasúti állami kötvény —. Magyar térszámítók- és pénzváltóbank —. Államvasút vasúti részvény 500.— Magyar koronajárdék —. 4 1/2%-os Magyar hiteltőzsde. kötvény 98.85. Magyar hitelbank részvény 86.— Magyar nyereségű kölcsön sorjegy 239.—. Kassai-odobergi vasút részvény 809.—. Magyar keresk. bank 95.50. Magyar cukoripar 16.10 Magyar Jéldoblogbank 520.50. Adria 187.—.

Bécs, december 30. (Osztrák értéktőzsde). 4 1/2%-os papírjárdék 100.45. 4 1/2%-os aranyárjárdék 120.65. 1890-os sorjegy 156.50. Osztrák hitelbank részvény 470.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyzet 523.25. Osztrák-magyar bank 153.—. Déli vasút 86.50. Dunagőzhajózási részvény 877.—. Dohányrészvény 343.—. Császári és királyi arany 11.34. Németbankváltók 117.25. 4 1/2%-os osztrák jéldoblogbank 100.60. Osztrák koronajárdék 100.60. 1884-ik sorjegy 260.—. Osztrák hitelbank részvény 685.50. Unibank 544.50. Osztrák Landerbank 446.75. Osztrák-magyar államvasút 674.—. Előváltó: vasút 415.—. Alpesi bányarészvény 42.50. 20 frank arany 19.05. Londoni váltó 239.35. Bécsi tramway lítt k. —. Bécsi tramway lítt A. —. Lipóti kőhő —. Osztrák Lloyd 775.—. Török sorjegy 137.—. Az irányzat tartott.

Bécs, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése). A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 683.50. Magyar hitelrészvény 779.—. Angol-Osztrák bank 232.50. Bécsi bankjegyzet 523.—. Unibank bank 545.—. Landerbank 446.50. Osztrák-magyar államvasút részvény 672.50. Déli vasút 86.—. Előváltó vasút 420.—. Eszaki vasút részvény —. Dohányrészvény 343.—. Rimanurányi vasút 501.50. Alpesi bányarészvény 421.50. Mátyás jéldoblog 100.45. Magyar koronajárdék 87.75. Török sorjegy 137.25. Német birodalmi márká 117.20—117.22. Napleontör 19.04.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, december 30. (Tudósítójának). Miután tőzsdékörökben nem fogják fel pesszimistizmusokat a kelet-ázsiai helyzetet a tőzsdéi előlegetek szilárd irányzat volt észlelhető. Kedvező a helyzet bankrészvényekre, szénrészvények után csökkenő érdeklődés volt, tekintettel a rajna-vesztáhlai szén-szénig tegnap délelőre. Kolok csak mérsékelten javultak. Jéldoblog csendesek várakozással a nyugati tőzsdék irányzatára. Osztrák értékek gyengék, később erősödött. Utolsó-pénz 7 1/2%. Magánlétszámítók kamat 3 1/2%.

Berlin, december 30. (Zárlat). 4 1/2%-os papírjárdék —. 4 1/2%-os osztrák aranyárjárdék 102.60. Előváltó vasút —. Magyar koronajárdék 99.—. Osztrák-magyar államvasút 144.75. Kassai-odobergi vasút —. Bécsi váltó 86.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.50. Általános villamosági Eison 220.60. Gelsenkircheni 224.10. Laura-kőhő 238.—. 4 1/2%-os osztrák jéldoblog 100.80. 4 1/2%-os magyar aranyárjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 215.75. Déli vasút 16.50. Károly-Lajos vasút —. Orosz bankjegyzet 218.—. 4 1/2%-os osztrák jéldoblog 99.10. Török dohányrészvény —. Osztrák jéldoblog 103.29. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 164.10. Harpeni 206.50. Az irányzat gyengült.

Berlin, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata). Kassai-odobergi vasút —. Osztrák-magyar államvasút 144.75. Déli vasút 16.50. Kassai-odobergi vasút 216.—. Előváltó vasút —. Orosz bankjegyzet —. Busentichrad —. Orosz bankjegyzet —. (Ultimo). Lombard —.

Paris, december 30. (Zárlat). Osztrák-magyar államvasút —. Új török kőhő 88.90. Egyiptomi jéldoblog 105.20. Osztrák Landerbank —. Párizsi bankrészvény 1137.—. 3 1/2%-os francia jéldoblog 97.25. 4 1/2%-os spanyol jéldoblog 88.90. 3 1/2%-os török jéldoblog 98.37. Crédit foncier de France 691.—. A pesi bányarészvény —. 4 1/2%-os román jéldoblog 92.20. Görög jéldoblog 214.—. Váltó Olaszországra 1/2% pari. Váltó Amsterdamra 206.02. Váltó Brüsszele 1/2% pari. De Beers 516.50. Chartered 60.25. 5 1/2%-os bolgár jéldoblog 416.50. Magyar aranyárjárdék 102.95. Déli vasút —. Váltó Londonra 251.60. Osztrák aranyárjárdék 102.70. Török sorjegy 132.50. Meridional vasút 723.—. 4 1/2%-os olasz jéldoblog 104.50. Ottomani bank 593.—. 3 1/2%-os francia jéldoblog —. Osztrák földhitelbank 1320.—. Déli vasút elsőbbségi kötvény 329.—. 4 1/2%-os 1896. román jéldoblog 89.—. Dohányrészvény 377.—. Váltó Bécsre 103.59. Váltó német piacokra 121.87. Rio 1247.—. East Rand 178.50. Randfontein 67.75. Magyar Jéldoblogbank 564.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, december 30. (Zárlat). 4 1/2%-os papírjárdék 101.10. 4 1/2%-os osztrák aranyárjárdék 102.60. 4 1/2%-os magyar aranyárjárdék 100.10. Osztrák hitelrészvény 215.80. Osztrák-magyar államvasút 144.30. Kassai-odobergi vasút —. Busentichrad vasút 258.—. Londoni váltó 239.35. Bécsi bankjegyzet 134.50. Villamos részvény 142.—. 3 1/2%-os magyar aranyárjárdék 86.15. 4 1/2%-os osztrák jéldoblog 101.05. Osztrák koronajárdék 101.30. Magyar koronajárdék 98.85. Osztrák-magyar bank 114.20. Déli vasút részvény 16.60. Előváltó vasút —. Bécsi váltó 85.75. Párizsi váltó 81.68. Unio bankrészvény —. Alpesi bányarészvény 212.—. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, december 30. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata). Aranyárjárdék jéldoblog —. Disconto 196.20. Berlii kereskedelmi bank —. Gelsenkircheni 233.30. Harpeni 206.40. Laura-kőhő —. Osztrák jéldoblog —. Hibernia 217.60. Az irányzat gyenge.

Hamburg, december 30. (Zárlat). 4 1/2%-os osztrák jéldoblog 100.90. 1890. sorjegy 156.—. Déli vasút 16.50. 4 1/2%-os Osztrák aranyárjárdék 102.50. Osztrák hitelrészvény 215.20. Osztrák-magyar államvasút 144.50. Osztrák jéldoblog 103.50. 4 1/2%-os magyar aranyárjárdék 100.—. Az irányzat gyenge.

Budapesti-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Dec. 30. A sertésüzlet irányzata: szilárd.
A Hírtől: sertések ára: I. A Magyar elsőrendű. Oreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 116—118 fillér. Oreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 122—124 fillér. Fialat közep (páronként 251—280 kilogramm terjedő súlyban) 122—124 fillér. Fialat könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. II. Magyar szegett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közep (páronként 240—260 kilogramm súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — fillér. Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. IV. Romániai eredetű (Stach): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillér. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kilogramm felüli súlyban) 120—121 fillér. Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 119—120 fillér. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 118—119 fillér.

Sertésüzlet: A 1903. december 28. napján volt készlet 25.222 darab. — 1903. december 29. napján elbaltázott 50 csab. — 1903. december 29. napján elszállított 788 darab. 1903. december 30. napjára maradt készletben 24.497 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— December 30. —

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Tamásy Jánost a nagyszabású adóhivatalhoz adóhivatali segéd, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kucicza István közalapítványi érdekgazdálkodó elnökség, a marosvásárhelyi itéletábla elnöke Kelemen László vezérelt joghallgatást a marosvásárhelyi itéletábla kerületébe digitálisan joggyakorlatok kinevezte.

Általános. Az igazságügyminiszter Willinger Kálmán nagykikindai törvényszéki aljegyzőt a nagykikindai jársbírság-hő helyezett át.

Bírsági kirendelés. Az igazságügyminiszter a fővárosi templomi törvényszék területére vizsgálatból Michalovics Gábor törvényszéki bírót által helyettesítendő pedig Kinszén Béla törvényszéki bírót rendelte ki.

Napirend.

Napló: Csütörtök, december 31. — Római katolikus: Szilveszter. — Protestáns: Szilveszter. — Görög-ortodox: (december 18.) Sebestény. — Zsidó: Tebeth 12. — Nap két: 7 óra 34 percek. — Nyugszik: 4 óra 1 percek. — Hold két: 2 órakor délután. — Nyugszik: 3 óra 58 percek hajnalban.

A kovácsok miniszter fogad délután 4 órától 5 óráig. Fogadás az udvarnagynál 3 órától este 10-ig a királyi palotában.

A Múzeumok téli tálata nyitva 9 órától 4-ig. Belépődíj 1 korona.

Könyvek Kálmán-társaság képhiditása Nagymező-utca 37. szám. Megtekinthető egész nap díjtalanul.

Nemzeti Szalon téli tálata nyitva egész nap. Belépődíj 50 fillér.

Téli kiállítás az Iparművészeti Múzeumban nyitva egész nap. Belépődíj nincs.
Szalon-ortodox-kiállítás a régi képviselőházban, nyitva este 8 óráig. Belépődíj 60 fillér.
Nemzeti Múzeum. Állattár. Nyitva van d. e. 9 órától délután 1 óráig.
Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-6-61 1 óráig.
Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj nincs.

A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap 10-12 óráig.
A fővárosi könyvtár (Károly-kör 28.) mindennap nyitva van, köznapokon délelőtt 9—1 óráig, vasár- és ünnepnapokon 9—12 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 1-ig.
Akadémiai könyvtár nyitva 3—7-ig.
Állattár a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakosztály, tudakos-osztály és keleti múzeuma. V. kerület Váci-kör 22. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Házalati termékek állandó kiállítása és kereskedelmi-történelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzleti-tervezés arisztokratái is részt vesznek) a Városligetben, a Magyar-udvar (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 2 óráig és délután fél 3 órától fél 6 óráig. A kiállítás kirendelését központi üzletvezető-egység (Magyar kereskedelmi részvétel-szervezés) V. Váci-kör 22. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. —
— December 30. —

Állomások	Ma reggel 7h						Előző 4 órai		Hőmér- selekt
	Léveg. ny. mm.	Hőmér. °C	Szél irány (°)	Szél erő (m/s)	Felhőzet (%)	Csapadék (mm)	mx. mn.		
							mm.	mm.	
Akna-Szalina	70.4	9.8 K	2	2	—	—	5	10	
Szatmár	69.6	7.4 E	2	1	—	—	2	10	
Vásáros-Namény	—	5.6 ENY	2	3	—	—	—	—	
Ungvár	70.2	11.0 EK	2	0	—	—	5	11	
Eger	70.8	11.0 EK	2	0	—	—	9	16	
Rosnyó	72.3	15.4 E	1	0	7	—	7	13	
Késmárk	72.1	7.0 D	1	1	—	—	—	—	
Arvavárja	—	—	—	—	—	—	—	—	
Losonc	70.0	18.0	—	0	—	—	11	20	
Selmecsháza	70.6	15.8 D	1	1	—	—	9	15	
Budapest	69.7	8.1 E	1	4	—	—	4	9	
O-Gyalla	69.1	9.6	—	1	4	—	6	17	
Komárom	70.7	14.4 ENY	1	4	—	—	8	14	
Magyar-Óvár	69.7	7.4 EK	1	4	—	—	7	14	
Sopron	69.6	6.4 E	1	4	—	—	8	8	
Herény	65.3	5.8 D	2	4	—	—	5	7	
Keszthely	68.6	5.6 E	3	4	—	—	5	7	
Pécs	68.0	6.0 EK	3	4	—	—	5	7	
Csáktornya	69.2	7.0 EK	1	4	12	—	7	8	
Eszék	68.5	5.2 E	1	4	—	—	4	6	
Zágráb	69.0	5.0 EK	1	4	12	—	4	5	
Óbuda	69.0	5.0 EK	1	4	12	—	4	5	
Crkvenica	62.8	1.0 E	1	2	—	—	3	1	
Debrecen	69.2	11.8 EK	1	0	—	—	5	13	
Kécskemét	69.1	8.0 EK	2	4	—	—	6	1	
Ónód	69.0	8.0 EK	2	4	—	—	6	1	
Szeged	69.4	7.1 EK	2	4	—	—	4	8	
Zombor	70.1	6.0 E	1	4	—	—	5	7	
Szolnoky	68.5	5.0 EK	1	4	ny	—	4	8	
Arad	69.0	6.0 EK	1	4	—	—	5	8	
Tomcsa	67.4	4.3 E	1	4	1	—	5	6	
Vesce	69.1	3.5 E	1	—	—	—	—	—	
Bánffy	68.2	3.2 EK	2	1	—	—	3	4	
Debrecen	69.0	3.2 EK	2	1	—	—	3	4	
Nagyvárad	70.1	8.4 K	1	1	—	—	5	9	
Kolozsvár	70.1	6.4 ENY	2	4	—	—	2	7	
Marosvásárhely	70.1	5.4 EK	1	4	—	—	2	6	
Szekely-Keresztúr	68.5	3.2 EK	1	4	5	—	4	9	
Vajda-Hunyad	68.7	3.2 EK	1	4	1	—	2	4	
Nagyseben	68.2	3.2 EK	1	—	—	—	—	—	
Botfalva	68.6	6.4	4	ny	—	—	5	9	
Bécs	70.5	7.8 K	3	4	—	—	7	8	
Berlin	70.5	7.2 D	1	3	—	—	—	—	
Biarritz	64.3	2.2 DK	3	4	—	11	—	—	
Perpignan	66.3	4.5 DK	2	1	7	—	2	—	
Nizza	64.4	6.9 D	2	6	5	2	7	3	
Páris	62.4	6.6 K	2	3	—	2	3	3	
Pétervár	62.1	6.1 ENY	1	4	1	—	7	—	
Konstantinápoly	—	—	—	—	—	—	—	—	
Firenze	66.5	6.4 EK	2	4	—	9	—	—	
Róma	66.5	6.2 E	1	4	2	11	6	6	
Nápoly	69.4	7.0 NY	1	4	7	12	6	6	

Jelöl magyarázata: K = kelet, NY = nyugat, D = dél, É = észak, A szél ereje: 0 = zselelő, 1 = többnyire zselelő, 2 = gyenge szél, 3 = mérsékelt szél, 4 = erős szél, 5 = erős, 6 = hős, 7 = kőd, 8 = zivatar.

A maximum keskeny sáv alakjában húzódnak Norvégia-ból Közép-Európán át a Fekete-tengerig, az alacsony nyomás pedig egyfelől Északkeleten, másfelől Délnyugaton terül el. Európában az idő a Földközi-tenger vidéke kivételével nyugomán száraz és fagyos Közép-Európában hideg.

Hazánkban hideg idő uralkodik. A hőmérséklet napközben sem emelkedett a fagyponthoz, éjjel pedig az északi részekben — ahol az ég felhőtlen — megközelítette a —20 fokot. Gyöngye havazással inkább csak délen fordultak elő.

Küldés: Hideg idő várható, elvétel — főleg Délnyugaton — némi havazással.

Vizállás.

	Dec. 30.	Dec. 29.		Dec. 30.	Dec. 29.
m é t e r			m é t e r		
Duna	Schikrding	0.30 0.40	Tisza	M-Sziget	0.03 0.02
Duna	Páseau	1.03 1.36		Tekchaza	0.26 0.25
	Lina	1.20 1.34		V-Namény	0.40 0.47
	Bécs	1.23 1.34		Tokaj	0.64 0.64
	Berlin	1.01 1.07		Tisza-nyugati	0.16 0.35
	Komárom	2.17 2.20		Szolnok	0.05 0.30
	Budapest	1.28 1.31		Csongrád	0.04 0.11
	Páris	2.33 1.38		Egred	0.86 0.81
	Mohács	2.54 2.56		Török-Bécs	1.25 1.06
	Gombos	2.43 3.66		Titel	3.20 3.46
	Ujvidék	3.10 3.38	Örmözia	Bárta	0.48 0.30
	Pancsova	4.08 4.03	Sajó	Zemplén	0.66 0.70
	Orsova	3.24 3.97	Bodrog	Zsolica	1.02 1.01
Morva	Magyarfalva	2.10 2.46	Kornád	H-Némethi	0.38 0.14
Vág	Zsolica	0.12 0.14	Berettyó	Margitsa	0.24 0.14
	Trencsén	0.44 0.46		B. Balázs	0.26 0.31
	Sáced	0.68 0.70	Kőrös	Caucsa	0.26 0.31
Bába	St.-Gothárd	0.58 0.67		N-Váradi	0.20 0.35
	Sárvár	0.65 0.67		Belenye	0.60 0.60
	Győr	0.66 2.52		Tenke	0.20 0.26
Dráva	Feltau	1.02 1.06		Gurabone	0.25 0.25
	Zákány	0.07 0.10		Borcsajenő	0.25 0.25
	Bécs	0.80 0.87		Békés	0.32 0.22
	Eszék	1.18 1.90		Gyoma	0.26 0.26
Mura	M.-Szerdah.	1.70 1.20	Morva	St.-Fehér	0.04 0.29
Sava	Zágráb	1.10 1.67		Branyikaza	0.30 0.32
	Szilsek	0.35 0.49		Soborin	0.01
	Mitrovica	0.45 0.74		Saradi	1.40 1.38
Samos	Deés	0.33 0.36		Makó	0.72 0.49
	Szénás	0.40 0.68		Órá	1.10 1.62
Körös	M.-Majány	0.28 0.34	Sárga	Kiszótó	0.25 0.25
Latorca	Munkács	0.08 0.14		Temesvár	1.25 0.82
Laborca	Homonna	0.16 0.14		Bécskerék	1.55 1.30
Ung	Ungvár	0.08 0.68			

AZ ATHENAEUM R. I.

kiadásában megjelent

és úgy ott, mint minden
könyvkereskedésben kapható:

Jura Máté:

Szerelmesek könyve. Költés-
nyelv, gondolatok, szerelmi
élmények, levelek, emlékek, szon-
etták, népdalok stb. Kincseskötet.
Kész borítékba kötve. Ára 2 K 2.

Legújabb!

Esséjében és Vörner Jenő:
A zsidóságok tenyésze-
se. 32 Képpel. Ára 2 K 40.

Író! Festetich Andorné:

A czibiszerű háztartás és
egy pár szó a cselekedé-
séről. Ára 50 fill.

Legújabb!

A gyermekápolás. Meghe-
lyeztetlen jó tanácsok és
segítség a gyermekápolá-
sban. Ára 1 K.

Arki István:

Sakkjáték tankönyve. Meg-
számlált jó tanácsok és
segítség a sakkjátékban. Ára 1 K.

A szépség művészete. Írta

Szabolcs. Szépség és
szépségápolás. Ára 2 K.

A szerelem szótára és

szavai. Szépség és
szépségápolás. Ára 2 K.

Szomaházy István:

Könyv Codex. Jókai Mór,
Rákóczi László, Mikszáth Kálmán,
Horváth Ferenc, Rakosi Viktor,
Bárdy Sándor, Ambrus Zoltán,
Károlyi Károly. Ára 2 K.

Baranyai István:

A konyhakertészet. Ára 3 K
40 fill.

Grubis Győző:

A váromlástörvény. IV. ki-
adás. 2 ábrával. Két csinos vas-
onkosban. Ára 3 K 60 fill.

Mind ezek műveit kaphatjuk

az „Athenaeum” kiadóváltá-
sában, Budapest, VII.
ter. Kerepesi-út 54. sz. és
minden könyvkereskedésben.

Magy. kir. államvasutak

9153. sz.

Irdetmény.

Jónémet-östr. magyar
vasúti kőtelek.

A II. rész 4. és 6. szám
díjazási füzetben foglalt
32. sz. kivételre díj-
zást érdemlőnek
meghosszabbítás.

A fenti kivételre díj-
zást érdemlőnek
meghosszabbítás.

Budapest, 1903. évi de-
cember hó 22-én.

A magy. kir. államvasu-
tak a részveszteségek
névében is.

Legcélszerűbb ujévi ajándékok

városi bunda, iramszavashör kabát, téli kabát, iltöny ellismert kiváló minőségben, saját készítmény
férfi- és fiu-ruha áruházban
LUKÁCS GYULA férfisabó
= IV., Kossuth Lajos-utca 18. szám. =

A legjobb
kályhák és kémények
szállítja
H. HEIM esz. és királyi
udv. szállító
Budapest, Thonet-udvar.
Különlegességek családi házak, iskolák,
kaszárnyák, irodák stb. részére.
0.000-nál több használatban.
MEIDINGER-OFEN
H. HEIM
Valódi csak védjeggyel. Prospektusok
és árajánlatok ingyen és bérmentve.
Valódi kapható csak a gyárban, vagy
a fiókban: Wien, Gymnasialstrasse
56/58., Wien, I., Kohlmarkt 7., Prag,
Hybergasse 7.

DÓCZI M.
BUDAPEST.
Kerepesi-út
10. sz.

bámulatos olcsó árak mellett
kapható saját készítményű elegáns, csinos, tartós
cipő és csizma.

Női cipő:
Sárga fűző v. cuqos 2.50, bagaraból 3.20, gombos 3.40
Fekete zerge v. borjúbőr, fűző v. cuqos 3.20, gombos 3.40
Különlegesség, amerikai box fűző v. cuqos 3.50, gomb. 3.60
Tartós orosz v. szalonnák fűző v. cuqos 3.50, gombos 3.60
Pimom francia sevrő fűző v. cuqos 4.20, gombos 4.30
Zerge v. lakk kivágott 1.50, keresztcsinál 2.20, regatta 2.50
Pozitív eleg, francia sevrő fűző v. cuqos 4.50, gombos 4.60
10,000 pár posztóval vagy bőrből 20-25 sziml. 1.20
Férfi cipő:
Sárga fűző v. cuqos 3.20, bagaraból 3.50, gombos 3.60
Legújabb orosz v. szalonnák fűző v. cuqos 4.20, gombos 4.30
Ujdonsg, Derby-bakancs, box-, szalon v. oroszakkal 4.40
Elegáns amerikai box-, fűző v. cuqos 4.50, gombos 4.60
Fejlesztő eleg, francia sevrő fűző v. cuqos 4.50, gombos 4.60
Borjúbőr sima 3.20, betétes 3.20, fűző 3.20, bakancs 3.50
Posztócipő, bőrből boritva 3.30, oroszak 3.20, orosz. szar. 4.50
Csizma:
Vízmentes bagariból 7.50, borjúbőről 8.50, víkizet. 10.
Haltacsizma, alacsony bakancs 5.-, magas bakancs 7.-
Vadászcsizma haltacsból 9.-, vízmentes vadászcipő 9.-
Fűzősim, lakk v. bőrszárl, 5-10 sz.ig 2.20, 11-16 sz.ig 2.50
Orosz galoschni, férfi 1.80, női 1.50, borsapó gumit. 1.10
20,000 pár női borsapó, nemese vagy bőrből 60-70 sziml. 1.20
Videki rendeléseket utánvétellel pontosan eszkölzök.
Nem megfélemlítő kiscserék. 10 forintot felül bérmentve.
Új árjegyzék és csomagolás ingyen!

VÁSÁROLJON
ÜGYVÉDJELŐT
SORSJEGYET
1273 NYEREMÉNY
20.000 KOR
KERÜLKISOROLÁSRA
és (EGY) KORONÁERT
10.000 KOR
FÖNYEREMÉNY NYERHETŐ
SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK
KEZELŐSÉG: VII. NAGYFŐVÁROS-UTCA 26
HUZÁS: 1903 DECEMBER 31-én

Aki szeret egy jó csésze teát, mindenütt, a világ legfinomabb
legjobb teáját, az
Indra-Teát
kér. Melango, Kina, India és Ceylon legfinomabb teáiból. Valódi
csak eredeti csomagokban. Raktárak a fairszázakon feltüntetve
Valtozatlan **JOD-VAS**
LABDACS BLANCARD
és **SZORPJE**
SÁP-KÓR
ANGOL-KÓR
HALVÁNSÁG
GÖRVELY-KÓR
VÉRSEGENYSÉG
ellen.
BLANCARD, 40, Rue Bonaparte, Paris.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át
szerzett körházi és magánorvosi tapasztalatai
alapján
Dr. KAJDACS
v. cs. és kir. ezredorvos és
körházi főorvos
Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hgye-
csőfolyást, hólyagbaj, sebeket, syphilist, bőrbaj-
okat, elgyengült férfierőt, idősebbeknek a
electro Massage vagy Pszichopró által. Önfér-
tőzést és annak utóbajait: ideg- és hátrinc-
bajt és minden női bajokat.
— Rendel: 9 óráltól 4-ig és este 7-8-ig. —
Budapest, Kigyó-utca 5.
Clotild-palota (I. emelet).
Ájtáró ház — Lift használát.
Levelekre válaszol, gyógyszerrekről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.
E napokban hagyta el a sajtót:
„Bizalmas Barát”
című könyvecské, mely mindenütt fér- és
női neműekben kellő utmutatással szolgál.
Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacs József). Ára
csak 1 kor. Videki megrendelések 20 fillérrel drágábbak

Legújabb! Legújabb!
Az „Athenaeum” irodalmi és
nyomdai r.-társulat könyvkiadó-
hivatalában most jelent meg
SZENDE DÁRDAL OLGA
FORGÁCSOK
című legújabb elbeszélés kötet.
Szerző tartalmas elbeszéléseibe, melyek csak
forgácsok az élet nagy műhelyéből, egy-egy
egész emberi életnek tragikumát vagy humorát
foglalta bele. És épp ez a művészet az ő
elbeszéléseiben. Igen kedvesen használja a szelid
gúnyt és ironia gyerekeit s meséinek érdeke-
ségét, találó ötletekkel és elbeszélésmódjával
kedvességével növeli.
A szépen kiállított kötet ára: 2 korona.

Megjelent az „Athenaeum” irod. és nyomdai
r.-társulat könyvkiadóhivatalában VII. kerület,
Kerepesi-út 54. és ugy ott, mint minden könyv-
kereskedésben megrendelhető.

FERFIK ÉS NŐKNEK
legmakacsabb heveny és idült folyásoknál befoakondozás
nélkül a legbizto-
sabb gyógyszernek a „Sanid labdacso”
bizonyított. Egy doboz 100 labdacs tartalmával és pontos
használati utasítással 6 korona. Videki utánvétellel mellet di-
kretion kívül a „Magyar Király” gyógyszerár Budapest,
VII. Marokkó-utca 3. sz. (Erzsébet-ter. sarok).

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett
gagdag tapasztalatai alapján, melyeket a körház
hugyszervi és bujakóros osztályán való működése
altal számos éven át szerzett.
Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban
emeritált körházi orvos
gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes
foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű
titkos betegséget
(hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és önfér-
tőzéstől támadt idogbajokat).
Megelőző és eredmény FÉRFTUI GYEN-
GESENL (IMPOTENTIA) még öre-
gebb egyéneknek is.
Biztos siker folytán honorárium utólag is
fizethető.
Levelekre díjjalancul válasz; kíváncsi gyógyszerre
Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.
Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.
Félelmet: bejártat a lépcsőnél. Külön váróterem

Hajójáratjegyzék.
ADRIA
magy. kir. tengerhajózási részv.-társ.
Vezérigynöksége Hoffmann S. és V.
1904. január havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	H o v á	a gőzös neve	Esedé- kes
Fiume	New-York	Aurania (C. L.)	1
„	Liverpool	Cypris (C. L.)	1-10
„	Grimby, Lettia	Arad	1-10
„	Hull, Newcastle o/T.	Austria	1-10
„	Pernambuco, Bahia, Rio de	Balaton	10
„	Janeiro, Santos	Algerian	5-15
„	Liverpool	Clara	10-20
„	London	Duna	10-20
„	Rotterdam, Antwerpen,	Káro	10-20
„	Konstanz	Veria (C. L.)	15-25
„	Hull, Newcastle o/T	Pergamon	15-25
„	Liverpool	Kálmán Király	15-25
„	Hamburg I)	Matkovitsa	15-25
„	Rouen	Avon	21-31
„	Oporto, London	Szechenyi	21-31
„	Liverpool I)	Zichy	21-31
„	Glasgow*	Syria	21-31
„	Bordeaux*	Jókai	128-118
„	London I)	Tibor	128-118
„	Rouen		
„	Rotterdam, Antwerpen		

Honnan	H o v á	a gőzös neve	Esedé- kes
Liverpool I)	Fiume	Alastian	1-10
Hull, Newcastle o/T. I.	„	Volturno	1-10
Bordeaux	„	Hárd Főváros	1-10
Leith	„	Nagy Lajos	1-10
Glasgow	„	Tibor	1-10
New-York	„	Carpathia (C.L.)	12
Liverpool	„	Tyria (C. L.)	15-25
Rouen	„	Hárd Kemény	5-15
Antwerpen	„	Szék Kálmán	5-15
Rio de Janeiro Santos	„	Kolozsvár	5-15
Bordeaux	„	Albania	15-25
Rotterdam	„	Szent István	10-20
London	„	Deák	10-20
Hamburg I)	„	Jugo	10-20
Rouen, Baross	„	Albania	15-25
Hull, Newcastle o/T	„	Venezia	15-25
New-York	„	Baross	15-25
Liverpool	„	Douro	15-25
London I)	„	Aurania (C. L.)	15-25
Glasgow	„	Pavia (C. L.)	21-31
Leith	„	Oria	21-31
„	„	Szeged	21-31
„	„	Arad	128-118

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestei és
Ambrinben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő
rakomány nem áll rendelkezésre, az igazgatóság fenntartja ma-
gának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.
Képletekről szóló: Fiume Spanyolországi vonal.
Fiuméből: Matyas Király 4-én, Károlyi 11-én, Lederer
Sándor 18-án, Kassa 25-én.
Valenciából: Kassa 6-án, Andrássy 13-án, Matyas Király
20-án, Károlyi 27-én.
Fiume-Nagykőrösi vonal. Fiuméből: Szt. László 6-án, Zrínyi
13-án, Adria 20-án, Szapáry 27-én.
Marselléből: Adria 6-án, Szapáry 13-án, Szent László 20-án,
Zrínyi 27-én.
Fiume-Budapesti vonal. Fiuméből: Tisza 4-én, és Árpád
15-én, Tisza 29-én. Tangerből: Árpád 5-én; Tisza 19-én.

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és
elnyalásodás ellen
gyors és biztos hatásúak
EGGER mellpasztillái
az étvágyat nem rontják és
kitűnő ízűek.
Doboz 1 korona és 2 korona
Próbadoz 50 fillér.
pó- és ártótiltás raktár:
NADOR „gyógyszerár”
Budapest, VI., Váci-körút 17.
Egger mellpasztilla
csakhamar megszabadított

